

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Трійця

Щоб на нас
зійшов
Святий Дух

► СТОР. 13

Гордість країни

Національний
університет
«Юридична
академія
України імені Ярослава Мудрого» –
кузня шахових чемпіонів

► СТОР. 16

Література

Автор
«Тихого Дона»
знову
заговорив
материнською
мовою

► СТОР. 22

№ 116 (5616)

СУБОТА, 22 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Ямковий ремонт доріг
загального
користування завершать
до кінця червня

Міністр інфраструктури доповів
про стан автошляхів

Парламентська хроніка
Ранкове засідання
21 червня

Зранку народні депутати та члени уряду хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих у Великій Вітчизняній війні. До цього їх закликав голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов. «1418 днів та ночей, мільйони замучених людей в таборах. Ось ціна цієї перемоги», — зауважив він, виступаючи із заявою від двох фракцій — ПР та КПУ. Депутат запевнив, що фракція Партії регіонів не допустить відродження нацизму в Україні. Вєсь виступ лідера регіоналів супроводжувався криками «свободівців» «українська», адже виступав народний обранець російською.

► СТОР. 2

Завтра —
День Державної служби
України

Професійно,
системно, ефективно

18 липня виповнюється два роки з часу утворення Указом Президента України № 769/2011 Національного агентства України з питань державної служби — центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізацію єдиної державної політики у сфері державної служби, здійснює функціональне управління державною службою, бере участь у формуванні державної політики у сфері служби в органах місцевого самоврядування.

► СТОР. 6

Пам'ятаємо, немовби це було вчора

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

«Громадяни і громадянки Радянського Союзу. Сьогодні о 4-й годині ранку без будь-якого оголошення війни німецькі збройні сили атакували кордони Радянського Союзу. Почалася Велика Вітчизняна війна радянського народу проти німецько-фашистських загарбників». Ці слова, звернення радянської влади до свого народу, пролунали 72 роки тому. Тоді кривавий світанок 22 червня 1941-го став посправжньому страшною й переломною подією в історії. На довгі чотири роки радянська країна поринула в жорстоку, нещадну війну. Зараз дедалі менше залишається тих, хто

про події 1941—1945 років знає не з чуток. Дедалі частіше історики та політики «переосмислюють» ті часи. Та факт залишається фактом: за різними даними, понад 10 мільйонів українців загинули.

► СТОР. 9

На знімку: у жалобних заходах на території Національного музею-заповідника «Битва за Київ у 1943 році» взяли участь Президент України Віктор Янукович (у центрі), голова Київської обласної державної адміністрації Анатолій Присяжнюк (ліворуч) з ветеранами Великої Вітчизняної війни (зліва направо) — полковником Костянтином Єсиповичем, головним старшиною Леонідом Кульчицьким, лейтенантом Андрієм Ромашком, полковником Василем Маляренком.

ОФІЦІЙНО

Затверджено постановою Центральної виборчої комісії від 23 квітня 2012 року №76

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки мінімального розміру заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей (непрямого підкупу) під час проведення виборів народних депутатів України

Центральна виборча комісія звертає увагу суб'єктів та інших учасників виборчого процесу з виборів народних депутатів України, що відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України» передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Разом з тим, згідно з частиною тринадцятою статті 74 Закону України «Про вибори народних депутатів України» забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям, закла-

дам, установам, організаціям коштів або безоплатно чи на пільгових умовах товарів (крім товарів, що містять візуальні зображення назви, символики, прапора партії, за умови, що вартість таких товарів не перевищує три відсотки мінімального розміру заробітної плати), послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що така передвиборна агітація або надання виборцям, закладам, установам, організаціям, а також виборчим комісіям та їх членам коштів або безоплатно чи на піль-

гових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерейних білетів, інших матеріальних цінностей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати за або не голосувати за певну політичну партію чи кандидата у народні депутати України або згадуванням назви партії чи імені кандидата, є непрямим підкупом виборців.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори народних депутатів України, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

КОРОТКО

■ Увечері 20 червня зайнялася будівля публічного акціонерного товариства «Рембуд» у Рівному. Вогнем сильно пошкоджено покриття споруди бетонного вузла, а також частково знищено 50-метрову галерею. Загиблих і травмованих внаслідок пожежі немає, **повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

■ Будівництво приватного елітного котеджу розпочалося на території спортивних майданчиків дитячих літніх таборів «Електрон» і «Чайка» на околиці Сум. Незважаючи на обіцянки влади, футбольне поле і баскетбольний майданчик вже розчищено під фундамент, **інформує наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.**

■ На Херсонщині спалахнуло пшеничне поле місцевого сільгоспідприємства. Біля села Осокорівка Нововоронцовського району вигоріло 10 гектарів. За фактом порушення правил пожежної безпеки розпочато кримінальне провадження, **повідомляє наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

Міндоходів планує знизити податок на доходи фізичних осіб до нульової ставки (УНІАН)

Вітання Голови Верховної Ради України

Дорогі співвітчизники!

Сердечно вітаю вас зі Святою Трійцею!
У цей світлий день Святий Дух зійшов до апостолів, благословив їх нести в світ силу Христової віри та істини, прославляти мудрість і міць Божого слова.
У п'ятдесятій день після свята Великодня православні, як багато віків тому, так і сьогодні, моляться про укріплення душі благодаттю Святого Духу, очищення від усього суетного на своєму життєвому шляху.
Бажаю вам здоров'я, щастя, миру і любові. Нехай Господь дарує сили для добрих справ на благо ваших сімей та України!

Володимир РИБАК.

МАТЕРІАЛИ НА ТЕМУ ТРІЙЦІ ЧИТАЙТЕ НА 12—13-Й СТОР.

Працівникам митниць та ветеранам митної служби

Шановні друзі!
Щиро вітаю вас з професійним святом — Днем митної служби України!
Протягом багатьох років митники надійно стоять на варті економічних інтересів держави. Від роботи митниці безпосередньо залежить діяльність окремих підприємств і цілих галузей, ефективність зовнішньоекономічних зв'язків, благополуччя та безпека життя громадян.
Почесна професія митника вимагає рішучості, принциповості, відданості справі. Професіоналізм передбачає високий рівень культури, вміння дипломатично вибудовувати відносини, здатність шукати і знаходити компромісні рішення в непростих ситуаціях.
Особливі слова подяки у цей день ветеранам митної служби, які виховали гідну зміну, здатну успішно виконувати покладені на неї завдання.
Бажаю працівникам митниць професійного зростання, міцного здоров'я, бадьорості духу та подальшої плідної діяльності на благо Вітчизни.

Володимир РИБАК.

Розпочато наступ на мінімізаторів податків

Вечірнє засідання 20 червня

Верховна Рада 279 голосами схвалила в першому читанні законопроект про внесення змін до Податкового кодексу щодо трансфертного ціноутворення. Доповідач, міністр доходів і зборів Олександр Клименко, спрогнозував, що після його остаточного ухвалення впродовж трьох років до економіки України вдасться залучити понад 20 мільярдів гривень.
«Головною метою законопроекту є побудова дієвої системи державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні. Що це означає на практиці? Те, що держава отримає ефективні механізми, які дадуть змогу упередити неконтрольоване виведення капіталів з нашої країни до офшорів та юрисдикцій з низькими ставками оподаткування», — сказав міністр та додав, що з позиції державного патріотизму принципово, щоб податки залишалися в тій країні, де зароблено прибутку.
У першому читанні також ухвалено законопроект про внесення змін до держбюджету на 2013 рік щодо забезпечення безперервного функціонування відповідних державних реєстрів (у другому півріччі 2013 року для цих потреб пропонується виділити 354,5 мільйона гривень) та законопроект про внесення змін до Закону «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам». У разі його прийняття розмір надбавки на догляд за дитиною-інвалідом підгрупи А віком до 6 років з 1 липня збільшиться на 243 гривні та становитиме 1,354 тисячі гривень, а з грудня — 1,438 тисячі гривень. Для дітей віком від 6 до 18 років розмір надбавки з липня зросте відповідно на 302 гривні і становитиме 1,533 тисячі гривень, з грудня — 1 тисяча 628 гривень.
У цілому як закон схвалено зміни до Закону «Про схвалення Указу Президента України «Про направлення миротворчого контингенту для участі України у міжнародній миротворчій операції в Косово». За словами заступника міністра оборони Володимира Можаровського, сьогоднішня чисельність українського контингенту в Косово становить 163 військовослужбовці. А оскільки його фінансування де-факто здійснюється за рахунок коштів держбюджету, то це потрібно зафіксувати у цьому законі.
Верховна Рада 351 голосами ухвалила постанову про відзначення 25-ї річниці виведення радянських військ з Афганістану.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Ямковий ремонт доріг загального користування завершать до кінця червня

Міністр інфраструктури доповів про стан автошляхів

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 21 червня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Доповідаючи у рамках години запитань до уряду про стан доріг, профільний міністр інфраструктури Володимир Козак повідомив, що порівняно з минулим роком площа ямковості збільшилася майже удвічі, і з початку року загальний обсяг уражених ямами доріг загального користування становив 64,8 тис. км, або 5,2 млн. кв. м. За його словами, причина цього — тривала зима зі значними опадами та перепадами температур з плюсової на мінусову. А також недоотримання міжрементних термінів через недофінансування дорожньої галузі протягом десятиліть.

«Значна частина доріг була збудована у 1960—1970 роках під навантаження, вдвічі менші за сучасні. Починаючи з 2010 року було збудовано, реконструйовано та відремонтовано 4,6 тис. км доріг. На даний час ці ділянки перебувають у належному стані», — зауважив В. Козак.

ДОСЛІВНО

Міністр інфраструктури Володимир Козак: «Для ліквідації ямковості «Укравтодор» максимально задіяв свої виробничі потужності. Щоденно працює до тисячі ремонтних бригад, 90 асфальтобетонних заводів та близько 12 тис. робітників дорожньої галузі».

Міністр повідомив також, що нині на дорогах державного значення завершується робота з ліквідації ям. Зокрема, завершено ліквідацію ямковості на автодорогах загального користування державного значення в АРК, Дніпропетровській, Запорізькій, Луганській, Миколаївській, Полтавській, Сумській, Харківській,

Євгеній Геллер, Валерій Дубіль.

Херсонській, Хмельницькій та Чернігівській областях, а також у Севастополі. Водночас В. Козак назвав неправдивою інформацію ЗМІ, що у березні ямковість доріг загального користування була ліквідована на 98 відсотків. «Насправді йшлося про основні дороги державного значення, які по завершенні зимового періоду підлягали першочерговому відновленню. А це 2,6 тис. км із 23 стратегічних доріг держави», — зауважив він.

За словами міністра, в цілому на дорогах загального користування ліквідацію ямковості планується завершити до кінця червня, а в подальшому ліквідувати за мірою виявлення. Урядовець запевнив також, що фінансове забезпечення є у повній мірі.

Водночас, відповідаючи на запитання Ганни Герман (ПР), урядовець зауважив, що не варто чекати, що наступної весни все буде добре. Адже для цього потрібне належне фінансування. Утім, він запевнив, що ремонтні роботи будуть виконані якісно і дороги служимуть не один рік.

А міністр культури Леонід Новохатько, доповідаючи про стан підготовки до святкування 200-річчя Тараса Шевченка, висловив сподівання, що ювілей Великого Кобзаря сприятиме

політичній консолідації Сходу та Заходу України.

За його словами, надзвичайно важливо, щоб ювілей Шевченка став об'єднуючим для українців усього світу. У цьому сенсі, зауважив урядовець, потрібно протягом часу, що залишився, зміцнити зв'язки з діаспорою, з нашими організаціями за кордоном. І такі кроки, запевнив він, по лінії Міністерства закордонних справ здійснюються.

«І ще, ми всі хотіли би, щоб цей ювілей став червоною ниткою, наріжним каменем у програмовій та редакційній політиці всіх ЗМІ України», — констатував міністр.

Відповідаючи на запитання народних депутатів щодо реставраційних робіт Шевченківських музеїв, урядовець повідомив, що центральний музей Шевченка у Києві не ремонтувався з радянських часів. «Тому є чудова нагода довести до пуття не лише могилу Шевченка, що вже зроблено, а й музей у Києві». На сьогодні, повідомив він, уряд виділив на цей ремонт 27,2 млн. грн. Розглянув це питання й бюджетний комітет. «Проект є. Ним передбачається створення кращих умов для експозицій, для роботи науковців і майбутньої виславкової діяльності», — зауважив міністр. Водночас він визнав, що «не

все гарно по матеріально-технічній базі». Зокрема, йдеться про архіви рукописів.

Потому сесія розглянула два альтернативні проекти закону про внесення змін до Прикінцевих положень Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України» щодо відповідальності суб'єктів господарювання, які використовують реєстратори розрахункових операцій, та ухвалила за основу і в цілому законопроект авторського колективу Олександри Кужель («Батьківщина»), Оксани Продан («УДАР»), Владислава Лук'янова (ПР) та Сергія Тігіпка (ПР).

У другому читанні та в цілому народні депутати ухвалили зміни до Прикінцевих положень Закону «Про регулювання містобудівної діяльності» (щодо відтермінування заборони на відведення земельних ділянок).

Насамкінець за основу та в цілому парламент ухвалив три постанови — про відзначення 600-річчя заснування міста Кічмань Чернівецької області, про відзначення 75-річчя утворення Луганської області та про відзначення 40-річчя від дня присвоєння місту Керчі почесного звання «Місто-Герой».

Олена ГОРБУНОВА.

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Звіт підписали не всі члени комісії

Більшість вважає попередній звіт ТСК заполітизованим, але опозиція вимагатиме його оприлюднення з трибуни парламенту

Попередній звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування обставин заподіяння тілесних ушкоджень громадянам України, а також неправомірної бездіяльності правоохоронних органів під час проведення акції «Вставай, Україно!» 18 травня 2013 року в Києві не підписали чотири члени комісії від Партії регіонів і КПУ. Про це під час брифінгу повідомив голова ТСК, народний депутат від фракції «Батьківщина» Віталій Ярема.

«Ми розслідували факти бездіяльності правоохоронних органів під час проведення мирних акцій 18 травня. Ми не проводили очних ставок, не займалися тим, чим повинні займатися правоохоронці. Але ми підготували попередній звіт, і продовжуємо свою роботу. ТСК за регламентом працюватиме півроку. Ми направили велику кількість запитів. То-

му наша комісія продовжить роботу. І остаточний звіт буде представлений», — заявив парламентарій.

Народний депутат від фракції «Свобода» Андрій Ілленко запевнив, що звіт буде представлений. Це Партія регіонів і КПУ намагатимуться зривати роботу ТСК. За його словами, в попередньому звіті комісії відображені факти, що підтверджують бездіяльність

правоохоронних органів під час побиття журналістів Ольги Сніцарчук і Владислава Содея.

Народний депутат від фракції «УДАР» Ірина Герасченко заявила, що опозиція вимагатиме відповідальності для парламентаріїв, які не хочуть працювати у комітетах Верховної Ради та тимчасових слідчих комісіях, і звертатиметься до керівництва парламенту з цього приводу.

«На найближчий погоджувальний раді ми поставимо питання про відповідальність народних обранців, які не працюють у комісіях. Щоб вони не приймали лише ті рішення, які їх влаштовують», — наголосила вона.

Олена Бондаренко вважає, що звіт є політично заангажованим і фальшивим. «По суті, документ складено на основі політичних поглядів та оцінок, які за відомо провокаційні та недостовірні, і пов'язані з тією політичною силою, яку представляє голова ТСК Віталій Ярема», — пояснила вона.

Парламентарій зауважила, що у звіті не враховано багато фактів, які надавали депутати від більшості. «Ми розцінюємо намагання протягнути фальшивий попередній звіт як спробу відмити політичних союзників, котрі були винні у сутингах 18 травня. Йдеться про партію «Свобода», яка була причетна до багатьох подій на цих мітингах», — наголосила О. Бондаренко.

За її словами, у звіті не було вказано, хто саме

брав участь з одного та іншого боку, з чого почалася бійка, що було з тими людьми, які сиділи у військовій техніці, які каліцтва вони отримали і від кого. Крім того не сказано, що бійці з боку спортсменів також брали участь в охороні з'їзду «Батьківщини».

«Такий текст ми підписати не можемо. Він є хибний і дезінформує суспільство», — підкреслила О. Бондаренко та додала, що, очевидно, чотири депутати-члени комісії поставлять підписи під звітом, але Верховна Рада в такому вигляді не прийме його.

У свою чергу член комісії, народний депутат від КПУ Олександр Зубчевський заявив, що немає доказів побиття журналістів 18 травня в Києві, крім свідчень самих представників ЗМІ.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Пріоритетні на останньому пленарному тижні — соціальні питання

Пріоритетними для розгляду парламентом на останньому пленарному тижні другої сесії будуть соціальні питання. Про це вчора заявив Голова Верховної Ради України Володимир Рибак в інтерв'ю телеканалу «Рада».

Він зазначив, що від народних депутатів та уряду надійшла велика кількість законодавчих ініціатив, які Верховна Рада не зможе розглянути до кінця поточної сесії. Висловивши сумнів у тому, що народні депутати погодяться продовжити роботу другої сесії, керівник парламенту заявив, що «на перший план» будуть винесені соціальні питання, а також низка євроінтеграційних законів.

Водночас Голова Верховної Ради сподіва-

ється, що Президент України Віктор Янукович виступить з Послан-

ням перед депутатами на останньому пленарному тижні другої сесії.

Відповідаючи на запитання, керівник парламенту розповів про зустріч глави держави з лідерами депутатських фракцій, що відбулася у середу. За словами В. Рибак, він передав Президенту України п'ять питань, що їх порушувала опозиція, і глава держави «дуже ретельно їх проаналізував», після цього виступили лідери фракцій. В. Рибак виклав своє бачення причин ситуації, що склалась у парламенті, зазначивши, що вона обумовлена початком передвиборчої кампанії, незважаючи на те, що до виборів ще півтора року.

Голова Верховної Ради також зазначив, що дві третини депутатів уперше прийшли в парламент, багато хто з них ще не відійшов від «мітинговості» і не

має політичної культури.

Водночас В. Рибак висловив сподівання, що депутатському корпусу вдасться знайти порозуміння, і обранці «почують один одного».

За словами керівника парламенту, В. Янукович звернувся до лідерів фракцій із проханням розглянути важливі для людей соціальні питання, а також законопроекти щодо європейської інтеграції. Одним із важливих законів, прийняття якого є одним із зобов'язань України перед Європейським Союзом, В. Рибак назвав закон про прокуратуру, і висловив сподівання, що у вересні він буде ухвалений.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

ФОТОФАКТ

Член Центральної виборчої комісії Михайло Охендовський, Голова ЦВК Володимир Шоповал, головний консультант секретаріату ЦВК Юлія Лисенко під час чергового засідання ЦВК, на якому було проведено жеребкування щодо черговості надання кандидатом у народні депутати України, зареєстрованим в одномандатному виборчому окрузі № 224 на проміжних виборах народного депутата України 7 липня 2013 року, ефірного часу та друкованих площ за рахунок і в межах коштів Державного бюджету України, виділених на підготовку та проведення відповідних виборів.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Не завадити естетичному вихованню дітей

САМОВРЯДУВАННЯ

У четвер під час сесії депутати Рівненської обласної ради розглянули низку питань, що стосуються життєдіяльності регіону. Зокрема, внесено зміни до обласного бюджету на 2013 рік, затверджено три нових регіональних програми: стосовно зайнятості населення на період до 2017 року, обласну програму запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та захисту населення і територій у разі їх виникнення на 2013—2017 роки, програму забезпечення поінформованості населення та сприяння розвитку інформаційного простору на 2013—2015 роки, внесено зміни ще до п'яти обласних програм.

Однак є й проблеми, які можна вирішити лише на законодавчому рівні. До таких, вважають депутати, належить необхідність законодавчо врегулювати питання видобутку бурштину на родовищах, які не мають промислового значення. Адже ліси північних районів Рівненщини, де є поклади «сонячного каменю», потерпають від незаконних старателів, які руйнують цілі екосистеми регіону. Вже виявлено 150 гектарів земель лісового фонду і сільськогосподарського призначення, порушених внаслідок незаконного видобутку бурштину. Боротьба з незаконними старателями не дає належного ефекту. Вихід із цієї ситуації депутати вбачають у тому, щоб зацікавити людей зробити видобуток бурштину легальним бізнесом.

— Однак на цьому шляху є ряд перепон, — каже голова Рівненської обласної ради Юрій Кічатиий (на знімку). — Одна з них криється, як не дивно, у «Поряд-

ку надання спеціальних дозволів на користування надрами», затвердженому постановою Кабінету Міністрів від 30.05.2011 №615. У ньому передбачене певне спрощення отримання спеціальних дозволів для видобутку бурштину-сирцю на ділянках, які не мають промислового значення та розмір яких не перевищує один гектар, без проведення процедури аукціону. Але перелік таких ділянок Держгеонадра досі не визначив. Цього не передбачено також у жодному нормативному чи законодавчому акті. Відтак згаданий пункт «Порядку надан-

ня спеціальних дозволів на користування надрами» на сьогодні залишається формальним і не має практичного застосування. Тож депутати звернулися до Кабміну і парламенту з проханням законодавчо врегулювати питання видобутку бурштину на родовищах, які не мають промислового значення. Сподіваємося, що нас почують, бо це дуже актуально для нашого регіону проблеми.

Жваву дискусію серед депутатів викликав оприлюднений у ЗМІ лист до Міністерства культури від 11.01.2013 №187/1/1-13, в якому Мінфін пропонує «встановити економічно обгрунтовану, на рівні, не нижчому за собівартість, плату за навчання дітей у школах естетичного виховання». На думку депутатів, запровадження такої «економічно обгрунтованої» плати в разі зменшить кількість учнів у музичних та художніх школах, а навчання у них для дітей з незаможних родин стане просто неможливим.

— Що робитимуть діти і підлітки, якщо у них заберуть можливість займатися творчістю? — каже депутат Рівненської обласної ради, заступник міського голови Рівного Галина Кульчинська (на знімку вгорі). — Вони підпадуть під вплив вулиці. Ми у нашому місті підраховували: за кількості тисячі учнів та сотні вчителів у музичній школі

така «економічно обгрунтована» батьківська плата на популярні спеціальності — фортепіано і гітара — становитиме 700—800 гривень на місяць, тоді як зараз вона близько ста гривень. Більша половина батьків не зможе навчати своїх дітей — їм це буде не по кишені. А якщо зменшиться кількість дітей у музшколі, то й відповідно збільшиться

«економічно обгрунтована» плата. До речі, дві з половиною тисячі дітей Рівного нині системно зайняті естетичним вихованням у двох музичних та художніх школах.

— Інша річ, що нині батьківська плата низька, її можна трохи підвищити, щоб хоч трохи зняти навантаження на бюджет, але в розумних рамках, — продовжує Галина Кульчинська. — Але не збільшувати її у разі, щоб відвернути, причому вимушено, дітей від естетичного виховання. Тому ми підготували звернення до Президента України з цього питання. Тим паче що нинішній рік глава держави оголосив Роком дитячої творчості.

Олександра ЮРКОВА. Рівне.

Рівненщини, які мають заслуги перед територіальною громадою області.

Вл. інф.

Проект концепції нової Конституції винесуть на широке обговорення

Учора учасники Конституційної Асамблеї схвалили за основу проект концепції змін до Конституції. Це лише попередній пропозиції, проект концепції буде винесено на широке громадське обговорення до середини вересня, коли має відбутися наступне засідання Асамблеї. Тоді буде опрацьовано всі внесені пропозиції та ухвалено концепцію конституційних змін. Зміни, які пропонується внести до Основного Закону, передусім торкаються реформи судової та правоохоронної систем, прокуратури, місцевого самоврядування. Учасники Асамблеї обговорюють і питання державного устрою — лунають пропозиції і про президентську, парламентсько-президентську чи президентсько-парламентську республіку.

Голова Конституційної Асамблеї, перший Президент України Леонід Кравчук зауважив, що проект концепції конституційних змін має «досить творчий характер». Водночас він наголосив, що зміни до Основного Закону мають відповідати національним інтересам українського народу і не переходити за межі 13-го розділу Конституції, який визначає порядок внесення конституційних змін. Адже таких повноважень Конституційна Асамблея не має. «Наше завдання — внести такі зміни, аби прийнятий потім Основний Закон був договором між суспільством і владою», — сказав Л. Кравчук.

Секретар Конституційної Асамблеї, радник Президента України, керівник головного управління з питань конституційно-правової модернізації адміністрації Президента Марина Ставнійчук вважає, що прямо прописати у Конституції відповідальність за виконання всіх конституційних норм неможливо. Адже головною проблемою нині є те, що норми Конституції, які є нормами прямої дії, дуже часто не виконуються. Але одними із можливих варіантів конституційної відповідальності, на думку М. Ставнійчук, можуть бути механізми припинення повноважень парламенту та уряду. «На рівні законодавства також можуть існувати різні види відповідальності влади, політичної та правової», — вважає М. Ставнійчук.

Конституційна Асамблея також розглядає декілька варіантів організації державної влади в Україні, що буде виписано у змінах до Конституції. Розглядаються декілька варіантів взаємин по лінії Президент — Верховна Рада, парламент — уряд. А також варіанти як парламентсько-президентської республіки, так і суто президентської або парламентської.

Учасники Конституційної Асамблеї також висловили своє ставлення до закону про Всеукраїнський референдум. На думку Л. Кравчука, цей закон треба ще доопрацювати, щоб він відповідав чинній Конституції. Така само позиція і Венеціанської комісії, котра висловила багато критичних зауважень до схваленого парламентом закону про Всеукраїнський референдум.

Член Конституційної Асамблеї Ігор Когут (Лабораторія законодавчих ініціатив) відзначив, що у проекті концепції конституційних змін передбачено виключно один спосіб внесення змін до Основного Закону, як і в 13 розділі чинної Конституції. Тобто — лише Верховною Радою. А референдум може тільки підтвердити рішення парламенту. Учасники Асамблеї ухвалили звернення до Президента щодо закону про Всеукраїнський референдум із пропозиціями його доопрацювати.

Висловлено також декілька пропозицій щодо конституційних норм про вибори. Ключові з них: виборче законодавство не може змінюватися пізніше, ніж за рік до виборів. Це європейська норма, про яку постійно говорить і Венеціанська комісія. А також, що закон про вибори потребує ухвалення конституційною більшістю (не менш як 300 голосів). А найбільш суперечливі пропозиції, зокрема щодо двопалатного парламенту та скорочення кількості депутатів, до проекту концепції конституційних змін поки що не включено. Питання про виборчу систему учасники Асамблеї вирішили не включати до Конституції, бо воно має регулюватися законом.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Закон України

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. Загальну частину Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131) доповнити розділом XIV¹ такого змісту:
«Розділ XIV² ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ
Стаття 96³. Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру
1. Підставами для застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру є вчинення її уповноваженою особою:
1) від імені та в інтересах юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених статтями 209, 306, частиною першою і другою статті 368³, частиною першою і другою статті 368⁴, статтями 369, 369⁵ цього Кодексу;
2) від імені юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених статтями 258-258⁶ цього Кодексу.
Примітка. 1. Під уповноваженими особами юридичної особи слід розуміти службових осіб юридичної особи, а також інших осіб, які відповідно до закону, установчих документів юридичної особи чи договору мають право діяти від імені юридичної особи.
2. Злочини, передбачені статтями 209, 306, частиною першою і другою статті 368³, частиною першою і другою статті 368⁴, статтями 369, 369⁵ цього Кодексу, визнаються вчиненими в інтересах юридичної особи, якщо вони спрямовані на отримання нею неправомірної вигоди або створення умов для отримання такої вигоди, а так само на ухилення від передбаченого законом відповідальності.
Стаття 96⁴. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру
1. Заходи кримінально-правового характеру можуть бути застосовані судом до підприємства, установи чи організації, крім державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, організацій, створених ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного чи місцевого бюджетів, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а також міжнародних організацій.
Стаття 96⁵. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру
1. Юридична особа звільняється від застосування до неї заходів кримінально-правового характеру, якщо з дня вчинення її уповноваженою особою будь-якого злочину, зазначеного у статті 96⁵ цього Кодексу, і до дня набрання вироком законної сили минули такі строки:
1) три роки - у разі вчинення злочину невеликої тяжкості;
2) п'ять років - у разі вчинення злочину середньої тяжкості;
3) десять років - у разі вчинення тяжкого злочину;
4) п'ятнадцять років - у разі вчинення особливо тяжкого злочину.
2. Перебіг давності застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру зупиняється, якщо її уповноважена особа, яка вчинила будь-який злочин, зазначений у статті 96⁵ цього Кодексу, переходить від органів досудового слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та її місцезнаходження невідоме. У таких випадках перебіг давності відновлюється з дня встановлення місцезнаходження цієї уповноваженої особи.
3. Перебіг давності застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру переривається, якщо до закінчення передбачених у частинях першій та другій цієї статті строків її уповноважена особа повторно вчинила будь-який злочин, зазначений у статті 96⁵ цього Кодексу.
4. Обчислення давності в цьому разі починається з дня вчинення уповноваженою особою юридичної особи будь-якого злочину, зазначеного у статті 96⁵ цього Кодексу. При цьому строки давності обчислюються окремо за кожний злочин.
Стаття 96⁶. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб
1. До юридичних осіб судом можуть бути застосовані такі заходи кримінально-правового характеру:
1) штраф;
2) конфіскація майна;
3) ліквідація.
2. До юридичних осіб штраф та ліквідація можуть застосовуватися лише як основні заходи кримінально-правового характеру, а конфіскація майна - лише як додатковий.
Стаття 96⁷. Штраф
1. Суд може застосувати до юридичної особи штраф у розмірі від п'яти тисяч до сімдесяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
2. Залежно від ступеня тяжкості злочину, вчиненого уповноваженою особою юридичної особи, суд застосовує штраф у таких розмірах:
за злочин невеликої тяжкості - від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
за злочин середньої тяжкості - від десяти тисяч до двадцяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
за тяжкий злочин - від двадцяти тисяч до п'ятдесяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
за особливо тяжкий злочин - від п'ятдесяти тисяч до сімдесяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
3. З урахуванням майнового стану юридичної особи суд може призначити штраф із розстрочкою виплати певними частинами строком до трьох років.
Стаття 96⁸. Конфіскація майна
1. Конфіскація майна полягає у примусовому безоплатному вилученні у власність держави майна юридичної особи і застосовується судом у разі ліквідації юридичної особи згідно з цим Кодексом.
Стаття 96⁹. Ліквідація
1. Ліквідація юридичної особи застосовується судом у разі вчинення її уповноваженою особою будь-якого із злочинів, передбачених статтями 258-258⁶ цього Кодексу.
2. Ліквідація юридичної особи здійснюється в порядку, передбаченому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців».
3. У разі якщо юридична особа належить до об'єктів, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, ліквідація до неї не застосовується.
Стаття 96¹⁰. Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру
1. При застосуванні до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру судом враховуються ступінь тяжкості вчиненого її уповноваженою особою злочину, ступінь здійснення злочинного наміру, розмір завданої шкоди, характер та розмір неправомірної вигоди, яка отримана або могла бути отримана юридичною особою, вжиті юридичною особою заходи для запобігання злочину.
Стаття 96¹¹. Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю злочинів
1. За сукупністю злочинів в межах одного провадження суд, застосовавши до юридичної особи заходи кримінально-правового характеру за кожен злочин окремо, визначає остаточний основний захід шляхом поглинення менш суворого заходу більш суворим.
2. При застосуванні до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру за злочин за наявності невиканого заходу за попереднім вироком (вироями) суду кожне з них виконується самостійно, крім випадків застосування судом ліквідації юридичної особи згідно з цим Кодексом».
2. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):
1) пункти 25 і 26 частини першої статті 3 після слів «та його представник» доповнити словами «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
2) перше речення частини четвертої статті 29 після слова «характеру» доповнити словами «а також представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
3) доповнити статтею 64¹ такого змісту:
«Стаття 64¹. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження
1. Представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, може бути:
особа, яка у кримінальному провадженні має право бути захисником; керівник чи інша особа, уповноважена законом або установчими документами;
працівник юридичної особи.
2. Повноваження представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, на участь у провадженні підтверджуються:
1) документами, передбаченими статтею 50 цього Кодексу, якщо представником є особа, яка має право бути захисником у кримінальному провадженні;
2) копією установчих документів юридичної особи, якщо представником є керівник юридичної особи чи інша уповноважена законом або установчими документами особа;
3) довіреністю, якщо представником є працівник юридичної особи.
3. Протягом кримінального провадження представник юридичної особи має право:
1) знати, у зв'язку із вчиненням якого кримінального правопорушення здійснюється провадження щодо юридичної особи, та давати пояснення з цього приводу;
2) користуватися правовою допомогою;
3) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді, суду докази;
4) брати участь у провадженні процесуальних дій;
5) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, що знаються до протоколу, а також знайомитися з протоколами слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, виконаних за його участі;
6) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби під час проведення процесуальних дій, якщо він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів під час проведення окремої процесуальної дії чи на певній стадії провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таєм-

ницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
7) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
8) заявляти відводи;
9) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
10) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
11) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якщо він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача.
4. Під час досудового розслідування представник юридичної особи має право:
1) брати участь у слідчих (розшукових) та інших процесуальних діях, під час проведення яких ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, що знаються до протоколу, а також знайомитися з протоколами слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій, виконаних за його участі;
2) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно із статтею 290 цього Кодексу.
5. Під час судового провадження представник юридичної особи має право:
1) бути завчасно поінформованим про час і місце судового розгляду;
2) брати участь у судовому провадженні;
3) виступати в судових дебатах;
4) ознайомлюватися з журналом судового засідання та технічним записом судового процесу, які йому зобов'язані надати уповноважені працівники суду, і подавати щодо них свої зауваження;
5) оскаржувати в установленому цим Кодексом порядку судові рішення та ініціювати їх перегляд, знати про подані на них апеляційні та касаційні скарги, заяви про їх перегляд, подавати на них заперечення.
6. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, має також інші процесуальні права, передбачені цим Кодексом.
7. Представник юридичної особи зобов'язаний:
1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості своєчасного прибуття - завчасно повідомити про це, а також про причини неможливості прибуття;
2) не перешкоджати встановленню обставин вчинення кримінального правопорушення;
3) не розголошувати без дозволу слідчого, прокурора, суду відомості, які стали йому відомі у зв'язку з участю у кримінальному провадженні і які становлять охоронявану законом таємницю»;
4) пункт 1 частини другої статті 65 після слів «цивільного відповідача» доповнити словами «юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
5) частину третю статті 89, частину першу, абзац перший та перше речення абзацу другого частини третьої статті 93, частину восьму статті 95, перше речення частини третьої і частину шосту статті 99, перше речення частини другої статті 140 та перше речення частини першої статті 221 після слова «потерпілий» в усіх відмінках доповнити словами «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження» у відповідному відмінку;
6) частину першу статті 91 доповнити пунктом 7 такого змісту:
«7) обставини, що є підставою для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру»;
7) частину першу статті 98 доповнити словами «або отримані юридичною особою внаслідок вчинення кримінального правопорушення»;
8) пункт 6 частини дев'ятої статті 100 викласти в такій редакції:
«6) гроші, цінності та інше майно, що одержані фізичною або юридичною особою внаслідок вчинення кримінального правопорушення та/або є доходами від нього, а також майно, в яке їх було повністю або частково перетворено, конфіскуються»;
9) частину другу статті 120 викласти в такій редакції:
«2. Витрати, пов'язані з оплатою допомоги представника потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача та юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, які надають правову допомогу за договором, несе відповідно потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач, юридична особа, щодо якої здійснюється провадження»;
10) у першому реченні частини другої статті 122, абзаці першому частини першої статті 139 та другим реченні частини першої статті 351 слова «цивільний відповідач» в усіх відмінках замінити словами «цивільний відповідач, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження» у відповідному відмінку;
11) у статті 170:
перше речення частини першої після слова «діяння» доповнити словами «а також юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, у разі якщо до такої юридичної особи може бути застосовано захід кримінально-правового характеру у вигляді конфіскації майна»;
частину третю після слів «юридичних осіб» доповнити словами «а також які перебувають у власності юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
12) абзац перший частини третьої статті 171 після слова «обвинуваченого» доповнити словами «юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
13) у статті 172:
перше речення частини першої доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
частину другу після слів «законного представника» доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
14) частину сьому статті 173 після слова «обвинуваченому» доповнити словами «представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
15) у частині першій статті 174:
перше речення абзацу першого після слів «володільць майна» доповнити словами «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
абзац другий після слів «володільця майна» доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
16) статтю 214 доповнити частиною восьмою такого змісту:
«8. Відомості про юридичну особу, щодо якої можуть застосовуватися заходи кримінально-правового характеру, вносяться слідчим або прокурором до Єдиного реєстру досудових розслідувань негайно після вручення особі повідомлення про підозру у вчиненні від імені та в інтересах такої юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених статтями 209, 306, частиною першою і другою статті 368³, частиною першою і другою статті 368⁴, статтями 369, 369⁵ Кримінального кодексу України, або від імені такої юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених статтями 258-258⁶ Кримінального кодексу України. Про внесення відомостей слідчий або прокурор не пізніше наступного робочого дня письмово повідомляє юридичну особу. Провадження щодо юридичної особи здійснюється одночасно з відповідним кримінальним провадженням, у якому особі повідомлено про підозру»;
17) частину першу статті 220 після слів «законного представника» доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
18) абзац перший частини шостої статті 223 після слова «потерпілого» доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
19) у першому реченні частини першої статті 225 після слів «сторона кримінального провадження» доповнити словами «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження», а слово «має» замінити словом «мають»;
20) друге речення частини четвертої статті 280 після слова «потерпілому» доповнити словами «представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
21) частину першу статті 282 доповнити словами «представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
22) у статті 284:
назву доповнити словами «та провадження щодо юридичної особи»; після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:
«3. Провадження щодо юридичної особи підлягає закриттю у разі встановлення відсутності підстав для застосування до неї заходів кримінально-правового характеру, закриття кримінального провадження чи ухвалення виправдувального вироку щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка підозрювалася (обвинувачувалася) у вчиненні злочину, передбаченого статтями 209, 258-258⁶, 306, частиною першою і другою статті 368³, частиною першою і другою статті 368⁴, статтями 369, 369⁵ Кримінального кодексу України, а також у разі ліквідації юридичної особи або закінчення строків давності застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру.
Про закриття провадження щодо юридичної особи прокурор приймає постанову, а судзначає про це у виправдувальному вироку або постановляє ухвалу. Рішення про закриття провадження щодо юридичної особи може бути оскаржено в порядку, встановленому цим Кодексом».
У зв'язку з цим частини третю - восьму вважати відповідно частинами четвертою - дев'ятою;
абзац другий частини шостої викласти в такій редакції:
«Копія постанови прокурора про закриття кримінального провадження та/або провадження щодо юридичної особи надсилається заявнику, потерпілому, його представнику, підозрюваному, захиснику, представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
23) частини сьому, дев'яту, перше і друге речення частини десятої статті 290 після слова «потерпілий» в усіх відмінках доповнити словами «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження» у відповідному відмінку;
24) у статті 291:
частину другу доповнити пунктом 7¹ такого змісту:
«7¹) підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи, які прокурор вважає встановленими»;
частину четверту доповнити пунктом 5 такого змісту:
«5) довідка про юридичну особу, щодо якої здійснюється провадження, у якій зазначаються: найменування юридичної особи, її юридична адреса,

розрахунковий рахунок, ідентифікаційний код, дата і місце державної реєстрації»;
25) частину першу статті 293 доповнити реченням такого змісту: «Якщо провадження здійснюється щодо юридичної особи, копії обвинувального акта та реєстру матеріалів досудового розслідування надаються також представнику такої юридичної особи»;
26) у статті 302:
у частині першій після слова «потерпілий» доповнити словами «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження», а слова «не заперечує» замінити словами «не заперечують»;
у частині другій:
перше речення після слова «потерпілому» доповнити словами «представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
у другому реченні слова «підозрюваного та потерпілого» замінити словами «підозрюваного, потерпілого та представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
пункт 2 частини третьої після слова «потерпілого» доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
27) у частині першій статті 303:
пункт 1 після слів «його захисником чи законним представником» доповнити словами «представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
пункт 2 доповнити словами «представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
пункт 4 викласти в такій редакції:
«4) рішення прокурора про закриття кримінального провадження та/або провадження щодо юридичної особи - заявником, потерпілим, його представником чи законним представником, підозрюваним, його захисником чи законним представником, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
28) в абзаці другому частини другої статті 305 слово «п'ятою» замінити словом «шостою»;
29) перше речення частини другої статті 314 після слів «та його представника» доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
30) у статті 326:
назву доповнити словами «представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
доповнити частиною третьою такого змісту:
«3. Якщо в судове засідання не прибув за викликом представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, суд, заслухавши думку учасників судового провадження, залежно від того, чи можливо за його відсутності з'ясувати обставини, що стосуються застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру, вирішує питання про проведення судового розгляду без нього або про відкладення судового розгляду. Суд має право накладати грошове стягнення на представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, в порядку, передбаченому главою 12 цього Кодексу»;
31) частину другу статті 337 доповнити словами «розпочати провадження щодо юридичної особи»;
32) друге речення частини другої статті 338 доповнити словами «а також представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
33) у статті 339:
назву доповнити словами «початок провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду»;
частину першу після слів «розгляд неможливий» доповнити словами «а так само встановлення наявності підстав для застосування кримінально-правових заходів до юридичної особи», а після слів «первісним обвинуваченням» - словами «та/або про початок провадження щодо юридичної особи»;
у частині другій:
перше речення після слова «обвинувачення» доповнити словами «або підготовки представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, до судового розгляду»;
друге речення після слів «сторони захисту» доповнити словами «або представника юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження», а після слова «обвинувачення» - словами «або провадження щодо юридичної особи»;
частину третю доповнити абзацом другим такого змісту:
«Нове дослідження доказів, які вже були досліджені судом до початку провадження щодо юридичної особи, здійснюється за клопотанням представника такої юридичної особи тільки у разі визнання судом такої необхідності»;
34) частину першу статті 340 доповнити словами «а також представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
35) у статті 341:
у назві слова «та відмови від підтримання державного обвинувачення» замінити словами «відмови від підтримання державного обвинувачення та початку провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду»;
у першому реченні частини першої слова «або висунути додаткове обвинувачення» замінити словами «висунути додаткове обвинувачення або розпочати провадження щодо юридичної особи»;
перше речення частини другої після слів «додаткового обвинувачення» доповнити словами «чи початок провадження щодо юридичної особи»;
36) частину одинадцяту статті 352 та друге речення частини другої статті 356 після слів «законними представниками» доповнити словами «представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
37) частину першу статті 364 доповнити словами «представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
38) частину першу статті 368 доповнити пунктом 7¹ такого змісту:
«7¹) чи є підстави для застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру»;
39) у частині четвертій статті 374:
пункт 1 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:
«рішення про закриття провадження щодо юридичної особи».
У зв'язку з цим абзаци другий - сьомий вважати відповідно абзацами третім - восьмим;
пункт 2 після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:
«рішення про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру».
У зв'язку з цим абзаци шостий - сімнадцятий вважати відповідно абзацами сьомим - вісімнадцятим;
40) у статті 376:
перше речення частини третьої після слів «його представнику» доповнити словами «представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
перше речення частини четвертої викласти в такій редакції:
«4. Якщо обвинувачений, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, не володіють державною мовою, то після проголошення вироку перекладач роз'яснює їм зміст резолютивної частини судового рішення»;
друге речення частини шостої після слова «обвинуваченому» доповнити словами «представнику юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження»;
41) частину першу статті 393 доповнити пунктом 9¹ такого змісту:
«9¹) представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, - у частині, що стосується інтересів юридичної особи»;
42) частину першу статті 425 доповнити пунктом 10 такого змісту:
«10) представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, - у частині, що стосується інтересів юридичної особи»;
43) у статті 469:
частину третю доповнити реченням такого змісту: «Укладення угоди про примирення у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійснюється провадження щодо юридичної особи, не допускається»;
друге речення частини четвертої викласти в такій редакції: «Укладення угоди про визнання винуватості у кримінальному провадженні щодо уповноваженої особи юридичної особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, у зв'язку з яким здійснюється провадження щодо юридичної особи, а також у кримінальному провадженні, в якому бере участь потерпілий, не допускається».
3. Статтю 2 Закону України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 11, ст. 51; із змінами, внесеними Законом України від 13 квітня 2012 року № 4652-VI) доповнити пунктом «Г¹» такого змісту:
«Г¹) представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження».
4. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 40, ст. 404; 2013 р., № 2, ст. 4; із змінами, внесеними законами України від 5 липня 2012 року № 5083-VI та від 18 квітня 2013 року № 221-VI) доповнити статтею 17¹ такого змісту:
«Стаття 17¹. Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру
1. У разі вчинення від імені та в інтересах юридичної особи її уповноваженою особою злочину самостійно або у співучасті до юридичної особи у випадках, визначених Кримінальним кодексом України, застосовуються заходи кримінально-правового характеру».
II. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з 1 вересня 2014 року.
2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:
внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом;
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.
3. Рекомендувати Генеральній прокуратурі України протягом шести місяців з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
23 травня 2013 року.
№ 314-VII.

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку із створенням органів доходів і зборів

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести до Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50-51, ст. 572) такі зміни:

1. У частині другій статті 29: пункт 7 доповнити словами «включаючи особливий податок на операції з відчуження цінних паперів та операції з деривативами»; пункт 38 викласти в такій редакції:

«38) плата за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них».

2. У статті 45:

у частині першій слова «а також погодження рішень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про розстрочення або відстрочення грошових зобов'язань платників податків чи податкового боргу на строк, що виходить за межі одного бюджетного періоду, стосовно загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів)» виключити; абзац другий частини шостої виключити.

3. Частину третю статті 59 викласти в такій редакції:

«3. Органи, що контролюють справляння надходжень бюджету, подають Верховній Раді України, Президенту України, Кабінету Міністрів України та центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики, не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним, такі місячні звіти (у галузевому і територіальному розрізі та у розрізі джерел доходів і форм власності) окремо щодо зведеного бюджету України, державного бюджету та місцевих бюджетів:

1) про фактичні надходження податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів бюджету;

2) про податковий борг;

3) про суми надміру сплачених грошових зобов'язань платників податків та суми платежів, які сплачені та будуть нараховані в наступних звітних періодах;

4) про бюджетне відшкодування податку на додану вартість, включаючи інформацію про заборгованість бюджету з відшкодування податку на додану вартість».

4. Частину третю статті 60 викласти в такій редакції:

«3. Органи, що контролюють справляння надходжень бюджету, подають Верховній Раді України, Президенту України, Кабінету Міністрів України та центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної бюджетної політики, такі квартальні звіти (у галузевому і територіальному розрізі та у розрізі джерел доходів і форм власності) окремо щодо зведеного бюджету України, державного бюджету та місцевих бюджетів:

1) про суми списаного податкового боргу - не пізніше 35 днів після закінчення кварталу;

2) про розстрочені і відстрочені суми податкового боргу і грошових зобов'язань платників податків - не пізніше 35 днів після закінчення кварталу;

3) про суми наданих податкових пільг, включаючи втрати доходів бюджету від їх надання, - не пізніше 50 днів після закінчення кварталу і не пізніше 70 днів після закінчення року».

5. Пункт 6 частини першої статті 66 після слів «цього Кодексу» доповнити словами «а також особливого податку на операції з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами».

6. У тексті Кодексу слова «орган державної податкової служби України», «орган державної податкової служби», «орган податкової служби», «податковий орган» в усіх відмінках і числах замінити словами «орган доходів і зборів» у відповідному відмінку і числі.

11. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності одночасно з набранням чинності Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи», крім:

пункту 2 розділу II цього Закону, який набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування; абзацу другого пункту 1 і пункту 5 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 1 липня 2013 року.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ.
16 травня 2013 року,
№ 242-VII.

Бездарна політика Міністерства фінансів призвела до краху бюджетної системи

У доповіді міністра фінансів, голови Комітету з питань бюджету, було багато фактів, які не розкривають загальних невітінних тенденцій. Немає сенсу зупинятися на фіктивних макроекономічних показниках, які були в основі планування державного кошторису на 2012 рік. Також немає сенсу зупинятися на тій фікції, яку зараз готують, складаючи постанови про основні напрями державної бюджетної політики на 2014 рік. Про це 18 червня 2013 року заявив народний депутат України, голова підкомітету з питань оцінки законопроектів щодо впливу на показники бюджету та відповідності бюджетному законодавству Комітету Верховної Ради з питань бюджету Юрій Михальчишин (на знімку) під час обговорення звіту про виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік».

Свободівець назвав кілька ключових фактів, які не були озвучені у звітних доповідях представників влади. «Держбюджет за минулий рік недоотримав 33,5 млрд. грн., тому що не було виконано базових показників джерел надходження державного бюджету. Зокрема, податок на додану вартість виконано на 84%, податок на акциз підакцизних товарів, що виробляються в Україні, — на 88%, податок на прибуток підприємств — на 95% і, врешті-решт, рентна плата за нафту, що виробляється в Україні перш за все представниками олігархічних угруповань — це 60% із запланованих показників. Це означає, що дохідна частина державного

бюджету, яка створена фантазією українських урядовців і проголосована в парламенті за умов світової економічної кризи, на яку прийнято списувати всі прорахунки й огріхи адміністративно-управлінських рішень уряду, не має нічого спільного з дійсністю», — підкреслив Юрій Михальчишин.

Парламентар також зауважив, що звіт міністра не містив пояснень щодо фактичного краху системи скарбничного обслуговування місцевих бюджетів, адже минулого року в четвертому та третьому кварталі було фактично заблоковано оплату витратів органів місцевого самоврядування, крім зарплати та соціально-захищених витратків.

«Не фінансувалися заходи з ремонту доріг, видатки на розвиток. Це все відбувалося в умовах цілеспрямованого блокування з боку державної казначейської служби. Проте ніхто не пояснив, яким чином відбувалося блокування коштів спеціального фонду державного бюджету всупереч 13-й статті Бюджетного кодексу, яка передбачає конкретні джерела надходження до цих витратків. Таким чином, минулого 2012 року було заблоковано і просаботовано не тільки, наприклад, ремонт та реконструкцію доріг комунального значення, а й природоохоронні заходи, що називаються чайно підзначилися на територіальних громадах.

На фонд регіонального розвитку торік було

спрямовано 1,6 млрд. грн., а цьогоріч ще менше — 987 мільйонів. Це пряме порушення Бюджетного кодексу України, адже така сума становить менше половини відсотка від державного бюджету. У підсумку потреби місцевого самоврядування і місцевих громад у розвитку та поліпшенні інфраструктури абсолютно нікого не цікавлять у Кабінеті Міністрів», — наголосив Юрій Михальчишин.

Підсумовуючи, свободівець зазначив, що держбюджет України на сьогодні функціонує в режимі нескінченних позик. Адже коли бракує коштів для покриття державного бюджету — уряд бере зовнішні кредити, коли бракує коштів місцевим бюджетам — бере скарбничні позики.

«Що пропонує наше доблесне Міністерство фінансів натовістю? Мінфін пропонує запровадити скарбничі векселі, а також здійснення витратків без запланованих бюджетних призначень, зокрема цьогоріч на суму 50 млрд. грн. Окремо хочеться згадати і про горезвісні податкові пільги. Так, минулого року державна скарбниця недоотримала 7 млрд.

грн. ПДВ. Як наслідок — певні суб'єкти господарювання отримали пільги на завезення медичного обладнання. Однак від цього не відбулося поліпшення в галузі охорони здоров'я», — підкреслив Юрій Михальчишин.

Свободівець також наголосив, що в 2012 році 92 млрд. грн. було бездарно витрачено на погашення та обслуговування державного боргу. «Уявіть собі, що цих витратків не треба було здійснювати і 92 мільярди могли б піти на фінансування сільського господарства, житлово-комунального господарства, освіти, науки та культури.

«Фракція ВО «Свобода» категорично не сприймає бездарне управління державними фінансами, а тому не голосуватиме за підтримання звіту», — резюмував Юрій Михальчишин.

Через неготовність міністра відповідати за провал у галузі економіки депутати не підтримали його звіт.

Сергій ІВАНІВ.

Друкуються за рахунок квоти парламентської фракції ВО «Свобода».

До Одеси по «призначення України»

Попри повернення додому, не відпускає і досі мене просвітлена українська Одеса всередині Українського культурного центру і якийсь сміховинний вереск маргіналів з червоними шматками, Сталіним, «русской музыкой» ззовні. Саме до цього зовнішнього осяску збіглася сила-силенна журналістів, аби зняти спровоковану бійку тими ж промосковськими маргіналами і розповісти потому, як із кулаками вітали нардепа Ірину Фаріон в Одесі... Не так сталося, як планували лузери. І невтіаки їм, коли ж я зайшла до зали, тому вся наготована тим послідом зброя на зразок чебуреків, помідорів тощо летіла у сотні людей, що потоком плили на зустріч, пробиваючись через два кордони міліціантів і брутальні крики знавців рабів. Це людей не спинало. Їхня просвітленість дивувала навіть міліціантів. Побачивши у вишиванках людей, один із них зауважив: «Кажі оні красивіше».

З огляду на зовнішнє дикунство під стінами центру, щент переповнена зала видалася мені дивом. Як цим святим і героїчним людям вдалося прорватися крізь морок зовнішнього світу? Це не була звична політична зустріч чи презентація книжки. Це була спільна молитва духовно злитих людей у день Христового Вознесіння. Можливо, над нами витав також дух неперевершеного одесця (чи одесита), теоретика українського націоналізму та автора нової чорноморської доктрини розвитку України з фундаментальною віссю Північ—Південь (а не заяложено-тривіальний Схід—Захід) Юрія Липи. Він так просто і глибоко визначив призначення України: воно «є тільки в ній самій, її доля є в її людях та в їх моральних і матеріальних засобах». Проте доля його з долею українського Півдня занесла на Захід. Тут, на Львівщині, 20 серпня 1944 року як лікаря Української Повстанської Армії його по-звірячому катували московські енкаведисти. Сьогодні, очевидно, нащадки тих енкаведистів чи не найкомфортніше почувують себе на благодатному Півдні України.

Проте на зустрічі не йшлося про цей агонійний мотлох у нашій державі. Давно вже не мала я таких високодуховних

ва, видатного українського мовознавця Святослава Караванського, як зал вибухнув — наче згадано про одесько-український символ, але притрушений минушим споживацтвом, примітивною попсовою культурою та мовним нігілізмом з тупим формулюванням «какая разница на каком языке разговаривать». Прізвище Святослава Караванського для посвячених вмент розбиває цю аргументацію населення. Направду, ким тільки не населили наш край після голодомору, терору та репресій. Натомість 1945 року одеський трибунал виніс вирок Святославу Караванському за зв'язок із оунівським підпіллям: 25 років позбавлення волі, а 1965 року його знову заарештували і примусили досиджувати 8 років і 7 місяців. Він і досі у свої 92 роки на еміграції. Знаменно, що більшість праць Караванського видано у Львові, у видавництві БАК, що має з ним найтісніші взаємини. Серед видань — неперевершений «Російсько-український словник складної лексики», «Практичний словник синонімів української мови», «Словник рим української мови» та ін. Ось вона — тріумфальна єдність вільної української Одеси і колись поневоленого Польщею Львова.

Саме праці Святослава Караванського у післястудентський час читали мені від українянської мови (чи недовою), відкривали правду про і досі чинний сталінський словник складної лексики, про знищену наукову термінологію та вкрадену у нас московитами лексику шонайменше з половини XVII століття. З далекої Америки просить нас Караванський: «Нам треба усвідомити, що в нас украдену мову і підсунуто псев-

домову, тобто суржик, який належить поборювати. Нам усім треба визнати — і академікам, і письменникам, і мовознавцям — що ми погано знаємо українську мову. Наш правопис, наша лексика, наші словники — усе спотворене. І відроджуючи інших, треба разом і самим відроджуватися». Записка із залу була наче результатом дії цих слів від мовного маестра: «Ваше ставлення до форми одесець». Спершу мене це спантеличило, а вже потім я згадала, що в унікальній праці Святослава Караванського «Секрети української мови» (1994, с. 128) повноправно зафіксовано словотвірний варіант одесець на противагу до тиражного одесит. Отож побороти мовну правду неможливо, і хто як не одесці мені це засвідчили. Зустріч завершилася тільки тому, що вийшов час оренди зали. Ми не хотіли розлучатися. Дивно, що біля входу у приміщення вже не було чорні з зображенням Сталіна, московських триколюрів та криваво-комуністичних шмат. Мабуть, грошей їм стало хіба на годину бійки перед зустріччю одному з одним.

Натхненні нашою українською спільністю, ми поверталися до готелю. По дорозі зайшли на чай до кав'ярні. Чарівна офіціантка спілкувалася російською, але в ній було

стільки гостинності, що я знову впала у спогади від Юрія Липи: «Знаємо, що в 1917 році багато українців йшло вмирати за українську волю, говорячи по-російськи, так само, як не один шлезький чи познанський поляк бився проти німців, хоч і не знав польської мови». Коли вийшли з кав'ярні, побачила, що забула мобільний телефон. Мій помічник повернувся по нього. Але приніс не тільки мобільний, а й дивовижний діалог із нічним відвідувачем кав'ярні. Чоловік кримінальної зовнішності, що сидів за барним столиком, зупинив його і почав поганю українською мовою висловлювати йому вдячність за нашу красиву українську мову, в яку він, виявляється, вслухався, коли ми розмовляли між собою. На що Андрій відповів:

— А ви просто говорите. І все буде добре. Це так, як не стріляти з заляжаної зброї.

— Нет, так не магу. Я хачу умереть там, у вас, на Западе.

— Не треба помирати. Приїздіть до нас у гості.

— Ти не понял меня. У вас там душа, а у нас адні панті асталісь.

Як хочеться, аби ті «панті» не розповзалися плямою хохляцтва по українських душах і як ми потрібні один одному із Заходу і Півдня, аби відчувати нашу духовну спільність. Казав одесець Юрій Липа: «...поняття раси як цілості — це перерудсім поняття відрубної, окремої великої духовності». Дякую Одесі за призначення дивувати і полонити.

Ірина ФАРІОН,
народний депутат
України, голова
підкомітету з питань
вищої освіти Комітету
Верховної Ради України
з питань науки і освіти.

Друкуються за рахунок квоти Комітету з питань науки і освіти.

Завтра — День державної служби України

Професійно,
системно, ефективноШановні державні
службовці!

Широ вітаю вас з професійним святом — Днем державної служби!

Висловлюю найщиріші слова подяки усім державним службовцям, які з повною віддачею працюють на благо процвітання Української держави.

Важко переоцінити соціальну значимість професійної діяльності державних службовців — вибудовування партнерських відносин між органами влади та громадянським суспільством. Від ефективної роботи держслужбовців, досвіду, а також фахових та особистісних якостей багато в чому залежить успіх реалізації державних проектів та програм, вирішення важливих соціально-економічних завдань.

Переконаний, що заporукою успішного розвитку держави й надалі будуть ваші професіоналізм та відданість присязі чесно служити народу України.

Бажаю вам творчого натхнення і життєвої енергії, добра та злагоди, поруч вірних друзів і колег.

Голова Верховної Ради України
Володимир РИБАК.

Шановні державні
службовці, дорогі
колеги!

Від імені Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування і від себе особисто щиро вітаю Вас із професійним святом — Днем державної служби!

Запровадження і відзначення цієї дати на високому всеукраїнському рівні покликане ще раз засвідчити ту ключову роль, яку відіграє Ваше чесне і самовіддане служіння у справі забезпечення належної і злагодженої роботи всіх гілок державної влади в інтересах народу України і кожної людини зокрема.

Наша молода країна стрімко розвивається на шляху до європейської інтеграції і перед нами стоїть багато завдань, від вирішення яких залежить її майбутнє — починаючи від розробки загальнодержавних планів та реформ стратегічного характеру в усіх сферах суспільного життя і закінчуючи сумлінним виконанням посадових обов'язків на своєму робочому місці кожним із державних службовців. Від якості Вашої праці, відповідального ставлення до неї, високих етичних стандартів багато в чому залежить, чи скористається Україна шансом зайняти гідне місце у вільній родині європейських націй.

Ми твердо переконані, що це станеться, і особливу надію для досягнення мети покладемо на молоді, без широго завзяття і свіжих думок якої жодні якісні зміни неможливі. Водночас не забуваймо, що основою для новаторських підходів завжди залишатимуться здобутки, професіоналізм і досвід попередніх поколінь, ветерани державної служби.

У свою чергу, парламентський Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування відкритий до широкої співпраці на цьому шляху і докладе всіх зусиль для формування і вдосконалення належної правової основи державної служби, врахування при цьому всього спектру думок і пропозицій, що надходитимуть на його адресу.

Тож дозволяю у цей святковий день побажати Вам, дорогі колеги, міцного здоров'я, щастя, родинної злагоди, достатку і благополуччя. Творчої наснаги та успіхів усім нам на спільній професійній ниві!

З повагою голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, народний депутат України Давид ЖВАНІЯ.

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Прийняття нової редакції Закону України від 17 листопада 2011 року № 4050-IV «Про державну службу» заклало міцні підвалини для реформування інституту державної служби, його наближення до європейських та міжнародних стандартів.

З метою впровадження нового законодавства про державну службу та з урахуванням завдань, визначених у Національному плані дій (на 2012 та 2013 роки) щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», Нацдержслужбою України розроблено систему підзаконних нормативно-правових актів, яка включає в себе сім постанов Кабінету Міністрів України, тринадцять наказів Нацдержслужби України (у тому числі один спільний наказ з МОЗ України), зареєстрованих у встановленому порядку у Мін'юсті. Ці нормативно-правові акти врегулюють такі важливі питання проходження державної служби, як надання державним службовцям службового житла, компенсації витрат на проживання та інших витрат у зв'язку з тимчасовим переведенням на іншу посаду державної служби до іншого на-

ДОВІДКОВО

Нацдержслужба України є продовжувачем кращих традицій діяльності Головного управління державної служби України (1994 — 2011 роки). Разом з тим визначені концептуально нові завдання в контексті розпочатих Президентом України та урядом реформ, спрямовані на підвищення ефективності діяльності державних органів та гарантування професійності та відповідальності державної служби.

леного пункту; відшкодування витрат, пов'язаних з відкликанням державного службовця з відпустки для виконання службових завдань; удосконалення порядку проведення службового розслідування; модернізація системи професійної підготовки; впровадження профілів професійної компетентності посад державної служби; удосконалення роботи служб персоналу тощо.

З метою реалізації єдиних підходів до правового регулювання державної служби і служби в органах місцевого самоврядування Нацдержслужбою України у співпраці з Мін'юстом, Мінрегіоном, Мінекономрозвитку, Мінфіном, іншими заінтересованими органами державної влади доопрацьовано проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», який 7 травня 2013 року внесено на розгляд уряду.

З урахуванням нових завдань, визначених Указом Президента України від 1 лютого 2012 року № 45 «Про Стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки», було забезпечено кардинальне оновлення змісту діяльності кадрових служб шляхом переорієнтації з ведення кадрового обліку на стратегічне управління людськими ресурсами, впровадження компетентного підходу, передбаченого новою редакцією Закону України «Про державну службу».

У зв'язку з цим забезпечено розробку профілів професійної компетентності для 97% посад державної служби (за винятком посад в державних

органах, які перебувають на стадії реорганізації), організовано навчання 7452 державних службовців на центральному та місцевому рівнях з питань вивчення нового законодавства про державну службу, розроблено 10 навчально-методичних комплексів для керівників і працівників служб персоналу, керівників державної служби в державних органах, органах влади АР Крим або їх апаратах. А також запроваджено Тренінгову програму з питань вивчення нового законодавства про державну службу в Україні для державних службовців I-IV категорії посад, підготовлено науково-практичний коментар до нового законодавства з питань державної служби, забезпечено проведення 220 комунікативних заходів з роз'яснення

нового законодавства про державну службу.

На основі підготовки шоквартального аналізу кадрової роботи органів виконавчої влади, інформаційного видання «Державна служба в цифрах 2013», моніторингу дієвості формування кадрового резерву, його кількісного та якісного складу, проведення функціонального обстеження органів державної влади вдалося отримати всебічну та об'єктивну інформацію щодо стану державної служби, про що Нацдержслужба України у встановленому порядку постійно інформує Кабінет Міністрів.

Нацдержслужбою України розроблено Державну цільову програму розвитку державної служби на період до 2016 року, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 13 травня 2013 року № 350. Ця програма спрямована на формування висококваліфікованого кадрового складу державної служби шляхом впровадження нових механізмів, стандартів і процедур управління людськими ресурсами на державній службі та посилення інституційної спроможності у системі державної служби. На сьогодні Нацдержслужбою України розроблено і затверджено наказом від 27 травня 2013 року № 95 план заходів щодо реалізації Державної цільової програми розвитку державної служби на період до 2016 року. Нею, зокрема, передбачено завдання щодо впровадження сучасних інформаційно-комунікативних технологій в управлін-

ні державною службою. Разом з тим автоматизація процесів управління персоналом сьогодні ускладнюється недостатньо ефективним функціонуванням ЄДКС «Кадри» (система «Картка») через її застарілість, невідповідність новому законодавству про державну службу та вимогам законодавства про захист персональних даних, відсутністю комплексної системи захисту інформації. Враховуючи

зазначене, існує необхідність у розробці комплексу заходів, які передбачають модернізацію системи управління персоналом на державній службі з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

Нацдержслужба України приділила серйозну увагу питанням забезпечення реформування системи професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування. Виконання плану заходів на період до 2014 року щодо реалізації Концепції реформування системи підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 липня 2012 року № 480-р, дало змогу вже торік збільшити кількість державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, які підвищили рівень професійної компетентності, удосконалити нормативно-правову базу, посилити спроможність навчальних закладів в організації підвищення кваліфікації на вищому професійному рівні. Одночасно започатковано нові напрями підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, які враховують пріоритети державної політики з питань взаємодії з громадськістю, доступу до публічної інформації, розвитку місцевого самоврядування, впровадження інформаційних технологій, забезпечення гендерної рівності тощо.

У 2013 році Нацдержслужбою України спільно з МОН України проведено комплексну роботу щодо оновлення галузевого стандарту вищої

ФАКТ

Аналіз, проведений Європейською Комісією, свідчить, що Україна стала одним із лідерів впровадження європейських інструментів інституційного розвитку TWINNING і TAIEХ серед країн, що беруть участь у реалізації Європейської політики сусідства. На сьогодні можна стверджувати, що TWINNING і TAIEХ стали ефективними інструментами реалізації як внутрішніх реформ, розпочатих Президентом та урядом України, так і наближення до норм та стандартів ЄС у відповідних галузях.

освіти з підготовки магістрів за спеціальністю «Державна служба» галузі знань «Державне управління», що дасть змогу вже в цьому році кардинально модернізувати навчальний процес, впровадити нові навчальні дисципліни та інноваційні технології з підготовки державних службовців.

З метою кадрового забезпечення реалізації реформ, залучення на державну службу обдарованої молоді Нацдержслужбою створено дієву систему добору кандидатів до Президентського кадрового резерву «Нова еліта нації», за-

початкованого згідно з Указом Президента України від 5 квітня 2012 року № 256/2012. За результатами успішного проведення у 2012 році комплексу організаційних заходів розпорядженням Президента України від 29 грудня 2012 року № 246/2012-рп до Президентського кадрового резерву «Нова еліта нації» зараховано 60 осіб. Відповідно до наказу Нацдержслужби України від 14 січня 2013 року № 5 здійснюється реалізація Комплексної програми професійного розвитку осіб, зарахованих до Президентського кадрового резерву. Збільшення кількості кандидатів до Президентського кадрового резерву у 2013 році свідчить про ефективність проведеної Нацдержслужбою інформаційно-просвітницької кампанії та зростання інтересу серед молоді до цієї ініціативи Президента України.

Підвищенню рівня професійної компетентності державних службовців I-II категорій сприяє реалізація Нацдержслужбою України та Школою вищого корпусу державної служби Програми розвитку лідерства, визначеної постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 року № 728. Так, у 2012 році забезпечено підвищення кваліфікації 150 державних службовців. У 2013 році кількість учасників Програми збільшилась на 20% та становить 180 осіб.

Підготовка до виконання майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом обумовлює необхідність внесення відповідних змін до Державної цільової програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України на 2008-2015 роки, а також удосконалення нормативно-правового забезпечення впровадження інструментів інституційного розвитку TWINNING, TAIEХ.

Одночасно забезпечено утворення на якісно нових засадах дієвої системи інституційної підтримки органів державної влади у сфері європейської інтеграції, що включає в себе проведення постійних зустрічей контактних осіб з питань впровадження європейських інструментів у відповідних органах, організацію семінарів, конференцій, інших комунікативних заходів, а також підготовку, друк та поширення інформаційно-аналітичних ви-

дань (брошури, буклети, звіти), взаємодію з експертами ЄС тощо.

Сьогодні інститут державної служби, який нараховує 274 739 державних службовців, впевнено дивиться в майбутнє. Це дає підстави сподіватись, що будуть ефективно реалізовані реформи, спрямовані на розвиток України як демократичної європейської держави.

В'ячеслав
ТОЛКОВАНОВ,
голова Національного агентства
України з питань державної служби,
кандидат юридичних наук,
доктор публічного права.

«Ударимо по ворогу об’єднаною міццю»

На відміну від кремлівського вождя у «сірій шинелі» Вінстон Черчилль ніколи не обнімався з гітлерівським режимом, прагнучи використати його у своїх корисних цілях, не виголошував тостів за «фюрера німецького народу». Він завжди був принциповим противником нацизму і не плекав жодних ілюзій щодо його людиноненависницьких ідей.

«Жменька торжествуючих головорізів»

Майже десять років Черчилль попереджав Велику Британію про наростаючу небезпеку, яку можна очікувати з боку Гітлера. Ще в травні 1935 року він наголосив, що Німеччина стрімко нарощує міць своєї армії, збільшивши її з 22 до 36 дивізій. Це він відверто заявив, що цією державою керує «жменька торжествуючих головорізів».

Звісно, Гітлер платив йому тією ж монетою, додаючи добрячу порцію своєї жовчі й відвертої неправди. Так, у розмові з генералом Роммелем за черговим обідом фюрер вправлявся у своєму «красномовстві»: «Черчилль — це справжній продажний журналіст. Більшої політичної повії, ніж Черчилль, не знайти. Він сам написав, що з допомогою брехні на війні можна зробити неможливі речі. Це абсолютно позбавлена моралі паскудна істота. Я впевнений, що він уже підготував собі притулок по той бік Атлантики. Він явно не шукатиме сховища в Канаді, де йому не уникнути відплати. Він побіжить до своїх друзів-янки».

Вінстон Черчилль завжди був непримиренним противником комунізму, чого, зрештою, і не приховував. Це йому належать доволі влучні, майже афористичні визначення цієї ідеології — «християнство з сокирою в руках», яка так масивно розповзлася світом у минулому столітті. «Із усіх тираній в історії людства більшовицька тиранія

— найстрашніша, найруйнівніша, найпротивніша», — наголосив він, виступаючи у палаті громад 11 квітня 1919 р. І це несприйняття після радянсько-німецького пакту про ненапад 1939 року лише посилювало, бо підтверджувало застереження популярного англійського політика. До речі, після поразки Франції у 1940 році Сталін та його оточення не приховували задоволення, що прибалтійські країни потрапили саме їм, а територію зниклої з по-

формації відверто очорнювали і звинувачували у різних гріхах Велику Британію, яка героїчно боролася у повітрі та на морі із знівиснілим агресором. Британські спецслужби, які зуміли знайти ключ для розшифрування секретних німецьких повідомлень, отримували чимало інформації, яка явно вказувала на близьке вторгнення гітлерівських військ на територію СРСР. Передусім насторожувало те, що на кордонах з Радянським Союзом дедалі більше зосереджував своїх сил вермахт. Танкові й моторизовані війська займали вихідні позиції. Зросла кількість злітно-посадочних смуг для бомбардувальників «Люфтваффе».

«Ну що, попрацюємо разом, Джо?». Лояльна карикатура Лоу, яка свідчить про союзницькі відносини між Сталіним і Черчиллем після нападу нацистів на СРСР («Evening Standard» за 18.08. 1942 року).

Він не раз попереджав про небезпеку

Саме тоді В. Черчилль просить сера Александра Кадогана з міністерства закордонних справ доповісти радянському послу у Великій Британії Івану Майському про ті військові сили, які нацисти підтягують до німецько-радянського кордону, не розкриваючи джерел інформації. Що, власне, і було зроблено 10 червня 1941 р., за 12 днів до нападу нацистів і початку операції «Барбароса».

Як на це зреагували в Кремлі? Через кілька днів у випуску новин радянського інформаційного агентства повідомили про «неумело состряпанну пропаганду» і про те, що «Германия неуклонно соблюдает условия советско-немецкого пакта о ненападении». А вже через тиждень «миролюбні» німецькі війська розпочали реалізацію плану «Барбароса».

І саме 22 червня 1941 року, коли на радянські міста і села рясно посипалися бомби, скинуті літунами «Люфтваффе», В. Черчилль виступив з блискучим радіозверненням, в якому зауважив, що загроза для Росії (так він завжди називав СРСР. — Авт.) — це і загроза для Великої Британії, а також і для США.

Вторгнення нацистів у СРСР — Вінстон Черчилль назвав четвертим поворотним пунктом війни, яка вже палахкотіла в Європі. Перший поворотний пункт війни, на його думку, настав рік

дослівно

«Єдина суть і принцип нацистського режиму — це жадібність і расове домінування. У своїй діловитій жорстокості, лютий агресії він перевершив усі види людської ницості».

Із виступу В. Черчилля по радіо 22 червня 1941 р.

тому, коли Франція «впала під ударами німецького молота і коли нам одним довелося зустріти бурю».

Другий — після того, як Королівський повітряний флот дав рішучу відсіч «Люфтваффе», практично витіснивши його з денного неба, і так «запобіг нацистському вторгненню на острів».

А третій поворотний момент настав тоді, коли президент і

Йому вже замало заляканою ним і доведеною до різних форм принизливого підкорення Європи, він прагне тепер «обректи» на різню і спустошення народи Росії й Азії. Страшна військова машина, «яку ми і решта цивілізованого світу так безглуздо, так безпечно, так черство дозволили нацистським гангстерам створювати з року в рік майже з нічого», не може існувати без кровожерливого Молоху, бо інакше вона заіржавіє або розвалиться на шматки. Вона, за словами Черчилля, має бути у постійному русі, забираючи людські життя, розтоптуючи домашні «вогнища» і права сотень мільйонів людей. Мало того, її, цю кровожерливу машину, треба годувати не тільки м'ясом, а й нафтою.

В. Черчилль наголошує, що Велика Британія запропонує урядові Радянської Росії будь-яку технічну й економічну допомогу, на яку спроможна острівна держава і яка буде корисною для росіян.

Відомий політик переконаний, що вторгнення Гітлера в СРСР — це прелюдія до спроби вторгнення на Британські острови. Як і в тому, що небезпека з боку нацистської Німеччини — це небезпека і для народів острівної країни, і для США. Втім, «точно так само, як справа кожного росіянина, котрий бореться за свою землю і дім, є справою вільних людей і вільних народів у всіх кутках земної кулі».

І закінчує свій виступ недвозначним закликом: «Засвоїмо ж ті уроки, яких нас уже навчив такий жорсткий досвід. Подвоїмо наші зусилля й, поки життя й сили нас не покинули, ударимо по ворогу об’єднаною міццю».

Як бачимо, у своєму виступі по британському радіо 22 червня 1941 року, вже через кілька годин після нападу гітлерівців на СРСР, який, на жаль, у повному обсязі не був доведений до радянських народів, В. Черчилль суворий, але не злопам’ятний. Він знову-таки залишається вірним власному афоризму: «Якщо ми спробуємо посварити минуле з нинішнім днем, то втратимо майбутнє».

На бенкеті, після завершення зустрічі «великої трійки», яка відбулася в лютому 1945 року, Сталін виголосив тост на честь Вінстона Черчилля, назвавши його «людиною, яка народжується один раз на сто років» і «найхоробрішим з державних діячів у всьому світі».

Але хоча б що там казали, «вождь всіх часів і народів» добре знав людську психологію.

Володимир Витвицький.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...прибрали пам’ятні місця

Майже 120 тисяч жителів Дніпропетровщини взяли участь в обласному суботнику, присвяченому Дню пам’яті початку Великої Вітчизняної війни та святкуванню Дня Конституції України. Це на 20 тисяч людей більше, ніж під час попереднього такого заходу. Упорядковано 1200 пам’ятних місць!

Завдяки громадянам удалося навести порядок на 3,5 тисячі гектарів парків, скверів, алеї і прибудинкових територій, ліквідувати понад 500 стихійних смітників, очистити від сміття майже 200 кілометрів берегів.

Як розповіли кореспонденту «Голосу України» в ОДА, нові зелені зони з’явилися в Нікопольському і Софіївському районах, нові газони та квітники — у Кривому Розі, Марганці, Новомосковську, Павлограді, а також в Апостолівському, Верхньодніпровському, Нікопольському, Павлоградському, Покровському, Синельниківському, Солонянському і Софіївському районах.

«Під час суботника посадили близько 300 дерев і кущів, створено майже сім гектарів квітників і газонів, — зазначають в ОДА. — Прибрано від сміття майже півтори тисячі кілометрів доріг, комунальниками відремонтовано майже п’ять тисяч квадратних метрів асфальтобетонного покриття доріг. У Нікополі, Новомосковську, Павлограді та П’ятихатському районі встановлено чотири нові дитячі майданчики».

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО. Дніпропетровська область. Фото надано прес-службою ОДА.

...ОБСЄ допоможе нам розмінувати полігони

З метою надання нашим спеціалістам-піротехнікам експертної підтримки вітчизняне представництво Організації з безпеки і співробітництва в Європі запросило в Україну іноземних фахівців — представників Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування.

Вони побували на колишньому авіаційному полігоні поблизу села Яреськи Шишацького району, де вже кілька років після працюють їхні українські колеги з Управління ДСНС у Полтавській області. Останні звільняють від авіаційних бомб, що не розірвалися, та інших вибухонебезпечних предметів територію об’єднаною міццю. Вони знайшли понад 800 гектарів.

Як повідомили «Голосу України» у прес-службі управління, на сьогодні повністю очищено від небезпечних знахідок 91 гектар тієї місцини, при цьому знайдено та знешкоджено 119 начинених вибухівкою предметів. Після закінчення згаданих робіт територія колишнього полігона передадуть для заліснення.

На полігоні під Яреськами гостям показали знайдені тут авіабомби, ознайомили з методикою роботи з їхнього пошуку та знешкодження. Начальник відділу стандартизації Женевського міжнародного центру гуманітарного розмінування Фаїс Пактіан високо оцінив професіоналізм українських колег, наголосив на важливості їхньої небезпечної, але такої потрібної людям праці. Потенціал же для її вдосконалення він бачить у підвищенні рівня технічного забезпечення та запровадженні міжнародних стандартів. Цьому, поза сумнівом, сприятиме обмін досвідом між нашими та іноземними фахівцями.

Василь НЕЇЖМАК. Полтавська область.

ПРЯМА МОВА

«У нас є лише одна мета, лише одне і єдине непохитне прагнення. Ми твердо вирішили знищити Гітлера й усі сліди нацистського режиму. Ніщо не зможе відвернути нас від цього — ніщо. Ми ніколи не почнемо переговори, ми ніколи не станемо домовлятися з Гітлером або з ким-небудь із його зграї. Ми будемо битися з ним на суші, ми будемо битися з ним на морі, ми будемо битися з ним у повітрі, поки з Божою допомогою не позбавимо землю від його тіні й не звільнимо народи від його ярма. Будь-яка людина або держава, які борються проти нацизму, отримають нашу допомогу. Будь-яка людина або держава, які йдуть із Гітлером, — наші вороги. Це стосується не тільки держав, а й усіх представників тієї мерзенної раси квіслінгів, які стають збрарддям і агентурою нацистського режиму, спрямованого проти своїх співвітчизників і проти своєї рідної країни. Вони, ці квіслінги, подібно самим нацистським ватажкам, якщо тільки вони не будуть скинуті власними співвітчизниками, що позбавить нас від зайвих турбот, — будуть віддані нами на наступний же день після перемоги на справедливий суд трибуналів союзників. Така наша політика, така наша декларація. Звідси випливає, що ми надамо Росії й російському народу будь-яку допомогу, яку тільки зможемо надати. Ми закликатимемо всіх наших друзів і союзників у всіх частинах земної кулі йти таким самим шляхом й дотримуватися його так само, як і ми, чесно й неухильно до кінця».

Із виступу В. Черчилля по радіо 22 червня 1941 р.

ІСТОРІЯ

Велика Вітчизняна війна: український вимір і деякі уроки

Виступ на Міжнародній конференції «Велика Вітчизняна війна: уроки історії, спільна пам'ять і братство народів» м. Москва, 18 червня 2013 року.

Два тижні тому у Верховній Раді України зареєстровано проект постанови «Про вилучення терміна «Велика Вітчизняна війна» з нормативно-правових актів України та навчальної літератури як такого, що викривляє історичну правду». Вперше зроблено спробу підвести якусь правову підпірку під ідеологічні позиції окремих політсил і політиків, а також настрої частини людей. Насамперед у Західній Україні, зважаючи на те, що кожний 5—6 її мешканець зазнав репресій у 1939—1941 і 1944—1953 роках.

Звичайно, таке можна традиційно пояснювати тим, що Україна — складне утворення. І водночас дякувати за те, що значною мірою вона отримала свої нинішні державні контури саме в результаті війни. Втім, мала місце соборизація не тільки українських земель, а й Росії, Польщі й інших країн.

Однак значно важливіше усвідомити, чому ставляться під сумнів її фундаментальні складові. Те саме поняття «Велика Вітчизняна війна», як визначальна складова Другої світової війни, зі вдалою, до того ж, ідеологією.

На мій погляд, усе це укладається в схему дій з легітимізації іншого трактування історії, розриву із союзним минулим і по такій важливі лії на основі спрощених і спримітованих до неможливості побудов: оскільки війну вів сталінський режим і мало місце зіткнення двох тоталітарних систем, то у всьому цьому не було українського інтересу. За такої конструкції відводяться на другий план незаперечні факти, що стосуються внеску України в загальну перемогу.

Адже її людські втрати становили від 30 до 40 відсотків загальносоюзних (майже 10 млн. осіб). Ще складніше підрахувати загальні демографічні втрати, яких зазнала Україна в ХХ столітті. Фахівці допускають, що якби не війни, революції, репресії та голод, населення у нас (на 1.01.2013 г.) становило б 72,6 мільйона (на 1.01.1993 г. — 82,6 млн.). Бойові дії на території республіки тривали майже 86 відсотків загального часу участі РСР у війні з нацистською Німеччиною. У різні періоди Україна давала фронту від кожного п'ятого до кожного третього солдата.

Вони самоусвідомлювали себе не «гвинтиками» чи «гарматним м'ясом», а саме українцями. Не втратили своєї українськості (мову, любов до рідного краю) і не перетворилися на запрограмований ідеологемами й гаслами придаток до зброї.

Можливо, саме це почуття нерозривної єдності з малою батьківщиною, пуповина родинних і мікросоціальних зв'язків і були тим головним стрижнем, на якому тримався солдат, щоб не зірватися, не здатися в полон, не дезертирувати, врешті-решт, не втратити людське обличчя у пеклі війни. Як тут не згадати класичний роман О. Гончара «Прапороносці».

Переконаний: сьогодні будь-які подібні наскоки нікчемні. Адже саме поняття «Велика Вітчизняна війна» — це несуча конструкція історичної пам'яті. Інша справа, що вона передбачає наявність історії саме народної війни та народного буття, поглибленого ідейного осмислення Перемоги, ув'язування Перемоги й свободи.

Треба визнати, що у нас не сформована виважена концепція пам'яті, відсутні

технології її реалізації і моніторингу результатів. Суспільство не завжди одержує від держави чіткі, зрозумілі сигнали і орієнтири, що адекватні диспозиціям. У свою чергу, держава так і не навчилася слухати й чути суспільство. У дефіциті діалог. У результаті непомітні на перший погляд розбіжності в подальшому можуть переходити в стадію конфліктів на ґрунті відмінностей в оцінках історичних епох, подій і персоналій. Не можна не помічати зусилля певних політутворень у частині спекуляцій на таких проблемах у період «електоральної активності».

До питання історичної пам'яті нині необхідно підходити з позицій національної безпеки. Бо в умовах глобалізованого світу вже доводиться конкурувати не тільки в економічній чи військовій, а й у гуманітарно-цивілізаційній сферах. Зокрема, історія дедалі очевидніше перетворюється на інструмент політики. Не тільки внутрішньої, а й зовнішньої. У цілому гуманітарна експансія дедалі більше даватиметься взнаки.

У розвиток цієї позиції, вважаю за необхідне викласти низку важливих, як, на мій погляд, тез.

Перша стосується розуміння політиками і державними діячами відповідальності за збереження історичної пам'яті, особливо її загальних складових. Як мінімум, їм потрібно втримуватися від нав'язування своїх, далеко не завжди компетентних, оцінок і висновків. Максимум — не використовувати минуле, часто препароване на особистий розсуд, у політичних цілях, не намагатися демонструвати амнезію пам'яті, коли це може бути вигідним.

Ми й так заплатили дорогу ціну за те, що, скажімо в Україні, з моменту розвалу РСР і до 1995 року фактично офіційно не відзначався День Перемоги. Були й спроби його приватизації партіями, і відвертого використання державними діячами для просування своїх уявлень про війну, її героїв і захисників Батьківщини. Думається, що щось подібне мало місце на всьому пострадянському просторі.

Але значно страшніші спроби розглядати як технологію зрощування чогось подібного протофашистським утворенням для залякування електорату можливим гіршим. І розв'язання у такий спосіб проблеми виборів. Такі прагматичні політики без принципів, поглядів і ідеології нині найнебезпечніші.

Як мені уявляється, сьогоднішні реалії формують запит на делікатну, розумнішу й, якщо хочете, тонку політику, враховуючи чинники загальної історії, спільності історичних долі. Потрібно відродити динамізм співробітництва пострадянських країн на основі розширення цих можливостей. Не можна допускати подальшого звуження історичного горизонту, ко-

ли в людей почуття гордості заміщатимуться почуттями обділеності.

Стратегічне партнерство на довгострокову перспективу має зруйнувати шаблонне мислення, яке простежується останнім часом в українсько-російських відносинах. Ми повинні історично, а отже, — позитивно дивитися один на одного. І відповідно діяти.

Тоді й не займатимемося гіркою констатацією: переможи й їх наступники розділені і навіть деморалізовані. На зміну пам'яті сувереного режиму приходить безпам'ятство.

Звідси друга теза — 87,2% нинішнього покоління українців народилося після війни. Приблизно така само картина у всіх країнах. Тому те, що раніше сприймалося як даність, зараз оцінюється інакше. У тому числі — з власної або не з власної волі — обростає помилковими уявленнями, піддається політичній аберації.

За даними соціологів, вражаючий відсоток наших співвітчизників не може назвати дату початку війни, а кожний десятий взагалі не знає, з ким воював РСР. На це мені заперечують — в інших країнах ситуація зі знанням свого минулого не краща, якщо не гірша. Але нічого — вони живуть і розвиваються. Та ми не можемо не помічати, що саме у нас, де на кожному кроці звучить гасло «ніхто не забутий і ніщо не забуде», саме віруси безпам'ятства й незнання обертаються тим, що огидне насіння екстремізму, примітивні форми нацизму та ксенофобії просторають у свідомості вже пострадянських поколінь, загрожуючи спалахами диких сутичок і виступів проти цінностей воєнного й післявоєнного поколінь. І тут не застосовне пояснення, що онуки, як правило, не розділяють ідеології й поглядів своїх дідів.

Питання, мабуть, ширше і лежить у площині політичної моралі та психологічного здоров'я суспільства. Як відомо, Нюрнберзький процес запровадив у міжнародну політичну лексику термін «банальність зла». Жахливість цього явища полягає в тому, що нацизм, так би мовити, «нормалізував немислиме».

Ми повинні суворо запитати у себе: наскільки сильним є наш імунітет проти «банальності зла»? І де джерела спалахів тероризму, звідки коріння націоналістичних і ксенофобських проявів, інцидентів расистського характеру, поляризації настроїв радикалізму соціуму, що посилюється, особливо в молодіжному його сегменті, виняткового цинізму злочинності, що помолоділа? Чому нестримне насильство сприймається як норма на телебаченні й у літературі?

А якщо ні, то складається дивне враження «зворотного» процесу історії. Але ж протягом тисячоріч гуманістична думка послідовно еволюціонувала убік морального, політичного і правового осуду насильства та війни як засобу розв'язання конфліктів між народами і державами.

Ми винесли з війни переважно той урок, що треба бути сильним. Тоді як у наш час потрібне нове щеплення для підкріплення гнів пам'яті гуманістичними і моральними принципами. Відомий російський вчений Д. Лихачов казав: «Без пам'яті немає совісті». Питання питань — як не допустити стирання пам'яті про війну.

У цьому контексті — теза третя. Деякі політики, політологи і публіцисти бачать у реаліях останнього двадцятиліття підри в навіть крах Ялтинсько-Потсдамської системи, що чревато непередбачуваними наслідками. Нюрнберзький, Токійський, Київський та інші процеси над воєнними злочинцями стали символом справедливості для всіх жертв нацифашистського терору й генциду, перешкодою на шляху баналізації зла.

Вони зіграли найважливішу роль у формуванні міжнародного інституту прав людини, лягли в основу формування норм міжнародного права в питанні про воєнні злочини та злочини проти людяності, використані при підготовці конвенції ООН про незастосування терміну давності до воєнних злочинів (1968 р.), низки міжнародних угод, документів конференцій з безпеки та співробітництва в Гельсінкі (1975 р.), а також законодавств багатьох країн світу.

Разом з тим очевидним фактом є те, що головний історичний, правовий і суто людський матеріал, що викриває нацизм, так і не став надбанням громадян наших держав, які зробили основний внесок у розгром фашизму та знищення нацистської ідеології. (У Радянському Союзі видавалися — одностомник в 1952 р., двотомник — в 1954-му і тритомник — в 1966-му. Зрештою, наприкінці 80-х років вийшов 8-томний збірник матеріалів МВТ, які й донині є основним джерелом для вітчизняних дослідників). Щоправда, сьогодні є можливість користуватися електронними версіями, підготовленими в тій же Німеччині.

Очевидно, з «ідеологічних міркувань» нашим людям не дозволялося знати повну інформацію. Хіба це не парадоксально й не аморально? Відповідно маємо, крім усього іншого, багато спекуляцій, корисливого підходу до уроків Нюрнберга. Навіть враховуючи

те, що переможи під час підготовки до МВТ визначили за домовленістю низку «зон замовчування».

Укотре доводиться звертати на це увагу в контексті настійної необхідності поглибленого осмислення уроків війни та переосмислення взагалі історії. Підкреслю: саме переосмислення, а не ревізії, а тим більше переписування та перелицювання. Також потрібно чітко розмежувати поняття — історія війни й історія перемоги. Не слід забувати, що у перемоги була велика духовна передісторія, яка рішуче вплинула на результати війни. Можливо, і в цьому було призначення Союзу — захистити цивілізацію, як свого часу Київська Русь перепинила шлях монголо-татарській навалі. У цьому плані ми просто були приречені на Велику Вітчизняну війну.

Зовсім природним і навіть необхідним сьогодні здається переміщення в центр дослідницького інтересу людину, з її внутрішнім світом, самосвідомістю, особистісним сприйняттям воєнної дійсності, моделями поведінки, рефлексіями. Саме вони є тією ниткою, яка веде до розуміння мотиваційних чинників у діях солдата, офіцера, генерала, партизана, оstarбайтера, колаборанта й інших учасників і сучасників тієї війни.

У такому поєднанні прочитання історії «знизу» з етатистичними та соціальними підходами бачаться величезні пізнавальні можливості сучасної науки, що володіє всім необхідним інструментарієм для освоєння маловивчених подій зон.

Говорячи про тотальний характер війни, потрібно показати й її тотальний вплив на людину. Як люди, привчені творити, були зобов'язані навчитися вбивати. А ще — терпіти. Можна по-різному моделювати шкалу цінностей людини на війні. Але зовсім очевидно, що за стійкістю та вмінням терпіти радянського солдата навряд чи хто міг перевершити.

Історики все ще в боргу перед тими, хто зупинив і здолав агресора. Рядові солдати й польові офіцери, які винесли найтяжчі випробування і не зломалися під тягарем відомальності за свою батьківщину, народ і державу, заслуговують на добре пропрацьований колективний портрет. Портрет, у якому б чітко проглядалася й обрис фронтної повсякденності й індивідуальні прояви волі, уміння підставити плече товаришу в критичну хвилину — всього того, із чого складаються поняття «героїзм» і «подвиг». Окопне братерство у всіх його проявах — невичерпна глибока й благодатна тема для дослідників, що володіють сучасними прийомами і методами, необхідним технічним оснащенням для фіксації усно історичних свідчень.

Нові ракурси пов'язані також з актуалізацією, немов би, і звичайних, але в кожному конкретному випадку унікальних джерельних комплексів, що зберігаються в архівах, музеях, приватних колекціях.

Наведу кілька прикладів того, якими несподіваними бувають знахідки вчених, здатних відтінити невідомі грані війни.

У фондах Меморіального комплексу «Національ-

ний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр.» у Києві зберігається й експонується список військовополонених, що їх втримували у нацистському таборі «Грос-лазарет» у м. Славути Хмельницької області. Виконані в'язнями табору записи олівцем, що само по собі загрожувало смертю, вдалося зберегти для нащадків. Проведені співробітниками музею й академічних інститутів, архівістами розшукові роботи дозволили зібрати значну кількість документів — світлин, листів, спогадів, що вийшли до великого видання. На диску, що додається до книги, записані всі 19 600 прізвищ радянських військовополонених, які пройшли випробування табором. Минуло трохи більше року після виходу книги, а вже десятки людей із усіх кінців пострадянського простору дізналися про місце перебування та загибелі своїх родичів. Своїми листами до авторів видання вони стимулюють подальшу розшукову роботу. Так було почато серію наукових видань, об'єднаних однією ідеєю «Дослідження, документи, свідчення».

Наступною була книга «Непрочитані листи 1941-го». У неї — своя історія. У липні 1941 р. німецькі війська захопили Кам'янець-Подільський і до них потрапила кореспонденція радянських громадян, яку не встигли відправити. Інспектор телеграфного зв'язку при генеральному штабу Олександр рейхскомісаріату «Україна» д-р Ольшлегер зберіг цю епістолярну колекцію, й після війни всі 1208 листів перебували у Віденському технічному музеї (Австрія). В 2009 р. її було передано в Україну. Відразу ж почалася робота з пошуку родичів адресантів і адресатів. З'явилися й нова книга, і імпульс до подальших пошуків.

Навесні цього року, до свята Перемоги побачила світ третя книга серії «Київ у роки окупації. За документами німецьких спецслужб» з унікальними документами та матеріалами про найтяжчий період у житті киян.

2009 р. Міноборони України передало Національному музею історії Великої Вітчизняної війни в Києві більш як 2 млн. «похоронок», що зберігалися до цього в обласних військоматах. Співробітники Музею та Інституту історії України, працюючи із цим фондом, використовують дані для поповнення і розвитку загальної експозиції, документально-реліквійних виставок, підготовки праць з історії війни. До 70-ї річниці визволення Києва від гітлерівських загарбників готується ще одна книга згаданої серії «Київські адреси сповіщень про загибель». У ній — долі киян, які зі зброєю в руках захищали столицю України і боролися на інших фронтах.

В одного автора довелося прочитати: війна — це життя навпаки, у ній зовсім інші поняття. Дозволю собі не погодитися із другою частиною цієї сентенції. Війна — це справді зворотний бік, екзистенціальна сторона буття, абсурдна з точки зору логіки життя. Але те, що в ній втрачають значення традиційні поняття, на яких будується й функціонує суспільство, — почуття обов'язку, честь,

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...ворога долали разом

Міжнародну науково-історичну конференцію «Дружба народів СРСР — головна умова перемоги у Великій Вітчизняній війні» провели у Вінниці громадські організації «Україна—Росія», «Україна—Білорусь», «Україна—Вірменія», «Україна—Ізраїль», які діють на Вінниччині. Також до заходу долучились міжнародний союз громадських організацій «Київська Русь» та громадська організація «Вінничани у Москві».

— Учасники Великої Вітчизняної війни подали приклад того, як тісна дружба між народами стала запорукою перемоги над німецько-фашистськими загарбниками, за їхнім прикладом наводимо мости між трудовими колективами нашої області та держав Радянського Союзу, — наголосив у доповіді голова товариства «Україна—Росія» народний депутат України четвертого скликання Іван Бондарчук. — От і сьогодні ми підготували проекти договорів між Національним музеєм Миколи Пирогова у Вінниці та військово-медичним музеєм відомого хірурга у Санкт-Петербурзі, а також між двома сільськогосподарським товариствами — «Радівське» Калинівського району Вінницької області й агрофірмою Белгородської області Росії. За попередньою домовленістю, їх підпишуть під час обміну делегаціями.

На зустрічі міського голови Вінниці Володимира Гройсмана з керівниками названих товариств і організацій генеральний директор корпорації Російського машинобудування Артур Усенков запропонував співпрацю між очолюваною ним корпорацією і Вінницьким 45-м заводом. Наступного дня після конференції договір про співробітництво зі згаданою корпорацією уклала Ладизинська міськрада. Місто енергетиків визначило низку проблем, які вирішуватиме спільно з відомим російським підприємством.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

...увічнять пам'ять
полеглих воїнів
Першої світової

В Ужгороді планують реконструювати військове кладовище. Про це повідомив перший заступник керівника регіону, голова обласної комісії з увічнення пам'яті жертв війни та політичних репресій Ігор Свищ.

Ескіз оновленого цвинтаря вже підготовлено архітектором Ларисою Скорик. Як зазначив голова правління Всеукраїнської громадської організації «Союз «Народна пам'ять» Ярослав Жилкін, план не остаточний, і після обговорень його можна змінювати.

Ужгородське військове кладовище планують перетворити на масштабний пам'ятний комплекс, до якого входить понад тисяча могил (саме стільки полеглих учасників бойових дій, за попередніми даними, поховано на території нинішнього цвинтаря), каплиця та відповідно оформлена прилегла територія.

Частково зміниться і рельєф місцевості, для нових пам'ятників підготують спеціальні тераси. Під час робіт буде використано геосканер, який допоможе визначити точні місця поховання і відповідно до цього встановити надгробні плити, виготовлені з сірого закарпатського граніту. Вони матимуть однакову форму й відрізнятимуться тільки написами.

За словами Ярослава Жилкіна, фінансування проекту розпочнеться вже в цьому році. За рішенням Державної міжвідомчої комісії це — один з комплексу заходів підготовки до відзначення в серпні 2014 року сторіччя від початку Першої світової війни. Орієнтовно його вартість становитиме близько 2,5 млн. грн. Надалі до співфінансування планують залучити уряди країн, громадяни яких поховані на цьому цвинтарі. Нині відомо про 11 держав-учасників проекту.

Уже триває розгляд і підготовка проектної документації. Попереду — громадські обговорення.

Василь НИТКА.

гідність, гордість, товариство, взаємодопомога й інші, — це не так. Інша справа, що війна поляризує ці поняття й їх антоніми, оголює ество людини під загрозою смерті або необхідності вбивати самому.

Напевно, має право на існування й таке бачення війни — кризь призму негативних проявів і вчинків. Але якщо фокусувати всю увагу тільки на цьому, поза полем зору залишаються інші, не менше, якщо не більше важливі її складові. Так само, як віктимний підхід до реконструкції історичної дійсності, абсолютизація негативних характеристик і поведінкових стратегій (нехай навіть доволі великих груп учасників війни) призводить до істотного викривлення загальної картини.

Можливо, щоб уникнути цього, точкою відліку слід обрати підсумки війни, головним з яких є перемога Антигітлерівської коаліції над Німеччиною й її союзниками. У цьому випадку всі жертви і зусилля радянського народу та держави не здаються алогічними, а сприймаються як багато в чому змушені, але необхідні, виправдані з точки зору історичної перспективи. І жодні геополітичні імперативи нездатні спростувати справедливість результатів війни

для народу, який витримав виняткові випробування на міцність і життєстійкість.

Водночас потрібно звернути увагу й на такий малодосліджений факт: ті, хто пройшов війну, повернулися додому іншими людьми. Особливо ті, хто побував за межами країни. Що, судячи з усього, вплинуло на внутрішню державну політику в післявоєнний період. Не випадково, мабуть, так і залишаються закритими для дослідників матеріали Главпуру. І тут доречно нагадати статистику: на 22 червня 1941 р. у Червоній Армії та Військово-Морському флоті значилося за списком 4 826 907 військовослужбовців. За чотири роки війни було мобілізовано (не враховуючи повторно призваних) ще 29 млн. 574,9 тис. чоловік. А всього за цей період надягали шинелі 34476,7 тис. чоловік. За період війни зі Збройних Сил з різних причин загалом вибуло 21,6 млн., у тому числі понад половина (11994,1 тис. сол.) — як безповоротні втрати.

Як відомо, майбутнє народжується в минулому, переходячи через сучасне. Віддаючи належне рушійним силам і діючим особам цієї найбільшої битви, треба позбутися кон'юктурних політичних нашарувань, здатних заводити в

глухі історичні кути, відмовлятися від ретроградних стереотипів, догм і міфів. Взагалі вкрай бажано, щоб, уникаючи політики, про такі складні й неоднозначні проблеми більше говорили фахівці.

Тоді не буде спекулятивного торгашества в оцінці війни та перемог. І, що не менш важливо — буде менше історій, а більше пам'яті.

І остання теза: забезпечуючи об'єктивний підхід до теми війни й орієнтуючись на збереженні пам'яті в цивілізаційному полі, ми в такий спосіб забезпечуємо чіткі, розумні і моральні орієнтири в складному світі, який, схоже, вступив у невизначений період нестабільності. У тому числі через порушений баланс між співпрацею, суперництвом і байдужістю, коли не завжди складається складний набір компромісів, спонукань і стримувань.

Якщо післявоєнний мир утримувався у відносній рівновазі багато в чому завдяки принципам, проголошеним у Нюрнберзі й закріпленим у наступних міжнародних документах, а також через двополюсний світ, то сьогодні збережені запобіжники не спрацьовують у належному обсязі. Міжнародне право значною мірою зруйноване. Що, однак, не заважає нерідко ви-

користовувати його частини для обґрунтування чи оправдання сумнівних дій.

Те саме що й війна з її жахами й злочинами бач уже нашого часу — тероризм. Насамперед і страшніше за все — міжнародний. Такий, що не знає ні кордонів, ні національностей. Рівень суспільної безпеки цього виду злочинів суттєво підвищує використання терористами сучасних інформаційних і військових технологій, а також уразливість цивільного населення, що є об'єктом терактів. Колективне й індивідуальне заручництво виводить тероризм на рівень злочинів проти людськості.

Звідси — невідкладне завдання об'єднання зусиль для протидії цьому загальному ворогу. Його конкретним проявам і для усунення умов і передумов, що породжують таке зло.

Для цього знов-таки потрібно звертатися до глибинних джерел нашої перемоги. До тієї ж практики створення Антигітлерівської коаліції, коли перед загрозою світу було об'єднано, здавалося б, непокероване. Вона була домінантою історії двадцятого століття й її ключовим моментом. Англійському історичу Еріку Хобсбауму належить думка: «Демократію врятував тіль-

ки тимчасовий і дивний союз між ліберальним капіталізмом і комунізмом для захисту від фашизму, що претендував на світове панування, оскільки перемога над гітлерівською Німеччиною була, безсумнівно, здобута Червоною армією, яка тільки й могла це зробити». Післявоєнне протистояння між союзниками виявилось істотнішим, ніж спільна боротьба з фашизмом.

Зараз виклики надто складні й передбачають наявність волі до консолідації зусиль, у тому числі й для вироблення сучасної міжнародної нормативно-правової бази, яка б, до всього іншого, слугувала перешкодою гегемоністським устремлінням держав під прикриттям вимог гарантування безпеки або встановлення демократії в окремих країнах, регіонах і світі в цілому.

Уроки війни, пам'ять і сучасні виклики гостро формують запит на підвищену відповідальність у політиці й політиків. Наше загальне найперше завдання — не допустити чергового «цивілізаційного збою».

Сьогодні, як ніколи, актуальне питання: хто ми, якщо не обстоюватиме те, у що свято віримо?

Володимир ЛИТВИН,
академік НАН України.

Фото Анастасії
СИРОТКІНОЇ.

Пам'ятаємо, немовби це було вчора

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

І сьогодні, пам'ятаючи про них, про їхній подвиг і бої за свою Батьківщину та своїх близьких, ми відзначаємо День скорботи й вшановування пам'яті жертв війни. Напередодні пам'ятного дня на території Національного музею «Битва за Київ в 1943 році» за участі Президента України Віктора Януковича відбувся мітинг-реквієм в пам'ять про загиблих на війні і церемонія перепохонування останків 26 воїнів.

— Майбутнє покоління має знати все про ту страшну війну й також про кожну проливу краплі крові, — сказав у своєму виступі Президент України Віктор Янукович. — Імена багатьох воїнів згубилися в страшно-

му вирі відступів, привів і смертельних атак. Справою честі є встановлення імен усіх загиблих у боях за нашу землю. Символічно, що саме напередодні сумної річниці ми з належними християнськими почестями ховаємо останки померлих червоноармійців.

На жаль, із 26 udało розпізнати лише одного солдата. Ним виявився лейтенант Микола Никольшин. Родом він був із Воронезької області, що в Росії. Про те, що його вдалося знайти, уже повідомили в рідне село. Але поки що ніхто з родичів не приїжджав.

За словами Михайла Криська, голови президії Українського фонду пошуку «Пам'ять», тільки на

Ветерани Великої Вітчизняної війни брати-близнюки
Іван та Василь Маляренки (полковники у відставці, танкісти).

території Лютізького плацдарму ще десятки тисяч душ не упокоєні. Адже кажуть: війна не закінчується, доки не будуть поховані останки останнього солдата.

Немовби це було вчора — пам'ятають ветерани 22 червня 1941 року. Не дивно, адже той день поділив їхнє життя на періоди «до» і «після».

— Ми тільки почали ремонт у будинку, стелити нову підлогу, — згадує 86-літній Петро Голубок із села Гаврилівка, Вишгородського району Київської області. — І тут по нашому селу пройшла чутка, мовляв, війна почалася. Пізніше з Києва приїхали сусіди й розповіли, що місто бомбили.

Петро Голубок зізнається, у той момент усе доросле населення відчувало відчуття краху. Адже в людей були сім'ї, робота, господарство. Одне слово, було життя. І все це зруйнувалося...

— А я ж був молодий, гарний, блакитноокий блондин з ямочками на щоках, — каже ветеран. Щоправда, насолодитися

своєю юністю йому, як і мільйонам інших, не вдалося.

Життя пліч-о-пліч і всю війну разом до самого Берліна пройшли два брати-близнюки Іван і Василь Маляренки. Їхня історія захоплює.

Коли почалася Велика Вітчизняна, їм було по 16 років. Того дня у селі на площі біля клубу, навколо гучномовця почав збиратися народ.

— Ми із братом теж побігли, — згадує Іван Маляренко. — Через якийсь час почули звернення Молотова.

Текст про «віроломний напад» і зараз ветеран повторює напам'ять. На словах «почалася велика вітчизняна війна» почуття героя переповнили: очі починають блищати від сліз.

— Після цього ми зрозуміли, що наше звичайне життя скінчилося. Тепер я можу точно сказати: немає нічого страшніше для людини й народу, ніж війна. Буквально за два дні наше село спорожніло. Не залишилося жодного чоловіка, — говорить Іван Маляренко.

У свої 16 років хлопцям довелося орати за дорослих. А в 1943 році — і воювати на фронті.

— Якимось чином до нас у хату військом і говорять: одного з ваших синів ми призиваємо. Іван, який уважався серед нас старшим, почав збиратися. Але в цей момент своє слово сказав 73-літній батько: «Вони разом повинні бути все життя. Василь, одягайся!», — розповідає молодший брат-близнюк Василь Маляренко. Так два брати потрапили на війну. Разом пройшли пів-Європи, брали участь у Берлінській операції. Там же зустрілися й зі своїм ще одним старшим братом, якого не бачили до цього кілька років...

З кожним днем героїв, учасників тих воєнних дій стає дедалі менше. Але пам'ять про них, про їхні жертви має бути вічною. І це, як то кажуть, потрібне живим.

Тетяна
ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Фото Анастасії
СИРОТКІНОЇ.

Ветерани ВВВ Петро Голубок (ліворуч)
і Василь Соцький.

Карл-Германн КРОГ: «Хочу вибачитися за ту війну»...

Цього року Український фонд «Єднання» з Луцька відзначає двадцятиліття. У 1993-му він був одним із перших благодійних фондів, зареєстрованих на Волині. За ці роки «Єднання» стало своєрідною народною дипломатичною місією двох великих європейських держав. Про це наша розмова з директором фонду Олегом Трофимчуком.

Для цього Бог врятував йому життя

— Олеже Анатолійовичу, як народилася ідея створення фонду?

— Ми хотіли побудувати в Ковелі пам'ятник усім жертвам Другої світової війни. Журналіст Володимир Данилюк в архівах знайшов згадки, що під час війни в Ковелі був табір для радянських військовополонених, а з 1944 року там утримували полонених солдатів вермахту. Цей табір існував у Ковелі до 1947 року, а далі — аж до 1952-го — в Сибіру. До пошуків долучився журналіст Володимир Шевчук. Вони майже рік збирали матеріали про ці табори, об'їздили всю Волинь та частину Німеччини, шукали свідків, знайшли місце, де поховано сотні в'язнів, радянських і німецьких. Володимир Данилюк сьогодні — редактор «Волинської газети», а Володимир Шевчук створив Український фонд «Єднання» й очолює його правління уже 20-й рік.

— Як сприйняли в Україні цей пам'ятник?

— Давайте почнемо з іншого. Для чого був потрібен пам'ятник жертвам війни, до яких ми віднесли й німецьких полонених? Розумієте, після Першої світової війни майже всі країни прийняли Гаазькі та Женевські конвенції, де спільно затвердили «Правила ведення солдатів ворожої армії, які потрапили в полон, не можна було відпускати, поки йде війна, бо ці люди, за присягою, змушені будуть знову воювати. Але ж був уже 1947 рік, був уже 1952 рік — війна давно закінчилась, а німецькі полонені помирали в Ковелі, а пізніше — в Сибіру. І хто міг тоді щось зробити Радянському Союзу — переможця не судять. Він сильніший, але не завжди милостивий. Одне слово, розгорілась дискусія: попереду 50-річчя Перемоги, а тут пам'ятник примирення.

Як це сприйняли? Порізному. Аж поки Володимир Шевчук разом із

ветеранами Турійського району не запросив ветеранів вермахту з Німеччини на святкування 50-річчя Перемоги в Луцьку. Такого в Україні ще не було. Це запрошення схвалили тодішні голова Турійської райдержадміністрації Богдан Шибя і Луцький міський голова Антон Кривицький. А найголовніше, ідею взаємопрощення та примирення активно підтримував тодішній голова Волинської облради і голова облдержадміністрації Борис Клімчук.

Із Бад-Зальцфлена до нас приїхав німецький партнер — голова ветеранського Союзу німецьких солдатів округу Детмольд Карл-Германн Круг. Разом із нашими ветеранами він на Меморіалі «Вічної слави» в Луцьку поклав вінок, а пізніше, на врочистому зібранні, сказав: «П'ятдесят років тому ми з вами були в різних окопах. Як колишній німецький солдат я сьогодні хочу перед вами всіма вибачитися за ту війну, в якій брав участь. Пробачте мені ті горе і біль, які тоді ми вам принесли».

— І йому вибачили?

— Принаймні всі в залі зрозуміли Круга, побачивши на його очах сльози. Ще напередодні 40-річчя Перемоги він звернувся у Міністерство закордонних справ УРСР з проханням дозволити йому та іншим німецьким ветеранам зустрітися на святі Перемоги з ветеранами Радянської Армії. Москва заборонила це робити. Розумієте, вибачитися хотів не політик, не генерал, а звичайний колишній солдат!

— Хто ж такий Карл-Германн Круг?

— У 1943 році він закінчив артилерійське училище. Був запрошений до Берліна, щоб написати з іншими молодими офіцерами рапорт про вступ до СС, і Рейхсфюрер СС Генріх Гімлер сам вручав йому посвідчення. Знаючи вже тоді про діяння СС, Круг відмовився. Це був зухвалий виклик — того ж дня його відправили на Східний фронт у підрозділ винищувачів танків.

З боями відступав від Бобруйська до Берліна. Добре зрозумів, що таке війна, втрата друзів. А один випадок перевернув його життя. Наприкінці війни, захищаючи Берлін, він мусив доставити пакет у штаб для генерала. У штабі в цей час судили двох дезертирів: молодого — хлопця з гітлерюгенду — відпустили, а старшого солдата генерал наказав Крогу розстріляти. Солдат плавав, згадував про малих дітей. Круг відвів дезертира за бункер, вистрілював у повітря і наказав йому втікати. Повернувшись, щоб доповісти про виконання наказу, і не знайшов ні штабу, ні генерала — бомба зрівняла із землею все.

Тоді він і замислився: якщо Бог врятував йому життя, він повинен чимось відповісти. Тому й хотів вибачитися перед нами за ту війну. У серпні 1995 року ми за підтримки Бориса Клімчука більш як на тиждень повели наших ветеранів до Німеччини. Вони жили в сім'ях німецьких ветеранів, а наступної весни самі приймали колишніх ворогів у Луцьку, Ковелі, Турійську.

ДОВІДКОВО

Олег Трофимчук — заступник голови Волинської обласної організації Української спілки ветеранів Афганістану, кавалер двох орденів Червоної Зірки. У 1993 році разом із журналістом Володимиром Шевчуком створив Український фонд «Єднання». Його ж вони й очолюють: Олег Трофимчук — як директор, Володимир Шевчук — як голова правління.

Окопи по різні береги Турії

— У Турійську німецький ветеран Віллі Брєвіт розмовляв з волинським ветераном Олексієм Генсировським. У 1944 році два тижні їхні частини стояли навпроти одна одної на Волині, на річці Турії. І Генсировського знали німці, бо його кулемет не завовав, а Брєвиту доводилося ховати жертв українського кулеметника, який за ті важкі бої на Турії отримав орден Слави III ступеня. І за святковим столом вони малювали на серветках берег річки і розповідали, де хто був у той час.

Потім Віллі Брєвіт сказав: «Ми вели один проти одного запеклі бої. А сьогодні зустрілись тут. Подивіться, в мене скалічена ліва рука. І в Олексія Генсировського теж на лівій руці немає майже всіх пальців. І я подумав: Бог дав нам цей день, а наші праві руки залишив цілими, щоб ми їх потисли один одному. Двері мого дому в Херфорді завжди для нього відкриті». І руки один одному тисли, і навіть цілувалися колишні вороги. А потім ще не раз їздили в гості один до одного.

— Пам'ятник відкрили у вересні 1996 року. Пізніше з'ясувалося, що він — єдиний в Європі.

— Це дослідили німецькі журналісти. Україна тоді вибудовувала

свою незалежність. Україну в Німеччині асоціювали з Чорнобилем. Нам везли гуманітарну допомогу. І раптом — пам'ятник. Як символ взаємного прощення, як знак християнського милосердя молодій європейській державі. Звичайно, це велика гордість, що саме ми, українці, поставили такий пам'ятник перші в Європі. Це наша пам'ять про співвітчизників, які полягли на тій війні. А німці... Мільйони їх теж постраждали у Другій світовій. А пам'ятник у Ковелі — наше їм прощення і заклики до того, щоб жити в мирі та дружбі.

Тоді нам дуже допомогла Народна спілка з догляду за німецькими військовими похованнями з Касселя. Бо кошти на будівництво наш уряд виділити не міг. Тому з ініціативи Володимира Шевчука в Німеччині було організовано понад шістьдесят концертів ансамблю пісні і танцю Прикарпатського військового округу під керівництвом полковника Віталія Халавчука. Зали були переповнені — німці такого ще не бачили. І

Почесні громадяни Волині: отець Петро Влодек з Луцька (ліворуч) і професор Карл-Германн Круг з Німеччини.

— Напевно, не обійшлося і без меркантильних попутників?

— На жаль, до нашого проекту хотіли долучитися деякі люди, щоб ми відкрили візу, а вони приїдуть до Німеччини, щось там куплять-перепродадуть і зароблять на цьому. Та були й інші, вони переймалися нашим бажанням побудувати цей пам'ятник. Ще 1994 року ми організували поїздку з кількома концертами до Бад-Зальцфлена співака, тепер народного артиста України, Василя Чепелюка та тріо бандуристок. Це були перші концерти, які нам разом із Кругом вдалося там провести, щоб курортний Бад-Зальцфлен, де колись виступав Лучано Паваротті, почув і волинських артистів.

Здобутки народної дипломатії

— Пізніше було організовано в Німеччині багато концертів художніх колективів України. На стажування стали їздити лікарі, працівники банків, учителі. Були з візитами і представники влади, силових структур. Ось уже двадцять літ щороку їдуть стажуватися до Німеччини 15—20 волинських студентів — германістів, економістів, технічних спеціальностей. Живуть у німецьких сім'ях, а двомісячну практику проходять в різних установах. Цю програму дуже вітає Посольство України в Німеччині.

Не можемо не згадати нашого давнього друга і партнера Олександра Міщука. Цей хлопець із польського волинського села ще в радянські часи став справжнім германістом, успішно закінчив Лейпцигський університет. Долучившись до нашої діяльності спершу як перекладач та митний брокер, він згодом став ведучим концертів, співорганізатором культурно-мистецьких заходів, студентсько-вчительсько-школярсько-наукового обміну, а нині є координатором проектів спілки «Мости в Україну» на Волині.

— А що це за історія з демонстрацією англійських та бельгійських гарнізонів?

— У 1996 році в Німеччині почалося виведення британських та бельгійських окупаційних військ, що стояли там після Другої світової. Усі приміщення в цих гарнізонах уряд дозволив розбирати і всі матеріали, придатні для вжитку, вивозити в Україну. Володимир Шевчук формував будівельні бригади, віз їх до Північної Рейн-Вестфалії, разом із Кругом визначав об'єм робіт,

розробляв план завантаження та перевезень. Я вантажі приймав, розмінював і за погодженням з облдержадміністрацією контролював їхнє одержання тими, хто потребував. Це були перші в Україні пластикові вікна, двері, радіатори опалення, дахові покриття, котельні, кухонне обладнання, меблі, сантехніка та інше. Усі предмети мали гарний практичний вигляд, ними користувалися ще багато років. Разом із відповідною комісією облдержадміністрації ми визначали пріоритетні потреби, аналізували, що можемо привезти з англійських гарнізонів і надавали узгоджений план розподілу Кабінетом Міністрів. Після його затвердження вантаж привозився, розмінювався і розподілявся серед лікарень, навчальних закладів, релігійних громад. Ми допомагали Свято-Богоявленському Кременецькому жіночому монастирю.

— І все-таки громадянський подвиг Карла-Германна Круга не залишився непоміченим.

— У 2010 році перед засіданням Волинської облради тодішній її голова Анатолій Грицюк вручив Відзнаку Почесного громадянина Волині доктору богослов'я, почесному ректору Волинської духовної семінарії Української Православної Церкви Петру Влодеку та почесному професору Волинського національного університету імені Лесі Українки, Луцького національного технічного університету та Волинського інституту економіки і менеджменту, голові німецького громадського об'єднання «Мости в Україну» Карлу-Германну Кругу, єдиному іноземцю, котрий сьогодні удостоєний такого високого звання.

Тоді нагороджували двох ветеранів — Петра Влодека, який брав Берлін у травні 45-го, та обер-лейтенанта Карла-Германна Круга, який у тому самому травні захищав Берлін, який двічі втік із радянського та американського полону, який усе життя хотів вибачитися перед тими, з ким воював.

«Україна стала моєю другою Батьківщиною, а українці — рідними. Відчуваю, що Бог залишив мене живим на війні, щоб дочекався цього дня і до цього розуміння дійшов. Але попереду найголовніше — я житиму заради вас усіх», — каже професор Карл-Германн Круг.

Розмову від

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Фото автора і з архіву Володимира ШЕВЧУКА.

Зустрічі німців із «Мостів в Україну» зі своїми українськими друзями вже стали традиційні.

Складне минуле йде за нами слідом

Сенат Республіки Польща прийняв доволі жорстку ухвалу під назвою «В 70-ту річницю волинського злочину», якою вшанував пам'ять жертв подій 1943 року на Волині.

Зокрема, Сенат РП назвав події 1943 року на Волині «етнічною чисткою, що відповідає ознакам геноциду», яку здійснили «бандерівська фракція Організації українських націоналістів та Українська повстанська армія». Таке формулювання було прийняте на пропозицію сенатора від правлячої партії Громадянська платформа (ГП) Лукаша Абгаровіча, який пояснив, що такою редакцією ухвали «Сенат дає підтвердження правди і називає речі своїми іменами». А що із спробами порозуміння, які робилися раніше, адже, як стверджується у тій ухвалі, «Польща і Україна багато зробили для подолання складного минулого»?

«Раніше завше перемагала політична

коректність та протягування руки українцям», — стверджує сенатор і додає, що «така чітка постановка питання викличе реакцію з українського боку» і сторони почнуть розмовляти про тогочасні події по-справжньому, бо «інакше ніколи не досягнемо згоди».

Сенатор від партії правого спектра польської політичної сцени Право і справедливість (ПіС) Анджей Матусевич переконаний, що «спочатку українська влада має попросити пробачення за масові вбивства десятків тисяч поляків на Волині і Поділлі», й закидає парламентові України, що той «до цього часу не засудив злочинів, вчинених ОУН—УПА проти поляків, що проживали на колишніх Кресах. Не було

відповідної ухвали, а Україна з серпня 1991 року — це вже двадцять два роки — могла це зробити. А є лише чергові жести, чергові рішення».

Як уже писав «Голос України», у пропозиціях поправок до ухвали, внесених сенатською фракцією ПіС, пропонувалося навіть назвати події 1943 року на Волині «геноцидом» та визнати 11 липня «Днем пам'яті і мучеництва кресов'ян», а такий варіант не здобув необхідної кількості голосів.

Позитивно оцінив так звану «пом'якшену» оцінку Сенатом тих подій експрезидент Польщі Александер Квасневський, бо «з політичної точки зору, польсько-українські суперечки у переддні великого історичного для України рішення про асоціацію з ЄС» могли б мати поганий вплив... А Маршалок Сенату Богдан Борусевич

(ГП), позиція якого відіграла важливу роль у тому, що ще жорсткіший варіант ПіС не пройшов, вважає, що проблема усвідомлення подій 1943 року «є з українського боку», але «не можна ставити українцям умов такого типу, що якщо вони не приймуть того, що ми (йдеться про волинську ухвалу. — Авт.), то ми заблокуємо їм шлях до Європи».

Тим часом, активний промоутер підписання «Угоди про асоціацію Україна—ЄС» депутат Європарламенту Павле Залевський (ГП) заявив «Голосу України», що на шляху реалізації європейських устремлінь українці «можуть знайти активну підтримку Польщі» за умови «прийняття європейської ідентичності» та «відмови від бандерівської ідентичності, за судження етнічних чисток та геноциду проти поляків, а також антиєврейських погромів», бо «кожна з країн-членів та тих, що прагнуть до Європейського Союзу, пройшла процес перегляду своєї історії та національної ідентичності».

Ухвала Сенату не викликала резонансу у польському суспільстві, а у ЗМІ лише констатували факт її прийняття. Річ у тім, що польське суспільство і політикум різних спектрів були готові до такого розвитку подій, адже широка дискусія на цю тему ведеться в Польщі уже не перший місяць.

Тож прийняті формулювання — результат багаторічних експертних напрацювань Інституту національної пам'яті Польщі.

Чи такий розвиток подій повинен викликати подив в Україні? У нас слушно прийнято вважати визначною датою в процесі українсько-польського політичного примирення навколо волинських подій 11 липня 2003 р., коли президенти Леонід Кучма та Александер Квасневський спільно відкрили пам'ятник «Пам'ять — Скорбота — Єднання» у Павлівці (колишнє село Порицьк, Україна) та прийняли спільну заяву «Про примирення — в 60-ту річницю трагічних подій на Волині». Проте за початковий тоді процес не був перенесений із політичної площини у суспільну, зокрема, через намагання уникати «незручних тем». Про важливість продовження цього процесу наголошували деякі вітчизняні історики та експерти, які не були почуті у власній же державі.

Тим часом предметом гострої дискусії залишається підготовка проекту «волинської ухвали» в Сеймі — нижній палаті польського парламенту. Чи після вдасться партії влади переконати депутатів у виваженості формулювань у контексті наближення Вільнюського саміту Східного партнерства, де вирішуватиметься доля європейського вибору України, довідаємось найближчим часом.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

ПЛАНЕТА

Горіла резиденція президента

Резиденція президента Латвії серйозно постраждала від вогню. Пожежа у Ризькому замку розпочалася в четвер увечері, зупинити її вдалося лише під ранок наступного дня.

За цей час вигоріли більше 3 тисяч квадратних метрів будівлі. Найбільше постраждали, пошкоджені також четвертий та третій поверхи. З пожежею боролися вогнеборці з Риги, Юрмалі та буксир ризького порту. Один пожежник постраждав, його госпіталізували. Останнім часом резиденція президента Латвії була на ремонті, голова держави Андріс Берзіньш працював в іншій будівлі в центрі Риги. У пошкодженому замку розташовані також Національний історичний музей та музей літератури, історії мистецтва тощо, повідомляє Євроньюс.

ФОТОФАКТ

Компанія «Huawei» збирається випустити найтонший у світі смартфон «Ascend P6», що представили в Сінгапурі. Модель із екраном на 4,7 дюйма та роздільною здатністю 1280 на 720 точок має чотириядерний процесор, оперативну пам'ять на 2 Гб та флеш-носії на 8 Гб. Вага технічної новинки — 120 г, а товщина — 6,45 мм.

Фото Xinhua/Укрінформ.

Рятують банки

Міністри фінансів єврозони домовилися про важливі механізми порятунку проблемних банків із Європейського стабілізаційного фонду. Результативна зустріч в Люксембурзі на крок наблизилася єврозону до створення банківського союзу. Зі стабілізаційного фонду обсягом 500 мільярдів євро на викуп акцій проблемних банків дозволять виділяти не більше 60 мільярдів євро, решта коштів призначена для менш ризикованих позик урядам країн.

«Сьогодні ми досягли політичної згоди щодо основних пунктів інструменту рекапіталізації Європейського стабілізаційного механізму. Цей інструмент є одним з найважливіших в побудові банківського союзу. Тож я дуже радий, що ми досягли цієї згоди», — заявив президент Єврогрупи Ерон Дейсселблум.

Міністр фінансів Німеччини Вольфганг Шойбле назвав результати зустрічі «важливим кроком». Угода має позбавити уряди країн від справи порятунку їхніх проблемних банків. Однак кошти з Європейського стабілізаційного фонду планують виділяти лише тим банкам, проблеми яких загрожують всій єврозоні, інформує Євроньюс.

Бразилія: проблема не в 30 сентаво

Як уже інформував «Голос України», ледь почала заспокоюватися ситуація в Туреччині, пов'язана з народними протестами проти авторитарних дій уряду та «повзучої» ісламізації, як від громадського незадоволення зригнувся світовий велет — Бразилія.

Для багатьох іноземних експертів, не обізнаних з ситуацією в цій країні, масові демонстрації, які тривають уже другий тиждень і якими охоплена практично вся Бразилія, стали повною несподіванкою. Адже за останнє десятиліття завдяки політиці двох президентів, котрі є представниками лівої Партії трудящих — Ігнасіо Лули да Сільва — колишнього робітника та профспілкового лідера, а згодом його наступниці Дільми Руссефф, що в молоді роки активно боролася з військовою диктатурою, була засуджена та

піддана тортурам, Бразилія досягла неабияких успіхів. Проголошений курс на модернізацію, відданість демократії, повагу прав людини і, головне, — подолання бідності дав добрі результати.

Нині Федеративна Республіка Бразилія, використовуючи свій величезний природний та людський потенціал, підтримуючи національного виробника, вийшла на шосте місце в світі за обсягами ВВП. При цьому мільярдні суми виділяють на соціальні програми з метою подолання бідності. І не без успіху.

За роки перебування при владі Партії трудящих 30 мільйонів бразильців з майже 200-мільйонного населення країни, які раніше жили у злиднях, перейшли до категорії середнього класу. Автор цих рядків, який довгий час жив та працював у Бразилії й знає цю країну не з туристичних буклетів, а зсередини, може стверджувати: підвищення матеріального добробуту та освітнього рівня змінює й психологію людини. Нині для дітей колишніх бідняків, які отримали кращу освіту, матеріальне благополуччя перестало бути визначальним критерієм життя. Вони дедалі більше замислиються над проблемами країни, не сприймають намагання влади «пода-

ти» світу Бразилію як вже доконану велику державу (чим і пояснюють величезні фінансові витрати на організацію Чемпіонату світу з футболу 2014 року та проведення Олімпійських ігор 2016 року) в час, коли багато негараздів суспільного життя ще не подолано.

Зокрема, як свідчать бразильські ЗМІ, за вагомою скасувати рішення про підвищення вартості проїзду в громадському транспорті (усього на 30 сентаво, що дорівнюють 9 американським центам), яке стало формальною причиною суспільних протестів, треба вбачати глибше та серйозніше громадське невдоволення. Йдеться, зокрема, про корупцію у виконавчій владі, внаслідок якої вже пішли у відставку сім міністрів уряду Дільми Руссефф. Пішли «тихо», без будь-яких неприємних для них наслідків. Згадується також нестримна інфляція (майже 7 відсотків минулого року), внаслідок якої навіть середній клас уже не може собі дозволити придбати найнеобхідніші речі, не кажучи вже про житло чи автомобіль. Не задовольнені бразильців і низька якість освіти, медичного обслуговування, громадської безпеки, так звана «бюрократизація» правлячої Партії трудящих, її відрив від потреб простих людей. І, звичайно, витрачання

мільярдних сум на проведення вже згаданих престижних, але дуже обтяжливих для країни спортивних мегаподій в час, коли після тривалого зростання ВВП країни минулого року опустився до 0,9 відсотка.

Тобто рішення про відмову від планованого підвищення цін на проїзд у громадському транспорті, про яке під тиском протестувальників оголосила вчора влада, навряд чи стане панацеєю, що дасть змогу заспокоїти бразильське суспільство. Навряд чи заспокоять його і заяви нинішнього президента Дільми Руссефф, мовляв, мирні акції є законними і «це природно, коли молоді люди виходять на демонстрації».

Вочевидь, владі, попри раніше досягнуті успіхи, доведеться вносити серйозні корективи в свою внутрішню та соціальну політику з тим, щоб досягнути рівня великої держави не лише за економічними показниками. А для цього насамперед доведеться враховувати настрої молодих людей, які висловив зовсім не бідна людина, світова футбольна «зірка» Неймар. На своїй сторінці в Інтернеті він написав: «Я — бразилець і люблю свою країну. Тому також піднімаю протестний прапор, бо хочу бачити її більш справедливою, безпечною, здоровішою та чеснішою».

Ігор ЩЕНКО.
Фото Imago/Укрінформ.

Американець отримав рік ув'язнення за заклик у Twitter вбити Обаму (Укрінформ)

ТРІЙЦЯ

Зелений — це колір життя

ГОЛОС УКРАЇНИ № 116 (5616)
СУБОТА, 22 ЧЕРВНЯ 2013

ВІД ПОКОЛІННЯ — ДО ПОКОЛІННЯ

Первісно П'ятдесятниця була святом жнив та подяки. Свою назву вона отримала тому, що це був п'ятдесятний день після Пасхи і також п'ятдесятний день від початку жнив. Як свідчить історія, того дня до Єрусалима приходила велика кількість євреїв із різних кутчків країни, щоб подякувати Господові за плоди землі і скласти з них у храмі жертву. У своїй книжці «Пізнай свій обряд» отець Юліан Катрій зауважує, що згодом до свята П'ятдесятниці, вишанування жнив, долучився й історичний аспект — річниця надання Божого Закону на горі Синай 50-го дня після виходу з Єгипту.

Із спільного джерела

Свято Пасхи і П'ятдесятниці перші послідовники Христа перейняли від старозавітних євреїв. Однак, на думку священика храму Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього УГКЦ у Львові отця Михайла (Сарабахи), хоча назва свята залишилась незмінна, християни надали йому зовсім іншого значення та змісту: «Ми виходимо із спільного джерела, звичайно, перейняли якісь певні речі, проте прийшли до цього празника із новим Духом, новим Серцем, які нам дав Господь».

Для новозавітної Церкви головним мотивом святкування П'ятдесятниці було зіслання Святого Духа на апостолів. Саме із цієї події й походять інші назви свята — День Зіслання Святого Духа, або День Святої Трійці. Загальнови́знаним празник став лише у III—IV століттях, після прийняття Церквою догмату про Трійцю — виз-

нання існування єдиного Бога з одночасним визнанням трьох його іпостасей: Отця, Сина, Святого Духа. Бог-Отець послав Сина на землю; Син явив нам шлях до Отця — дорогу смирення, настановив нас любити Бога і ближніх, постраждав на хресті за наші гріхи, воскрес і вознісся на небо, обіцяючи учням послати Духа Святого, Утішителя. І тепер Цей Утішитель зійшов на учнів і наповнює засновану Христом Церкву. Свято Трійці завжди припадає на неділю.

Прикмети й обряди

Українські християни на Свято Трійці прикрашають свої будинки, житло, церкви і навіть подвір'я живою зеленню. «Традиція уквітчувати зеленню символічна, — каже отець Михайло. — Ми спостерігаємо, як весна минає і настає літо. Так діє Бог — він тримає все в житті. Наприклад, молитва «Царю небесний» показує, що Господь і є самим життям, його джерелом, тим,

ДО РЕЧІ

На час Зелених свят суворо заборонялося купатися у водоймах і в морі. Не лише жінки та дівчата, а й чоловіки та хлопці боялися, що у воді їх підстерезуть русалки, залоскочуть і затягнуть до себе на дно. Таке вірування збереглося подекуди й досі: дехто вважає, що кожного утопленика на Трійцю забирали мавки.

що наповнює... Без Нього нічого б не було! І ми повинні бути вдячні Господові. У символіці церкви зелений — це колір життя, колір діяння Святого Духа. Із давніх-давен люди прикрашали домівки зеленню і так виражали свою шану Богові, вдячність за врожай і просили ласки Святого

Духа для тої праці, яку вони мають. Власне, щоб не жити тільки для якихось земних речей, бо тоді чоловік маліє, веде споживацький спосіб життя, люди просили Бога, щоби він оборонив їхні городи, землю від пошестей і молили про здоров'я, щоби спожити плоди своєї праці». Квіти

і зелень дерев є ознакою життя, тому стали символом життєдайного Святого Духа. Як природа навесні оновлюється зеленню і квітами, так і свята Церква та її вірні оновлюються силою Святого Духа. Звідси і ще одна назва П'ятдесятниці — Зелені свята.

До всіх днів Зелених свят приурочено багато різноманітних обрядових дійств, які мають дуже давнє походження. Старослов'янські обряди поклоніння деревам збереглися в українців у звичаях ставити на Трійцю клечання у вигляді берізок, кленів і ясенків на подвір'ях, централь-

них сільських майданах, на вигонах, у прикрашанні хатньої стріхи гілками й різними запашними травами.

Також прикрашали дім ізсередини. Ароматним зіллям завітчували ікони, вішали його на жердку, біля вікон, розсипали товстим килимом по долівці. Важливо, що ці вінки і трави не викидали, а згодом надягали на молоді головки капусти (щоб росла «головата» і її не точила гусінь). Засушену зелень зберігали, і якщо, не дай Боже, хворіла худоба, то їй до корму додавали троїського зілля. Троїським клечанням також підкурювали хворих людей і тварин. Теж існувала традиція зашивати згорток зілля в подушку для мерців. Люди вірили, що це допоможе померлим родичам «бути спокійними на тому світі».

За переказами, на Львівщині селяни у троїцькі дні збиралися в певному місці, наприклад, біля великої гори, і хором співали, копали невеликі копанки в землі, здійснювали інші обряди. Молодь грала в різні ігри. «Однак ці традиції вже майже втрачено, — із сумом розповідає отець Михайло. — Надзвичайно нелегка праця — відродити все це, зібрати по селах перекази, записати, навчити...».

Христина ГОРОБЕЦЬ.
Львівська область.
На знімку: отець Михайло Сарабаха.

Фото автора.

І духмяне зілля лежало в оселі кілька днів

СВЯТО ЧИСТОЇ ДУШІ

Надія Головачук, заслужений майстер народної творчості:

— У нас, у Великій Побійній, що в Дунаєвецькому районі, де я виростила, готуватися до Зелених свят починали за кілька днів. Спочатку підбілювали хату й обов'язково мили вікна. Все вичищали у дворі і навіть за парканом, на дорозі. А після того — милася вся родина. Вважалося, що ця чистота має бути певним символом чистоти духу.

А вже в суботу рано все квітчали зіллям. Починали з воріт. А потім гілля ставили біля порогу, коло клуні. Дорослі казали, це для того, щоб уберегтися від пожежі. А

ще — щоб худоба добре плодилася і була здоровою.

Бабуся жила ще у хаті під солом'яною стріхою, тож по кутках так само хату квітчали зіллям. Приносили його і в хату, на покуття. Це вже для того, щоб в оселю заходив Святий Дух, а з ним — добрі люди.

Не було такої хати, куди б господарі не занесли татарське зілля. Дітям особливо цікаво було те, що ним встелялась вся долівка. Разом з ним клали ще й м'яту, рум'янок, інші пахучі трави. Все це просто паморочило голову своїми ароматами й створювало враження справді чогось святкового, незвичного. Не знаю,

чому саме татарзілля було головним у цьому зеленому килимові. Казали, що його сильний аромат колись відганяв татар. Тож в хати його приносили для того, щоб воно відганяло всі злі сили і недобрих людей.

Тепер перед Трійцею обов'язково прибираю в квартирі, мию вікна, несу додому татарзілля. Правда, приваблює вже не так зовнішня сторона свята, як це було в дитинстві, а його духовні витоки. Оскільки наші предки стільки віків спільно жили в усе те, то й нам не варто ні відкидати, ні забувати. Це та духовна спадщина, яка врешті-решт робить націю сильною та єдиною.

Записала Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Фото автора.

Рятуймося від «пива» та «ковбасок» вірою та народними звичаями

Прилинь, прилинь до рідного села, Приїдь, приїдь, тебе чекає хата. Тут вишня соловейком зацвіла, І в нього скоро будуть солов'ята! Прилинь хоч в гості до Зелених свят, Візьми дітей, нехай дитина знає, Що і вночі маленьких солов'ят Своєї мови батько навчає.

Ці поетичні рядки, що стали вже піснею «Солов'їний день», написав відомий український письменник, лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка в галузі художньої літератури (1990 р. за роман «Галицька брама» та книгу «Страж-гора»), професор кафедри української літератури Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Степан ПУШИК (на знімку).

З ним і зустрівся наш кореспондент.

— **Степане Григоровичу, ви народилися та виростили в мальовничому селі Вікторів, неподалік древнього Галича, тож які найяскравіші спогади дитинства у вас викликають Зелені свята?**

— Найперше, як я малим разом з татом ішов до лісу, щоб нарвати гілок липи і зам'яти ними до неділі хату та городи. А ще пригадую, як односельці у ті дні здійснювали хресні ходи, виносили з церкви хоругви, а деколи навіть дзвони, йшли у поля та понад Дністром, вимолюючи в Бога доброї погоди в період переджнив'я. Під час посухи просили дощу, у затяжні зливи — сонечка. Найчастіше останнього, бо місцева троянда вітрів на початку літа здебільшого приносить негоду. Так і нинішнього року, якщо 23 травня на Мокрини ішов дощ, то знай уже буде накрапати 40 днів до самого Івана, 7 липня.

Останній четвер перед Зеленими святами в різних регіонах України називається Русалчиним, Мавчиним великоднем. У нас, оскільки переважають ліси та гори, він кличеться Навчиним. Колись тільки після цього дня можна було купатись у водоймах, а ще починали «оживати» різні лісові духи. Такі як Нявка, Мовка, Лісниця, Вітерниця та Бісиця. Ними, за давніми переказами, стають діти, які померли неохоплені. Тому в такі дні треба

бути дуже уважним у лісах, і якщо почути голос, слід просити «хреста», слід відірвати від одягу клапоть і кинути ці словами: «Якщо ти дівчинка, то нарікаю тебе таким-то іменем, якщо хлопчик, то відповідним». Після семи років нехрещені душечки стають духами і роблять різні збитки людям: водять блудом лісами, являються у вигляді кохалих самотнім чабанам у високих полонинах. Втихомиривши «нечисть» жіночої статі може тільки добрий гірський дух Чугайстер.

— **Пане Степане, а чому у нас прийнято маїти хати саме липою?**

— Липа — світле і добре дерево, її листочок нагадує серце. Незважаючи, що духмяна і солодка, наче жінка, є оберегом саме для чоловіків. Кожен газда для того, щоб дружина «не виїдала» йому печінки, мав посадити коло хати дві липи. Колись після свят сухі гілки липи — «майки» не викидали. Палили їх, коли ставався градобій, або «підкурювали» дитину від вроків чи переляку. Окрім цього, це дерево дуже корисне у господарстві, воно «не старіє»: з нього дерли лико та плели личаки і кошики, чудово надається до різьби та вважається охоронцем доріг.

— **На вашу думку, чи збереглися народні звичаї та обряди, пов'язані з цим святом до теперішніх днів?**

— На щастя, Україна, з-поміж інших країн Європи, зберегла свою самобутню та поетичну ауру. Навіть у великих містах люди продовжують маїти квартири, а тепер уже й офіси, транспортні засоби, не забувають покласти гілочку і на могилки. І це стосується не тільки Зелених свят. Добре, що в той час, коли всі кричать про глобалізацію та помалу стирається усе святе та природне, принаймні в Західній Україні продовжують ставити дідуха на Різдво, проводять купальські ігрища, пастуші свята на Петра та Павла (12 липня. — **Авт.**), водять гаївки.

Зрештою, чого тільки вартує наше українське весілля. Це ж народна опера, в якій є все — та-нець, пісня, мудре слово, жарт, батьківська сльоза. Погодьтеся, якщо би не було цього всього, то дуже би нам було сумно жити у суспільстві, де крім пива та ковбасок більше нічого не знають. А так візьме кожен з нас гілочку в цю суботу, і немає значення — липа це, дуб, клен чи шувар (осока). — **Авт.**), поставити за образ у хаті, чи за двірник свого «джипа», та й обов'язково щось добре попросити у Бога.

Розмовляла Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Фото з домашнього архіву письменника.

Щоб на нас зійшов Святий Дух

Троїцьких храмів в Україні сотні. Один з найдавніших і найзначніших з них — кафедральний собор у Чернігові. Він такий величний, що коли стоїш біля нього, просто захоплює дух. Але то й був такий задум архієпископа Лазаря Барановича, коли він розпочав 30 квітня 1679 року зводити цей головний чернігівський храм, що мав нагадати простолюддю і старшинам: Святий Дух, Бог-Отець, Бог-Син все бачать! Усе знають!

Нелегко мурувалися стіни собору. Як зазначалося в одному з документів, на запрошення архієпископа наступного року «майстра немецкой породы на имя Ивана Баптисту, которого для поправки церкви пастырское до Чернигова из Литвы затягнуто». Однак через брак коштів і пасивність гетьмана Івана Самойловича будівництво велося мляво. Новий гетьман по-іншому поставився до прохань архієпископа. Універсалом від 8 травня 1688 року І. Мазепа,

«уважаючи ... значную скорб ясне в Богу преосвященного его милости господина отца Лазаря Барановича... в млинах, в маестностях его пастырской милости найдуючихся, владзи его ж пастырской милости в свіжопрошлых літех отдаленних, отказуючихся тепер подлуг узнання самой слушности, приворочаем до катедре архієпископии черніговской млини все, в Бистрику на реці Реті стоячи, именно млин Гациков, млин Гаврилов, млин Голов-

Архієпископ Амвросій.

нин, позволяючи з них тую ж знову части пожитков всяких брати на пастыря его милости, яко и прежде збиралося». Відібрав гетьман на користь Л. Барановича кілька млинів і у старшин, які за певних обставин ними заволоділи. Правитель Гетьманщини також виділив на закінчення Троїцького собору десять тисяч золотих. Після освячення собору 12 травня 1695 року, правдоподібно 20 липня того ж року, до нього перенесено з Іллінської церкви чудотворну ікону Іллінської Богоматері. З Троїцького кафедрального собору пішли у світ святих Феодосій Углицький, Іоанн Максимович, Антоній Стаховський, Філарет Гумілевський. У ньому був на службах Дмитрій Ростовський, інші відомі діячі православної церкви. Цей дух святості, величності й сьогодні бере-

жуть у головному семібанному храмі Чернігівської єпархії, де покуються мошці святих угодників Феодосія Чернігівського, Філарета Гумілевського, преподобного Лаврентія. Високопреосвященніший Амвросій, архієпископ Чернігівський і Новгород-Сіверський, на наше прохання охоче порозмірковував про головне християнське свято на честь сходження Святого Духа на апостолів. За його словами, його відзначають православні усього світу тому, що визнають Всевишнього в трьох лицах, як Бога-Отця, Бога-Сина, Бога Святого Духа. — Свята Трійця — об'єднує усіх, вона — велика сила, яка дається кожній людині, якщо та шукає спілкування з Богом, — зазначив Владика. — Господь відгукується до того, хто йде йому назустріч з вірою. Треба любити Бога і лю-

бити одне одного. Якщо цієї любові до ближнього нема, то треба терпіти. Якщо не буде терпіння, то ніколи не буде й любові. До чого я веду? Ми зараз, як сірники, запалюємося і шипимо. Один на одного. Слова не можемо стерпіти. А без терпіння немає спасіння! — Господь — це любов, — продовжив Високопреосвященніший Амвросій. — Нам не вистає цієї Божої любові у родинях, у колективах, у Верховній Раді. Багато хто одержимий себелюбством, гординою, властолюбством, честолюбством, срібллюбством. Хотів би побажати, щоб кожен з нас шукав Христа, благочестя і Благодаті Духа Святого, йшов дорогою до Христа, жив благочестивим життям, сповнюючись благодаті

Святого Духа. Читачів парламентського видання і народних депутатів закликаю сердечно з вірою, широко молитися на свято Святої Трійці, щоб на нас зійшов Святий Дух, і ми відійшли від гріха, побачили свої недоліки і намагались жити по заповідях Господніх, роблячи правдиві вчинки по відношенню до людей. Від нашого життя та вчинків залежить, чи встане Україна з колін і розквітне квітами добрих справ. Вітаю Вас, дорогі браття і сестри, зі святом Святої Трійці та щиро молюсь, щоб Господь послав нам у ці пам'ятні дні благодать Святого Духа, здоров'я, мудрості, терпіння, духовної радості та душі спасіння. Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігів.

На свято Святої Трійці в Троїцькому соборі.
Фото Віктора КОШМАЛА.

Троїцький кафедральний собор.
Фото автора.

Гілочки на воротах: гарно, але дерев шкода

Петро Бержан, фермер із села Горбанівка Вінницького району, своїм прізвищем, а ще більше — діалектом у розмові, нагадує, що він не з тутешніх.

— Я народився і виріс у Молдові, — каже Петро Григорович. — Моя мала батьківщина — село Мерени, це за двадцять кілометрів від Кишинева. Там школу закінчив, звідти в армію пішов. В Україну перебрався, коли навчався в Києві у сільськогосподарській академії. Знайшов тут свою долю. Якщо точніше, моя дружина з Горбанівки, села, де нині мешкаємо. Переврався сюди ще в радянські часи. Тут проминула більша частина життя, тому українська земля вже ближча, ніж молдовська. Але дитинство не забувається. Те, що було в ті часи, бачиться яскравіше, ніж нинішній події. І про те, як Трійцю святкували, пам'ятаю.

За словами співрозмовника, це свято і тоді, а ще більше тепер, викликає в нього подвійне відчуття.

— Напередодні Зелених свят, нам, малим,

доручали наламати гілки і принести додому, — розповідає Петро Григорович. — Ламали зазвичай гіллячки кле-на, їх дуже легко відчачнути. Потім старші прикрашали ними ворота. Гілля з різних дерев комбінували, скріплювали так, що воно нагадувало маленьке деревце. Така композиція неодмінно мала складатися з трьох частин: дві гіллячки по боках, а одна, найбільша, по центру. Щоб не розсипалися, зв'язували мотузкою. Ставили по центру воріт, а в лівій і правій частині встромляли окремі гіллячки. І так робив кожен господар. Глянеш на вулицю — вона вся в зелені.

— Так, воно красиво, коли прибрати зеленню будинки, ворота. Але ж яка скороминуша така краса!.. Вже через день-другий листочки опускають вуха, в'януть. Гіллячки викидають, як непотріб. І робиться це з не та-

ким піднесеним настроєм. Дехто їх відносив у жолоб худобі.

Ще в юності, коли віз додому на велосипеді наламани гілля, виникли у мене певні сумніви: чи правильно робимо, коли знищуємо стільки зелені

заради короткої втіхи? Зимою така ситуація повторюється з ялинками. Може, краще було б у такі дні просто вибиратися з родинами на природу і там милуватися зеленню. Втім, на білому світі любові і жорстокість нерідко

ходять поруч, і нікуди від цього не дітисся. У Горбанівці така сама традиція, як і в моїй Молдові. Та й не тільки в нашому селі. Дочка й син мають хати в сусідніх населених пунктах. Там те саме роблять на Трійцю.

Одного разу напередодні свята був у Вінниці. Стільки зелені продавали! Раніше у містах менше згадували про це літнє свято. Тепер чи не кожному квартиру прагнуть прибрати. Ще більше знищується зелене багатство. Навряд чи знайдеться така голова, яка зможе дати відповідь, як правильно мало б бути у такій ситуації? Вже як є, так най і залишається. Традицію ніхто не поламає, хай би як старався. Для мене важливіше, щоб народні свята робили людей добрішими, уважнішими одне до одного, щоб душі не шкарубили, не черствіли. Бо дехто з тих, хто у свята йде до храму, після свята забуває про все святе на землі. Шкоду від зламаного зелен-гілля не порівняти, наприклад, з вирубаними лісами у Карпатах, та навіть у нас на Вінниччині. Цього б не сталося, якби і в будень, і в свято люди залишалися людьми. Записав Віктор СКРИПНИК. Вінницька область. Фото автора.

Під час проведення сесії в Хмельницькому районі мешканці сіл почали протестувати проти закриття десяти шкіл. Після відмови місцевих депутатів підтримати їхню вимогу мітингувальники увійшли до будівлі та заблокували виходи. Відтак обранці завершили засідання і залишили залу, *інформує наш власкор Ірина Козак*

На Рівненщині в Полицькій виправній колонії планують запустити нову лінію з виробництва мішків для дамбування берегів річок на випадок паводків. В'язні отримуватимуть додаткові нарахування, а установа матиме кошти для поліпшення умов їх утримання, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Справу про захоплення заручниці слухають у закритому режимі

У Ворошиловському районному суді Донецька відбулося перше засідання у справі Андрія Калугіна — 31-річного мешканця Макіївки, який у березні цього року захопив у заручниці співробітницю кредитної установи та вимагав виплатити 50 тисяч гривень. Зловмисник був озброєний ножем і поранив обличчя своєї жертви. На вимогу потерпілої справу слухають у закритому режимі. Сама дівчина прийшла до суду із пов'язкою, яка прикриває нижню половину обличчя.

Родичі обвинувачуваного незадоволені закритістю процесу. «Суддя задовольнила прохання потерпілої. А мій син — хіба не людина? Чому його рідні та громадськість не можуть бути присутніми на суді? Вона має право, а він — ні? Тільки тому, що обвинувачуваний? Адже потерпіла в масці, і необов'язково, щоб її знімали», — обурюється мати Лариса Хорольська.

Так склалося, що в цій справі громадська думка підтримує кредитного терориста. Дружина Калугіна, Тетяна, розповіла, що чоловік звернувся до кредитної установи, щоб отримати гроші і повер-

нути попередню позику. Родина має важкохворого малолітнього сина, і напередодні обстеження в обласній лікарні потрібно було зібрати 7 тисяч гривень. Чоловік оформив договір у фінансовій установі, вніс, як йому сказали, 3,5 тисячі гривень страховки і став чекати на обіцяну суму в 50 тисяч гривень. Але минали дні, а виплат так і не було, лунали лише обіцянки з боку співробітниць. Тоді Калугін взяв ножа та пішов із ним вибивати гроші.

Дивно, але саме після того, як справа набула великого розголосу, сина Калугіних, Руслана, безплатно обстежили в об-

ласній дитячій психіатричній лікарні і навіть зняли страшні діагнози, встановлені раніше макіївськими медиками. «До цього ставили діагнози — глухонімий, затримка мовного розвитку, неповноцінне дозрівання мозку... Писали, що він хворий, а групи інвалідності не давали. Якби раніше встановили правильний діагноз, моя дитина вже давно сиділа б за партою. А натовість лише піде до першого класу в дев'ять років», — каже Тетяна Калугіна. У хлопчика — дитячий аутизм, йому призначили курс реабілітації в дельфінарії. Один сеанс обходиться в 1,5 тисячі гривень. Де взяти гроші, жінка не знає: вона не працює, чоловік сидить у слідчому ізоляторі.

Потерпіла подала позов про відшкодування понад 2 тисяч гривень матеріальних збитків (на лікування) та 100 тисяч — моральних. Ще понад

Тетяна Калугіна (ліворуч) та Лариса Хорольська перед судовим засіданням.

3 тисячі гривень вимагає із підсудного прокуратура — за проведені експертизи.

Стаття «захоплення заручників», за якою продавця відмовиться спількуватися — кличте представника адміністрації магазину. Якщо ж і тоді не вдасться повернути гроші за прострочений товар, пишіть скарги в санепідемслужбу та органи захисту прав споживачів. Крім того, свої претензії варто

бавлення волі. «Думаю, відстоюватимемо позицію перекваліфікації на статтю 296 — «хуліганство». Із обвинувачувального акту не бачу захоплення заручника, тільки хуліганство із застосуванням холодної зброї»,

— переконана адвокат обвинувачуваного Тетяна Іванова.

Потерпіла та її рідні від коментарів для журналістів відмовилися.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Фото автора.

Як м'ясу повертають молодість

КОНТРОЛЬНА ЗАКУПКА

Столичні магазини масово торгують простроченими харчами. Учора в цьому переконалися й журналісти, які на запрошення активістів молодіжного руху «Народний контроль» і ВГО «Українська молодіжна платформа» проінспектували прилавки супермаркету «Новус» біля станції метро «Академмістечко».

Хоча організатори й назвали свій рейд «Прийшов. Побачив. Не купив», але все-таки придбали контрольні зразки товару. Два кошики з сумнівними харчами потягнули приблизно на тисячу гривень, серед іншого сюди потрапили

курячі яйця, гриби, печиво, згущенка, оселедець та м'ясна нарізка.

— Зверніть увагу, — коментує представник «Народного контролю» Максим Несміянов. — Стікери на м'ясі, де вказано дату пакування, пеклеєні. — У такий спо-

сіб «освіжити» можна будь-який товар.

На очах у журналістів учасники рейду взяли з вітрини прострочене какао зі згущеним молоком.

— Строк його придатності — 8 місяців, але якщо продукт зберігають за температури до 10 градусів за Цельсієм. Далі дрібними літерами написано: якщо какао зберігали за плюс двадцяти, термін його придатності обмежується трьома місяцями, — пояснює ще один представник «Народного контролю» Ми-

хайло Шарков. — У торговельному залі саме така температура: стандартні 20—22 градуси.

Споживачам організатори рейду радять уважно вивчати маркування на товарі й у разі виявлення харчів з вичерпаним терміном придатності не мовчати, а вимагати зняти «отруту» з прилавку.

Під час рейду його організатори роздавали покупцям пам'ятку про те, як відстояти свої права. Якщо покупець все-таки придбав прос-

трочений товар, він має право повернути його до магазину і отримати назад свої гроші, замінити його на аналогічний якісний товар чи вимагати пропорційного зменшення ціни. Якщо продавець відмовиться спількуватися — кличте представника адміністрації магазину. Якщо ж і тоді не вдасться повернути гроші за прострочений товар, пишіть скарги в санепідемслужбу та органи захисту прав споживачів. Крім того, свої претензії варто

викласти у книзі скарг, яку можна знайти в куточку споживача майже в кожному торговельному закладі.

Запитати, чому в згаданому магазині торгують «прострочкою», не вдалося: директор супермаркету від коментарів відмовилася, заявила, що вести відео- і фотозйомку тут не можна, і викликала міліцію. Проте, чи прибрали прострочений товар з прилавків і чим закінчилося спілкування громадських активістів з вартовими порядку, читайте в наступних номерах «Голосу України».

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Замість газу — біомаса

Влада Кам'янця-Подільського, представники Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України обговорили можливість переходу міста на альтернативний вид палива. Згідно з презентованим проектом «Енергія природи», теплом та гарячою водою місто може забезпечити теплостанція на біомасі.

Вона дасть змогу повністю обійтися без споживання газу. На рік, за висновками фахівців, столичному Кам'янцю потрібно 200 тисяч тонн альтернативного палива. Термін окупності проекту становить близько шести років. Проте місцеві тепловики мають спочатку модернізувати існуючу теплоелектроцентраль комунального підприємства

«Міськтепловоденергія», після чого вона зможе безперебійно працювати понад чверть століття.

Представлений проект однак викликав чимало запитань, на які наразі немає однозначної відповіді. Але навіть при цьому пропозиція є дуже привабливою, бо місто ще з травня залишилося без гарячої води через борг за газ.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

ФОТОФАКТ

У львівській галереї триває персональна виставка картин Світлани Семанів «Голос Всесвіту». Розповідь про свої твори художниця супроводжує власними віршами й коментарями.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Учень малокомплектної школи обходиться дорожче, ніж студент

Шкіл, де навчається менше десяти учнів, на Тернопільщині 79. Це фактично кожна третя початкова школа. Кількість школярів в області за останні десять років зменшилася на 50 тисяч і навряд вдасться швидко залатати цю демографічну прогалину. За словами начальника департаменту освіти і науки облдержадміністрації Івана Запорожана, якщо навчання дитини коштує державі 8 тисяч гривень на рік, то у малокомплектній школі — від 25 до 35 тисяч. Крім того, його важко назвати якісним, бо як, скажімо, забезпечити у таких умовах викладання двох іноземних мов чи інформатики? Але без згоди територіальної громади школи закривати не можна, тож за час, що залишився до початку нового навчального року, представники влади спробують переконати батьків у тому, що переведення дітей до більших шкіл піде їм на користь, бо тільки там можна отримати якісну освіту. Процес ускладнюється ще й тим, що він заполітизований.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

ЦИФРА

2,5 млн. грн. виділили депутати Львівської обласної ради на збереження культурної спадщини краю. Розроблена програма передбачає збереження та використання замків та фортець, пам'яток сакральної архітектури, інвентаризацію земель історико-культурного значення. Буде проведено дослідження стану пам'яток садово-паркового мистецтва, історичних кладовищ та меморіалів. Кожен історичний об'єкт отримає паспорт.

Богдан КУШНІР.
Львівська область.

Імпортозалежність зростає

Попри зусилля регіональної влади наростити обсяги експортної продукції місцевих підприємств, динаміка експортно-імпортних операцій

свідчить про зворотні процеси. Так, за січень—квітень нинішнього року експортні відвантаження зменшилися на 22%, тоді як імпорт зріс на 19%.

Регіон експортував продукцію власного виробництва у 52 країни, імпортував — із 64. У товарній структурі експорту разом із сільськогосподарською переважала продукція машинобудівної і хімічної галузей, а також ліс, в імпортній — обладнання, фармацевтичні вироби та добрива.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Моделі збирали гроші для хворих дітей

У Чернівцях збирали кошти для онкохворих дітей. Акцію «Краса врятує світ» організували благодійний фонд «Подаруй дитині життя» та модельна агенція «Show time». Дівчата з агенції тримали обережок яскравих кульок рожевого та білого кольорів. Кожен охочий міг допомогти хворим дітям, вкинувши гроші до скриньки. Загалом вдалося зібрати 1680 гривень.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Задихається мікрорайон, а рятувальників усе немає

У Миколаєві горить величезний смітник, що утворився біля міського цвинтаря. Чорний смог висить над густонаселеним мікрорайоном «Водопій». Люди задихаються, особливо страждають астматики.

З вогнем, що палахкотить на десятку гектарів, намагається впоратися один-єдиний трактор. Тільки безрезультатно — вітер дедалі більше розносить чад і полум'я. Працівники ПП «Мільче», якому належить смітник, про пожежу повідомили в службу з надзвичайних ситуацій. Ось тільки рятувальники приїжджати не поспішають. Основні сили й техніка в них задіяні на широкомасштабних навчаннях — гарних і престижних. Отож до палаючого смітника руки в них поки що не доходять. Ірина НЕЖИГАЙ. Миколаїв.

На Соборному майдані вальсують офіцери

У центрі Житомира — на Соборному майдані — уперше пройшов офіцерський бал. Випускники Житомирського військового інституту імені Сергія Корольова Національного авіаційного університету довели, що вони знаються не лише на космічних технологіях, а й уміють галантно танцювати полонез чи вальс.

Олексій КАВУН. Житомир.

Фото Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

Алчевський меткомбінат хоче обігріти рідне місто

Металургійний комбінат готовий реалізувати проект, який допоможе Алчевську скоротити споживання природного газу і мати фіксований тариф на теплову енергію. За словами генерального директора публічного акціонерного товариства «АМК» Тараса Шевченка, у підприєм-

ства є надлишки потенційного тепла і його треба позбуватися. Причому так, щоб принести користь городянам у забезпеченні їх гарячою водою.

«Використовуючи потенційне тепло, — пояснює гендиректор, — ми можемо виробити теплової енергетики 235 тис. гікакалорій на рік».

Для реалізації програми розроблено відповідний інвестиційний проект, вартість якого — 42,6 млн. грн. Термін окупності — близько п'яти років.

«У результаті реалізації проекту вдасться ефективно утилізувати тепловий потенціал меткомбінату, забезпечити населення тепलोє-

нергією за рахунок вторинних енергоресурсів, скоротити споживання природного газу й отримати фіксований тариф на теплову енергію для жителів міста», — підкреслив Тарас Шевченко.

Розробку схвалив уряд.

Алла АНТИПОВА. Луганськ.

ФОТОФАКТ

У червні виповнилося 20 років з часу створення Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця». З цієї нагоди у Батурині відбулося погашення поштової марки, присвяченої ювілею.

На знімку (зліва направо): історики Олександр Коваленко, Сергій Зозуля, заступник голови Бахмацької райради Володимир Сорока та директор заповідника «Гетьманська столиця» Наталія Реброва ставлять печатку на марці.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

«Ювента» дотанцювалася до опіку п'ят. Хто відповість?

Прокуратура Кривого Рогу з'ясовує, наскільки законним був виїзд за кордон дитячого колективу, учасники якого 17 червня дістали опіку ступень під час виступу на фестивалі в Болгарії. Особлива увага приділяється діям тих, хто мав забезпечити дотримання безпеки для життя і здоров'я маленьких артистів.

Як розповіли кореспондентові «Голосу України» в прокуратурі Кривого Рогу, 10 червня зразковий художній колектив естрадно-спортивного танцю «Ювента» комунального закладу «Палац дитячої і юнацької творчості Центрально-Міського району» Кривого Рогу був запрошений оргкомітетом Міжнародного дитячого фестивалю в місті Несебр Республіки Болгарія. 13 червня керівник колективу уклав договір з туроператором, згідно з яким останній мав надавати послуги з оформлення поїздки та участі у фестивалі.

«Батьки дали згоду на виїзд дітей і оплату витрат на проїзд, харчування та проживання учасників колективу протягом 10 днів (415 євро на дитину), — зазначають у прокуратурі. — Відповідальність за скоронність життя і здоров'я дітей було покладено на керівників гуртка і медичного працівника, котрий супроводжував дитячий колектив».

Під час виступу 17 червня 22 учасники старшої групи ансамблю, виконуючи свій номер босоніж, дістали опіку ступень ніг. Потрібна була медична допомога і госпіталізація. Дітей уже виписали з лікарні й до 23 червня чекають удома.

До речі, за наявною інформацією, настрій дітям і їхнім батькам зіпсувало й журі, яке, на їхню думку, просто засудило колектив. Незважаючи на гарячий прийом глядацької аудиторії і шквал оплесків, «Ювента» одержала «срібло».

Вл. інф.

Дівчинка повісилася, бо змушували полоти город

Тіло повішеної 12-річної мешканки міста Карлівки виявив у літній кухні її 54-річний вітчим, який прийшов додому близько 16-ї години. Лікарі констатували смерть потерпілої, а правоохоронці знайшли на місці трагедії передсмертну записку школярки. В ній вона мотивувала своє рішення піти із життя тим, що вдома її змушують полоти город і не пускають у гості до тітки та бабусі.

За інформацією відділу зв'язків із громадськістю УМВС України в області, неповнолітня жила разом із 31-річною матір'ю та її співмеш-

канцем. При цьому обоє дорослих членів родини працювали, на обліку в міліції не перебували. Водночас їхні сусіди повідомили правоохоронцям про те, що минулого року школярка вже робила спробу звести рахунки з життям у такий само спосіб, але тоді родичі завадили їй довести свій намір до кінця.

Кримінальне провадження відкрито за ознаками статті, що передбачає відповідальність за доведення до самогубства. Зараз триває слідство.

Василь НЕЖИМАК. Полтавська область.

ФОТОФАКТ

У Харкові почали будувати арену до Євробаскету-2015. Повідомляється, що вона вміщатиме до семи тисяч людей. Крім змагань з різних видів спорту, на ній будуть проводитися концерти, виставки і ярмарки.

Фото В'ячеслава МАДІЄВСЬКОГО (Укрінформ).

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...таємницю чорноморського «Титаника» розкриють

Дніпропетровські дайвери разом зі священником Миколою Несправою розпочинають зйомки документального фільму про «чорноморського Титаника» — пароплав «Ленін». Фінансує проект Міністерство культури РФ, підтримку також нададуть Франція і США. Про це учасники проекту розповіли під час своєї прес-конференції в медіа-центрі «Дніпро Пост».

У 2015 році виповнюється 75 років від дня трагедії, у якій загинуло втричі більше людей, ніж на «Титанику». До кінця 90-х усі документи про цю подію були засекречені й про неї майже нікому невідомо.

ЕКСПУРС В ІСТОРІЮ

27 липня 1941 року пароплав «Ленін» вивозив з Одеси останніх біженців і актив банку. За офіційними даними, на борту перебувало 1500 людей, але насправді їх було близько п'яти тисяч. Була сформована колона з кораблів, що прямували у бік Севастополя. І біля Севастополя пароплав було торпедовано, за однією з версій, фашистським підводним човном. За іншою версією, він налетів на власну міну і протягом 10 хвилин затонув.

«Ми вирішили провести власне дослідження і відхилити завісу таємниці причини загибелі людей. Сьогодні ще живі кілька учасників цієї трагедії. Хочемо знайти їх і взяти інтерв'ю, — розповів настоятель храму на честь ікони Божої Матері «Іверська» протоієрей Микола Несправа. — Ми одержали від Міністерства культури Російської Федерації грант у розмірі одного мільйона рублів на дослідницькі роботи. Наразі ведемо переговори із французькою телекомпанією, яка готова підтримати нас у цьому проекті. Також група зі США погодилася надати технічну підтримку в реалізації проекту».

Приступити до зйомок плановано вже цього року. Дніпропетровські творці фільму працюють із відомим російським режисером-документалістом Валерієм Бакіровим. Кілька варіантів сценарію до фільму написала дніпропетровчанка Тамара Нестеренко. Найближчим часом розпочнуться зйомки трейлера до фільму. А поки що тривають переговори із Чорноморським флотом Російської Федерації про надання корабля і гелію для експедиції.

ДОСЛІВНО

«Ми хочемо відзняти матеріал для фільму, не проникаючи всередину корабля. Він обкутаний великою кількістю легенд, — кажуть учасники проекту. — У дайверів, які опускалися туди з електронними апаратами, відбувалися різні збої з технікою».

Торік дніпропетровські дайвери вже зробили розвідувальну серію занурень. Сьогодні готується команда для занурень на більшу глибину з балонами і технічною апаратурою. Це під силу одиницям.

«Корабель перебуває під водою на глибині 96 метрів. Це вкрай тяжкі умови для дайверів, бо там сильна течія і дуже велика глибина, — зазначив керівник клубу підготовки підводного плавання Dir-diving Андрій Воробйов. — Зовні корабель нагадує «Титаник». Це корабель-примара із задраєними дверима й ілюмінаторами. У борту в нього велика пробоїна, походження якої ми хочемо встановити».

Цілком можливо, що крім документального з'явиться ще й багатосерійний художній фільм про цей корабель — зацікавлення у такому проекті висловлюють російські кінопродюсери.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

500 матросів-рятувальників стежитимуть за безпекою на кримських пляжах. Усі вони пройшли підготовку на базі підприємства «Аварійно-рятувальна служба на водних об'єктах», інформує УНН з посиланням на Міністерство курортів і туризму АРК

Майбутні програмісти — студенти Хмельницького національного університету — протягом двох тижнів навчатимуть відвідувачів та працівників місцевих бібліотек використовувати інформаційні технології. Вони називають себе ІТ-десантом та пропонують послуги всім мешканцям міста, повідомляє наш власкор Ірина Козак

Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» — кузня шахових чемпіонів

Харківський спортивний шаховий клуб «Юридична академія» в останні роки став особливою елітною школою з підготовки чемпіонів європейських і світових першостей. Неймовірно, але факт — харків'янам належить і світова жіноча шахова корона, і титул чемпіона Європи серед чоловіків.

У сучасному шаховому спорті дедалі частіше й голосніше звучать імена українців. Вони досягають високих результатів не тільки на національних першостях, а й стають переможцями, чемпіонами в європейських і світових турнірах. Такого зльоту в містечтві шахової гри, як прийнято тепер говорити, Україна не знала за всі роки свого існування.

Ось лише найяскравіші останні успіхи нашої країни, які наробили багато галасу в шаховому світі.

Грудень 2012 року. Сенсацийна новина. «Українська блондинка стала 14-ю чемпіонкою світу з шахів» — найпоширеніший заголовков світових ЗМІ. «У столиці російських і світових шахів, якою цілком справедливо називають Ханти-Мансійськ, завершився чемпіонат світу серед жінок, у якому взяла участь 64 спортсменки з 32 країн. 14-ю чемпіонкою світу стала 27-літня українка Ганна Ушеніна, член ШК «Юридична академія». У напруженому фіналі білява харків'янка перемогла досвідчену Антуанету Стефанову з Болгарії. Загальний рахунок матчів з урахуванням чотирьох класичних партій і двох на тай-брейку — 3,5:2,5 на користь української шахістки. Відзначимо, що на шляху до фіналу Ушеніна обіграла перунку Корі Дейсі, словенку Анну Музичук, росіянку Наталію Погоніну й Надію Косінцеву, а також китайку Цзюй Веньцзюнь», — повідомляла російські видання.

Березень 2013 року. «Жіноча збірна України з шахів у складі Ганни Ушеніної, Катерини Лагно, Марії Музичук, Наталі Жукової та Інни Гапоненко вперше в історії виграла золоті медалі командного чемпіонату світу, який цими днями проходить в Астані. У заключному матчі турніру українки зіграли внічию з Росією — 2:2 (Гуніна — Лагно, Погоніна — Ушеніна, Галамова — Музичук, Гіря — Жукова — нічий). Цього очка українкам вистачило, щоб стати недосяжними для команди Китаю, яка останні три чемпіонати посідала перше місце».

Травень 2013 року. Ще одна приємна сенсація. «Вихованець шахового клубу «Юридична академія» Олександр Моїсеєнко став чемпіоном Європи. Він обіграв 9 суперників і в такий спосіб переміг у чемпіонаті Європи з шахів, який проходив у місті Легниця (Польща)».

І це лише найпоширеніші повідомлення вітчизняної й закордонної преси. Президент України Віктор Янукович нагороджує чемпіонку світу Ганну Ушеніну орденом княгині Ольги II ступеня. «Дуже приємно, що в нашій державі народилася така видатна особистість. Хотів би побажати вам, щоб це була не остання ваша нагорода», — каже він під час зустрічі з переможницею. Українських чемпіонів вітають президенти світових шахових федерацій, відомі політики. Харківський міський голова Геннадій Кернес вручає Ганні Ушеніні ключі від нової квартири. «Це за твої

заслуги перед державою, перед нашим містом. Будинок — поруч зі стадіоном «Динамо», тому ти там зможеш не тільки в шахи грати, а й робити пробіжки», — зазначив він.

Понад те. Успіх харківських шахістів і, насамперед, спортсменів шахового клубу «Юридична академія» настільки надихнув харківську владу, що депутатами, міським головою ухвалено рішення створити в Харкові шаховий клуб, який повинен стати не тільки ще однією візитівкою міста, а й сучасним унікальним центром з розвитку шахів як виду спорту для залучення в цей дивовижний світ якнайбільшої кількості молодих людей.

«Що б ви хотіли зробити як чемпіонка світу?» — запитали журналісти на одній із прес-конференцій Ганну Ушеніну. «Я мрію про те, щоб шахи в Україні одержали новий імпульс. У нас тепер багато сильних шахістів і шахісток, але хотілося б, щоб піростало нове покоління, щоб діти приходили в шахи. Звичайно, більшість із них не стануть чемпіонами й чемпіонками, але гра в шахи дуже корисна для розвитку. По максимуму я б хотіла, щоб шахи ввели як урок у школі, а по мінімуму я б хотіла, щоб більше дітей займалися шахами», — була відповідь чемпіонки світу. І, схоже, її мрії збуваються.

Шаховий спортивний клуб «Юридична академія» є одним з провідних в Україні й відомий своїми спортивними досягненнями далеко за її межами. Його організовано на базі шахової секції кафедри фізичного виховання Національної юридичної академії

участі провідні гросмейстри й майстри Харкова та України. Першим президентом клубу було обрано завідувача кафедри фізичного виховання академії, к. ю. н., доцента Анатолія Петровича Скрипника. Другим — декана заочного факультету, к. ю. н., доцента Михайла Васильовича Домашенка. З 2007 року клуб очолює проректор академії доктор юридичних наук, професор, академік АПРН України Анатолій Павлович Гетьман.

На посаду першого головного тренера запросили чемпіона СРСР 1971 року й світу в командному заліку 1972-го, міжнародного гросмейстера Володимира Андрійовича Савона. З 2001-го по 2008-й старшим тренером був майстер спорту України, міжнародний майстер Валерій Альбертович Шалімов. А з 2008-го цю посаду обіймає міжнародний гросмейстер Михайло Леонідович Бродський, чемпіон України 1990 року, заслужений тренер України, старший тренер жіночої збірної України з 2011-го.

Членами клубу є переважно студенти Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». В 1997 році до його складу входили 7 кандидатів у майстри й близько двох десятків шахістів першого та другого розрядів. У числі 7 кмс були О. Моїсеєнко, А. Зубарев, Е. Андрєєв і В. Калініна. На початок 2013-го до членів клубу входять 12 міжнародних гросмейстерів, 2 міжнародні майстри, 2 майстри спорту України й 7 кандидатів у майстри спорту. Усього — 23 особи.

В останні роки члени клубу є базовою командою при комплектуванні збірних Харківської області для участі в спартакіадах, універсіадах і молодіжних

літній універсіади України, виступаючи двома командами, вихованці клубу стали володарями золотих і срібних медалей, а на VI літній універсіади України вибороли «золото» і «бронзу». На III молодіжних іграх України й на VI Міжнародній шаховій універсіаді клуб став срібним призером. Він двічі брав участь у Кубку європейських чемпіонів, його члени двічі виступали на чемпіонатах світу серед студентів і 12 разів ставали чемпіонами Харкова серед вузів.

Візитною карткою клубу є проведення міжнародних

день. Заслужений майстер спорту України, міжнародний гросмейстер серед чоловіків (2013), міжнародний гросмейстер серед жінок (2003). Чемпіонка Всесвітньої жіночої шахової олімпіади (2006), срібний і бронзовий призер Всесвітньої жіночої шахової Олімпіади в складі збірної команди України (2008, 2012). У послужному списку Ганни чимало й інших перемог у не менш престижних турнірах. Але 1 грудня 2012 р. титулована спортсменка стала чемпіонкою світу з шахів серед жінок. У змаганні брали

Вейк-ан-Зее, Полянська-Здруй, Лінарес, Убеда, Андорра й багатьох інших.

Олександр Іпатів — міжнародний гросмейстер (2011), чемпіон світу серед юнаків до 20 років (2012), віце-чемпіон України серед юнаків (2003, 2007, 2008), кращий юніор до 16 років на чемпіонаті Європи зі швидких шахів (Варшава, 2008). Переможець Міжнародного бліц-турніру в Софії (Болгарія, 2010). Здобув перше місце на Міжнародному турнірі зі швидких шахів в Олоті (Іспанія, 2009), третє місце на Міжнародному шаховому турнірі в Сабаделі (Іспанія, 2009), друге — на Міжнародному шаховому турнірі (Ле-Ман, Франція, 2008). Учасник і призер багатьох міжнародних турнірів. У серпні 2012 року Сашко став чемпіоном світу серед юнаків до 20 років. У змаганні брали участь більше 100 кращих юних шахістів світу.

— Девіз ФІДЕ «Усі ми — одна сім'я» якнайкраще демонструє об'єднавчу силу шахів у сучасному світі, — каже президент клубу Анатолій Павлович Гетьман. — НУ «Юридична академія України» сьогодні розбудовує партнерські стосунки з багатьма юридичними вузами в усьому світі. Юриспруденція — елітна професія. Гра в шахи також вважається елітною, а, отже, вона викликає інтерес у всіх, хто прагне відповідати духу часу, зближує й об'єднує нас із колегами, завдяки шахам ми краще, точніше розуміємо один одного, що приносить величезну користь на шляху зближення народів і довіри між країнами й державами.

— Безумовно, шахи — це дуже захоплива гра, інтерес до якої в людства з кожним століттям тільки зростає, — продовжує розмову ректор Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», президент Національної академії правових наук України Василь Якович Тацій. — Але водночас це ще й азартне спортивне змагання, захопливе мистецтво, мудра наука, значна частина культури сучасної цивілізації. Шахи чинять позитивний вплив, особливо на молодь, на формування розумових здібностей. Вони виховують стійкість характеру, самодисципліну, витримку на шляху до поставленої мети. Шахіст дуже швидко навчається логічного мислення, прораховуючи багато варіантів ходів і їх наслідки, опановує науку стратегії й тактики. У шахах можна розраховувати тільки на власні сили, усі учасники на початку гри в абсолютно рівному становищі, у шахах немає випадковості. Ось чому вони так широко культивуються в нашому навчальному закладі. Адже кожному юристу в щоденній практиці доводиться вирішувати різні завдання, дуже схоже на вправи на шахівниці.

Коли цей матеріал готувався до друку, команда спортивного клубу НУ «Юридична академія України» стала чемпіоном України з шахів серед клубних команд. За підсумками дев'яти турів харків'яни набрали максимальну кількість очок і здобули впевнену перемогу.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Фото Олександра СЕМЕНЦЯ та з архіву ШК «Юридична академія».

Президент шахового клубу «Юридична академія» А. Гетьман відкриває турнір «Кубок Ректора».

шахових турнірів «Кубок Ректора» і «Феміда». Починаючи з 1999 року перший проходив 14 разів, другий — 7. У заходах брали участь представники понад 30 країн, серед яких: 16-й чемпіон світу Руслан Пономарьов, чотириразовий чемпіон СРСР Олександр Белявський, чемпіони Росії Євген Алексєєв і Дмитро Андрейкін, секундант Гаррі Каспарова Михайло Кобалія, чемпіони Швейцарії Яннік Пеллетье, Польщі Роберт Кемпінський, Казахстану Дармен Садуакасов, Грузії Баадур Дзобава, Литви Шарунас Шульський,

участь 64 кращі шахістки, включаючи тодішню чемпіонку світу Хоу Іфань з Китаю. А в березні 2013 р. Аня стала чемпіонкою світу з шахів у складі збірної України. У змаганні брали участь 10 кращих команд, у тому числі триразові чемпіонки світу — збірна Китаю; дворазові олімпійські чемпіонки й триразові чемпіонки Європи — збірна Росії. Важливо відзначити, що тренером нашої команди був старший тренер шахового клубу «Юридична академія» заслужений тренер України міжнародний гросмейстер Михайло Леонідович Бродський.

Не менш титулованим є й нинішній чемпіон Європи Олександр Моїсеєнко. Міжнародний гросмейстер (2000), член олімпійської й національної збірної України з 2002 року, дворазовий переможець Всесвітньої шахової олімпіади (2004, 2010), бронзовий призер Всесвітньої шахової олімпіади (2012) і командного чемпіонату світу (2011), дворазовий переможець клубного чемпіонату Європи (2009, 2010). І, нарешті, чемпіон Європи серед чоловіків (2013). У змаганні брало участь близько 300 кращих шахістів Європи, включаючи тодішнього чемпіона Європи Дмитра Яковенка з Росії.

Особливо хотілося б відзначити ще двох відомих спортсменів клубу.

Павло Ельянов — міжнародний гросмейстер (2001), член олімпійської й національної збірної України з 2003 року, дворазовий переможець Всесвітньої шахової олімпіади (2004, 2010), бронзовий призер Всесвітньої шахової олімпіади (2012), командного чемпіонату світу (Китай, 2011), командного чемпіонату Європи (Сербія, 2009), переможець 5-го етапу Гран-прі ФІДЕ (Астрахань, 2010), учасник Кубка світу серед чоловіків (2005, 2007, 2009 і 2011), дворазовий переможець клубного чемпіонату Європи (2009, 2010). Переможець і призер міжнародних турнірів у містах Рейк'явік, Монреаль,

Естонії Кайдо Кулаотс, Білорусі Сергій Жигалко а також олімпійські чемпіони Захар Єфіменко, Андрій Волокітін, Інна Гапоненко; чемпіон світу в командному заліку Володимир Баклан, чемпіони України Євген Мірошніченко, Олександр Арещенко, Антон Коробов...

Звичайно ж, будь-який спортивний клуб славний, насамперед, своїми вихованцями і їхніми блискучими перемогами.

Чемпіонкою світу Ганна Ушеніна стала не в один

Ректор НУ «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого» Василь Тацій вручає цінний подарунок чемпіонці світу Г. Ушеніні.

Україні імені Ярослава Мудрого при всебічній підтримці її ректора Василя Яковича Тація й, на жаль, нині вже покійного її першого проректора почесного президента клубу Володимира Володимировича Сташиса. Саме В. Я. Тацій зробив усе, щоб ШК «Юридична академія» виріс до рівня світового елітного професійного дивізіону.

Його відкриття відбулося 20 листопада 1996 року в стінах академії з одночасним проведенням шахового турніру, в якому брали

іграх України. Двоє з них — міжнародні гросмейстри Олександр Моїсеєнко й Павло Ельянов — входять до складу національної й олімпійської чоловічих збірних України. Член клубу Ганна Ушеніна є першою в історії України й 14-ю в історії світу чемпіонкою світу з шахів серед жінок.

У чемпіонатах клубних команд України ШК «Юридична академія» чотири рази здобував золоті медалі, шість разів — срібні й тричі — бронзові. На V

Очікують приїзду першого польського космонавта

ЗАМІСТЬ АНОНСУ

Мала батьківщина одного з організаторів української партизанки на Волині Тараса Бульби-Боровця і першого польського космонавта Мирослава Гермашевського — Березнівський район — подає приклад мудрості і вваженості у взаємовідносинах українців і поляків у контексті цьогорічної підготовки до вшанування пам'яті жертв Волинської трагедії.

Примітним є той факт, що події, про які йтиметься далі, покликані до життя не політиками, не бажанням сторін ще раз перевести одну одну в досерединності фактів — «хто більше завинив, і хто більше постраждав», — а прагненням підійти до тієї дати похристиянськи.

23 червня, на День міста Березне, в парку культури та відпочинку заплановано відкриття з ініціативи поляків лапідаріуму — пам'ятного знака на місці колишнього польського кладовища (розмішувалося там із 1765 року до радянських часів) із написом українською і польською мовами: «Рідних людей не забудемо. Залишається в наших серцях і пам'яті. Земляки». За офіційними даними, на цьому цвинтарі поховано понад трьохсот поляків, у тому числі й Романа Гермашевського.

Уродженець польського поселення Липники, що в Березнівському районі, старший брат першого польського космонавта Мирослава Гермашевського Владислав у своїй книжці «Відлуння Волині» (Echa Wolynia. — Warszawa, 1995.) зазначає:

«Роман Гермашевскі, мій батько і батько першого польського льотчика-космонавта Мирослава Гермашевського, учасник боїв з більшовиками у 1918—1920 роках, молодіжний і кооперативний діяч, господар у родинному маєтку в Поличах, убитий українцями в 1943 році...».

Голова Березнівського осередку Конгресу української інтелігенції Алла Куц:

— Вивчаючи визвольний рух у нашому районі в роки Другої світової війни, погляди Тараса Бульби-Боровця на «польське питання». Голова Березнівського осередку Конгресу української інтелігенції Алла Куц:

— Журналісти записували мої свідчення на

камеру, обгрунтовуючи, що ця інформація є важливою, оскільки Сейм вивчає матеріали, пов'язані з Волинською трагедією. Я категорично заявила, що мова може йти лише про примирення і прощення, і цю ганебну сторінку потрібно перегорнути нам із чистою душею. Також подарувала журналістам свою книжку про Тараса Бульбу-Боровця

«Своя державність, збройна сила, віра Христова: матеріали німецького архіву командувача УПА Тараса Бульби-Боровця», де наводиться його відкритий лист до членів Проводу ОУН-Б із закликом припинити напади на поляків, бо це на руку Німеччині й більшовикам.

Організатор на Поліссі й Волині «Поліської Січі» (із середини 1943-го — Українська Народна Революційна Армія, УНРА) Тарас Бульба-Боровець:

сот поляків у деяких областях не зліквідується польська небезпека для України. Польський народ все одно існує, і як довго він буде в тій же неволі, що ми, так довго силою обставин він буде не ворогом нашим, а союзником».

Командир «Поліської Січі» був супротивником будь-яких розправ із мирним населенням, незалежно від національності, і закликав: «Українці мають ставитися з повагою до права інших народів на самовизначення».

цікавила тема україно-польських відносин часів Другої світової війни, погляди Тараса Бульби-Боровця на «польське питання».

Голова Березнівського осередку Конгресу української інтелігенції Алла Куц:

— Журналісти записували мої свідчення на

«Чи правдивий революціонер-державник може підпорядкуватися Проводові партії, яка починає будувати державу від вирізування національних меншин та безглузлого палення їх осель? Україна має грізніших ворогів, ніж поляки. Кожна дитина знає, що винищенням кілька-

Березнівський міський голова Олександр Пилипака:

— Два роки тому до мене звернувся Річард Заремба з Товариства шанування культури кресової з пропозицією щодо встановлення пам'ятного знака на місці польського кладовища. Тоді ж надійшов

офіційний лист від бурмістра гміни Волув Даріуша Хмури. До речі, там проживає і Мирослав Гермашевський. Після прийняття відповідного рішення сесією міської ради ми спільно погодили проект, написаний на пам'ятнику і вже 23 червня, у День Святої Трійці, за участі представників польського консульства в Луцьку, депутата Сейму Міхала Яроса, родичів покійних відбудеться врочисте відкриття пам'ятника. Перед тим у міській раді буде зустріч за участю голови Березнівської РДА Ігоря Мельника, голови Березнівської районної ради Віталія Лапти з представниками польської делегації.

Автор проекту заявив «Про геноцид, вчинений ОУН-УПА щодо польського населення Східних Кресів у 1939—1947 роках» депутат Сейму Францішек-Єжи Стефанюк в інтерв'ю для українських видань, після оприлюднення проекту заяви, зокрема, згадує, що «головою міжнародного комітету відзначення цих трагічних роковин є генерал Мирослав Гермашевський — колишній льотчик і космонавт (на знімку вгорі). Він малою дитиною пережив ці події на Волині. Його матір убили, а він врятувався. І він також не виступає ні з якою агресією, та він хоче помолитися за свою матір».

Хоча матеріали, якими володіють березнівські краєзнавці свідчать, що в серпні 1943 року загинув батько космонавта. А його матір у 90-х роках відвідувала Березне, саме вона (на знімку крайня праворуч) є на світлині біля школи №1 міста Березне.

І досі актуальним є заклики папи Івана Павла II до українського та польського народів, проголошений ним у 2003 році: «Настав час звільнитися від болісного минулого! Нехай прощення — дароване й отримане — розлілється, немов цілющий бальзам, у кожному серці. Нехай завдяки очищенню історичної пам'яті всі будуть готові поставити вище те, що об'єднує, а не те, що розділяє, щоб разом будувати майбутнє, засноване на взаємній повазі, на братерській співпраці та істинній солідарності».

Катерина ГЛЮДЯ. Рівненська область. Архівні фото надано Віктором ГУДЬКОМ із власного архіву.

СПОРТ

Київське «Динамо» виграло у тбіліського

Футбол. У контрольному матчі київське «Динамо» без гравців збірної і групи легионерів здолало динамівців з Тбілісі.

«Динамо» (Україна, Київ) — «Динамо» (Грузія, Тбілісі). 1:0. Голи: Кравець, 7.

Кияни виступали в такому складі: Коваль (Шовковський, 46), Люлька, Данило Сілва, Макаренко, Калитвинцев (Мехмеді, 46), Цуриков (Алієв, 74), Сидорчук, Богданов, Алієв (Бертоль, 46), Буяльський (Калитвинцев, 67), Кравець.

Іспанська «десятка»

Бразилія. Кубок конфедерацій. Груповий раунд. 21 червня.

Іспанія — Таїті. 10:0. Голи: Торрес, 5, 33, 57, 78, Сілва, 31, 88, Вілья, 39, 49, 64, Мата, 66.

Нігерія — Уругвай. 1:2. Голи: Обі Мікель, 37 — Лугано, 19, Форлан, 51.

Іспанія — 6 очок, Уругвай, Нігерія — по 3, Таїті — 0.

До серйозної роботи — і відповідне ставлення

Нині серед пріоритетів політики держави — сфера фізичної культури і масового спорту. Такі зміни назріли у ставленні до цієї потрібної справи. Днями відбулася нарада, на якій обговорювали питання створення у містах та районах Закарпаття центрів здоров'я населення «Спорт для всіх».

Головні завдання таких осередків — організація та проведення на місцевому рівні фізкультурно-оздоровчих заходів, надання фізкультурно-спортивних послуг за місцем проживання та відпочинку населення, здійснення інформаційної діяльності стосовно здорового способу життя, повідомили «Голосу України» в облдержадміністрації.

На сьогодні всеукраїнська мережа налічує 243 такі центри. Закарпатський обласний створено ще 2003 року. Але діє лише Ужгородський міський. Тож тепер слід створити в містах і районах такі центри та врахувати це при формуванні бюджетів на 2014 рік.

Департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації доручили вивчити та узагальнити досвід роботи Харківської та Волинської облдержадміністрацій щодо створення центрів та їх кадрового забезпечення. А головам Берегівської, Мукачівської РДА та Хустського міськвиконкому запропоновано подати пропозиції щодо створення районних і міського осередків «Спорт для всіх». Це серйозна робота, тому й готуватися до неї слід ретельно.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Луганчанин запропонував нові правила змагань. Їх прийняли

Міжнародна федерація легкої атлетики підтримала ідею і наукову розробку доцента Луганського національного університету імені Тараса Шевченка Анатолія Фатєєва щодо нових правил змагань з проведення легкоатлетичного десятиборства в один день.

Професійний досвід і велика практика заслуженого тренера України А. Фатєєва дають йому змогу з упевненістю заявляти про те, що ці зміни посилять динамізм і загострять інтригу змагань. Проект пройшов усі узгодження, й незабаром правила з десятиборства будуть змінени.

У майбутньому змагатимуться не два дні, а один. На жаль, через відсутність спонсорів в Україні турнір відбудеться у передмісті Марселя (Франція). Профінансувати захід погодились шанувальники легкоатлетичного багатоборства цієї країни.

Змагання відбудуться 25 серпня 2013 року, через два тижні після чемпіонату світу з легкої атлетики у Москві. Свою участь у них уже підтвердили провідні десятиборці світу. Доцента кафедри спортивних дисциплін ЛНУ Анатолія Фатєєва запрошено як автора ідеї та нової методики проведення змагань.

Алла АНТІПОВА. Луганськ.

У новій лаві можна випростатися на повний зріст

Таку лаву здали в експлуатацію на державному підприємстві «Вугільна компанія «Краснолиманська» (Родинське Донецької області).

Особливість лаванки в тому, що потужність пласта, який відпрацьовується, становить понад три метри. Для порівняння: на інших донбаських шахтах пласти сягають від 0,8 до 2,5 метра. Попередню лаву, яка вводилася в експлуатацію в 2007 році, гірники відпрацьовували в березні цього року, тому нова лаву для вугільного підприємства означає нову перспективу. Більша частина обладнання, яким

оснащено виробку, — українського виробництва.

Вугільне підприємство є рентабельним і не отримує державної підтримки із бюджету.

У шести кілометрах від діючого головного промислового майданчика шахта споруджує новий блок — «Краснолиманська-Глибока» — з проектною потужністю три мільйони тонн вугілля на рік. Ділянка, на якій розташована нова шахта, визнана найперспективнішим родовищем вугілля в Україні. А в день запуску лави колектив від-

святкував видобуток мільйонної тонни палива з початку року.

Символічну брилу вугілля видали на-гора бригадири гірників Олександр Гінт та Григорій Хомко. За словами першого заступника міністра енергетики та вугільної промисловості Ігоря Поповича, «Краснолиманська» — перша державна шахта, яка цього року видобула мільйон тонн палива. Торік тут видали на-гора 2 мільйони 237 тисяч тонн вугілля, пройшовши майже дев'ять кілометрів гірничих виробок.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

УРОЖАЙ

Радую хіба що ячмінь

На Запоріжжі останніми днями сильні вітри, хмарність із проясненнями, але без дощів. Тому область потроху входить у жнива. Поки що скошено близько 10 тисяч гектарів ранніх зернових. Ідеться про пшеницю, ячмінь та горох. Урожайність озимої пшениці — лише 22,8 центнера з гектара. Але це тільки початок, адже ранні зернові посіяно в області цього сезону на 862,2 тисячі гекта-

рів, із них озимих — на 615,5 тисячі гектарів. Саме на останній цього року найбільші сподівання, адже ярові через відсутність протягом тривалого часу дощів у квітні-травні навряд чи поліпшать загальну статистику. А поки що радую озимий ячмінь — у середньому його на Запоріжжі збирають понад 27 центнерів із гектара.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

Нехай прощення — дароване й отримане — розлілється, немов цілющий бальзам, у кожному серці

Чотири роки позбавлення волі отримав телефонний терорист, який у лютому «замінував» два залізничні вокзали — у Житомирі та Бердичеві. У такий спосіб 36-річний судимий за розбій рецидивіст намагався уникнути етапування до виправної колонії, *повідомляє наш власкор Олексій Кавун*

21 червня Шевченківський районний суд Києва розпочав підготовче слухання кримінального провадження за обвинуваченням Вадима Тітушка в побитті журналістів. Справу стосовно інших осіб, які підозрюються у хуліганських діях та умисному перешкоджанні діяльності журналістів під час масових заходів 18 травня, слухатимуть пізніше, *повідомляє УНН*

Хто ж насправді копає яму для Сумського НВО ім. Фрунзе?

РЕЗОНАНС

Як свідчить практика, лише під час воєнних дій атакуючі зазнають більших втрат, ніж ті, хто засів в окопах. А в бізнесі все — навпаки. Найчастіше той, хто першим нападає, і здобуває дивіденди. В тому числі, завдяки формуванню громадської думки через ЗМІ. Мабуть, саме з цієї позиції і варто оцінювати ситуацію, що склалася в Публічному акціонерному товаристві «Сумське НВО імені Фрунзе».

Публікації в друкованих і електронних ЗМІ півтора-двоतिжневої давності мали, так би мовити, один істотний гандж — односторонність. Звинувачувати в цьому журналістів навряд чи варто, оскільки вони подавали погляд на проблему президента ПАТ Володимира Лук'яненка, який виступив у прямому ефірі на одному з телеканалів місцевого телебачення. Свою роль зіграла, мабуть, і магія імені, адже Володимир Матвійович людина заслужена і знана в Сумах. А наступна його прес-конференція, що відбулася 11 червня, засвідчила: президент публічного акціонерного товариства готовий звинувачувати інших, але явно неохоче дає відповіді, а іноді й узагалі їх уникає, на запитання, які стосувалися безпосередньо його — як одного з найкрупніших акціонерів НВО імені Фрунзе. Більше того, Володимира

Матвійовича навіть обурювали окремі питання журналістів. Зокрема, чи сплатив він податки з проданих власнику «Смарт-Холдингу» 25 відсотків акцій свого пакета, або як він з директора державного підприємства перетворився на величиною пакета акцій об'єднання? З обуренням говорив про те, що генеральний директор об'єднання пише йому листи з вимогою прозвітувати про діяльність на посаді президента акціонерного товариства НВО за всі п'ять років. Щодо останнього, то, мабуть, не випадково на підприємстві вирішили промоніторити, наскільки ефективно він виконує функції президента та яку користь приносить об'єднанню. Адже, як пише «Урядовий кур'єр» за 21 червня ц. р.: «утримання президента та його «свити» обходиться підприємству більш ніж 10 мільйонами гривень

на рік. Парадокс в іншому: ця сума дорівнює понад половині коштів, які виділяють на соціальні потреби всього 12-тисячного колективу. Воїстину, дорогий президент в об'єднанні!»

Оскільки адміністрація НВО, на вимогу голови наглядової ради, нинішнього року припинила фінансування цих витрат доти, доки не одержить звіту, то журналісти схильні вважати, що саме це і стало причиною образи, а потім публічних виступів Володимира Матвійовича, в яких він не залишав каменя на камені, негативно характеризуючи роботу підприємства, його менеджерів та другого акціонера, який володіє пакетом акцій за величиною трохи більшим, ніж у Володимира Лук'яненка. І саме його заяви про те, що НВО — банкрут, продукція застаріла, людей звільняють, якраз завдають найбільшої шкоди іміджу об'єднання, оскільки вони насторожують партнерів, замовників, банкірів тощо.

Тим часом самі факти спростовують все те, про що говорить з екрана телевізора та під час прес-конференцій Володимир Матвійович. Скорочення та звільнення проводились раніше, в тому

числі, коли гендиректором був нинішній президент НВО. Що стосується показників роботи, то в згадуваній публікації «Урядового кур'єра» зазначене «про рокування» Володимира Лук'яненка стосовно банкрутства підприємства спростовується досить легко: «торік його колектив виготовив та відправив замовникам продукції майже на 3,1 мільярда гривень і нині бореться за нові замовлення на суму понад 2,5 мільярда доларів». А чистий прибуток становив понад 290 мільйонів гривень. Але ці кошти так і залишилися нерозподіленими між акціонерами та працівниками підприємства. Адже Володимир Матвійович як один з найбільших акціонерів та ті, кому він продав акції, не прийшли на загальні збори акціонерів, і вони через відсутність кворуму не змогли розподілити прибуток на модернізацію виробництва та премії працівникам.

І це, до речі, не перший випадок, коли президент акціонерного товариства ставить, так би мовити, підніжку підприємству. В лютому зі складу наглядової ради вийшли четверо осіб, що представляли його інтереси в цьому керівному

органі. Як зазначав під час згадуваної прес-конференції Володимир Лук'яненко, це було зроблено для того, щоб провчити іншого акціонера, який володіє найбільшим портфелем цінних паперів. Фактично ж цим кроком було заблоковано роботу об'єднання, оскільки наглядовий орган став нелегітимним і втратив право вирішувати чимало питань фінансово-економічного та поточного характеру.

Що стосується дій найбільшого акціонера, спрямованих на усунення НВО як конкурента зі світового ринку, то таке твердження деяких ЗМІ викликає щонайменше здивування. Адже для нього підприємство є одним із основних його активів. А щодо усунення з ринку як конкурента, то тут акценти, мабуть, слід розставляти дещо в іншому порядку. Адже, як визнав сам Володимир Лук'яненко під час прес-конференції 11 червня, його син є одним з акціонерів російської компанії «Гідромашсервіс». Йому, за словами Володимира Матвійовича, належить до 30 відсотків акцій цієї структури. А тепер додаймо до цього, що в часи, коли Володимир Лук'яненко був гене-

ральним директором, під контроль російського «Гідромашсервісу» перейшло три сумські підприємства, які були пов'язані виробничим циклом з НВО імені Фрунзе. Сьогодні ця російська група, яка минулого року мала фінансовий оборот, що в кілька разів перевищує показники сумських машинобудівників, стала одним із головних конкурентів НВО імені Фрунзе на ринку виробництва обладнання для нафтогазової промисловості. Це підтверджують і всі крупні тендери, на яких вона виступає основним конкурентом фрунзенців. Тому і виникло питання стосовно конфлікту інтересів в нинішнього президента акціонерної компанії. Адже перед ним постала проблема — конкурувати з компанією, одним з головних акціонерів якої є його син і на акції якого припадає прибуток, що перевищує фінансові дивіденди акціонерів всього НВО імені Фрунзе, чи допомагати йому. Коли ж узагальнити всі вищезазвані факти, то, мабуть, можна одержати й відповідь на те, хто ж насправді копає яму для найбільшого в Україні машинобудівного підприємства.

Володимир НИКОНЕНКО.

Із солоних озер браконьєри націдили мільйони

Рибінспекція викрила злочинне угруповання браконьєрів, яке працювало на підприємстві з Херсона. Воно «спеціалізувалося» на виловлюванні крихітного рачка — артемії, який водиться у каскаді Марківських солоних озер Голопристанського району області.

Видобування велося майже у промислових масштабах: шестеро мешканців села Геройського «проціджували» водойми волокушами, далі рачка сушили, переміщали у бочки і від-

правляли до обласного центру вантажівкою «ГАЗель» з причепом, наданою роботодавцем.

— Під час затримання у браконьєрів вилучили стоси бочок із 365 кілограмами артемії,

яку добувати заборонено. Тож лише під час останнього незаконного лову вони завдали природі збитків на 155,1 тисячі гривень. А з огляду на те, що до знешкодження злочинної групи вона «прочисувала» Марківські озера щонайменше тиждень, цю суму сміливо можна збільшити на порядок. Тому зняття лову та затримані з ними браконьєри передані міліції для притягнення до кримінальної відповідальності, — коментує організатор операції, керівник Геройсько-Залізнопортівської дільниці управління «Херсондержрибоохорони» Павло Солахін.

На дрібному рачку організатор промислу «підняв» великі гроші. Хоча артемія не йде у їжу людині, її яйця є чудовим кормом для цінних промислових порід риби на кшталт осетра, севрюги, форелі, а також для дорогих акваріумних риб.

Цей корм, що може зберігатися кілька років без втрати корисних властивостей, з України тінювими каналами іде на експорт до Польщі, Чехії, Німеччини. А коштує кілограм артемії чи її яєць близько чотирьох тисяч гривень. Тобто, три тонни рачка, які могли за тиж-

день добути в озерах браконьєри, мали принести їх наймачеві близько дванадцяти мільйонів (!) гривень.

Надприбутковий «бізнес» шкодить довкіллю, вважають науковці.

— Артемія водиться тільки у солоних пересихаючих водоймах півдня України. Цей зябронігий рачок харчується бактеріями і мікрободоростями, тож є надзвичайно важливим для підтримання екологічної рівноваги у таких озерах, і його масове знищення загрожує перетворенням водойм на «мертві» зони, — доповнює науковий співробітник кафедри гідробіоресурсів та аквакультури Херсонського державного аграрного університету Павло Кутишев. — Раніше яйця артемії добували в дуже обмежених кількостях для відгодівлі личинок риб на Дніпровському осетровому рибоводному заводі, а потім «червонокнижні» осетри випускались у дику природу для відновлення їх популяції. Тепер артемію на продаж метнулися вилловлювати браконьєри, і якщо їх вчасно не зупинити, навколишньому середовищу буде завдано непоправної шкоди.

На думку захисників природи, затримання шістьох ловців артемії у Марківських озерах ситуацію кардинально не змінить — на їх місце

Браконьєрська здобич.

прийдуть інші. Тут головним завданням правоохоронців є виявлення організаторів кримінального промислу та перекриття каналів збуту рачка за кордон. Від того, наскільки успішно міліція та СБУ це завдання виконають, і залежить майбутнє унікальних соло-

них озер. Причому не тільки в Херсонській області, а також на сусідній Одещині та в Криму, де незаконний промисел артемії набуває загрозливого поширення.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
Фото надане управлінням «Херсондержрибоохорони».

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд м. Києва порушив провадження в справі № 910/8297/13 про банкрутство Державного підприємства "Національний центр поводження з небезпечними відходами" (код ЄДР 25589850; 02093, м. Київ, вул. Бориспільська, 19; п/р №26008002007810 в ПАТ "Дельта Банк", м. Київ, МФО 380236).

Розпорядником майна призначено арбітражною керуючого Тусменка С. А. (18029, м. Черкаси, вул. 30 Років Перемоги, 56/2, кв. 9; Свідомство арбітражного керуючого № 73 від 12.02.2013 р.).

Граничний строк подання заяв конкурсними кредиторами за адресою розпорядника майна, боржника та Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-6) - 30 днів від дня оприлюднення цього оголошення.

Наркобарони в погонах: затримано старших офіцерів МВС

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

На Дніпропетровщині — черговий міліцейський скандал: представники старшого офіцерського складу організували мережу збуту наркотиків. Правоохоронці були настільки впевнені у своїй безкарності, що зберігали отруту і вдома, і на своєму робочому місці — в секторі по боротьбі з... незаконним обігом наркотиків.

Напевно, наркобарони в погонах зовсім не боялися своїх товаришів по службі у Тернівському райвідділі МУ УМВС України в Дніпропетровській області — настільки зухвало вони поводитися в ході цієї своєї «другої», якщо не першої діяльності.

Але не врахували, що, крім обласної міліції, за порядком у регіоні спостерігають й інші уповноважені.

«Співробітниками СБУ разом із прокуратурою міста Кривий Ріг було встановлено, що два майори міліції, зловживаючи службовим становищем, розробили й створили мережу збуту особливо небезпечної наркотичної речовини — опію ацетильованого на території Кривого Рогу, — розповіли кореспондентові «Голосу України» у прес-центрі управління СБУ в області. — 11 червня в рамках відкритого кримінального провадження співробітники СБУ разом із працівниками прокуратури та відділу внутрішньої безпеки МВС затримали міліціонерів на місці злочину під час реалізації чергової партії наркотиків».

За місцем проживання і роботи затриманих було проведено обшуки. Виявлено й

вилучено 350 мілілітрів особливо небезпечної наркотичної речовини — ацетильованого опію та один літр прекурсору (ангідрид оцтової кислоти), що використовується при виготовленні наркотичних засобів.

«Обидва співробітники міліції заарештовані, — відзначають в УСБУ. — Їх повідомлено про підозру в скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 307 (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перезвезення, пересилання або збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів) і ч. 3 ст. 364 (зловживання владою або службовим становищем) Кримінального кодексу України».

Залишається сподіватися, що цей черго-

ФОТОФАКТ

У столиці днями кілька десятків громадських активістів пікетували будівлю Міністерства внутрішніх справ, вимагаючи звільнити трьох заарештованих працівників Держслужби охорони, які затримали нетверезого суддю у Харкові.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

вий скандал не мине безслідно для високопосадовців міліцейського відомства в регіоні, під чиїм «невсипущим кон-

тролем» буйним цвітом розцвітає не тільки «тиха корупція», а й відвертий кримінал у лавах органів правопорядку. І старші

офіцери МВС стають наркобаронами.

Владимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

А тим часом...

У Вінниці набрав чинності вирок суду стосовно оперуповноваженого карного розшуку управління міліції, якого засудили на п'ять років позбавлення волі за отримання хабара і зловживання службовим становищем. Про це повідомив старший слідчий прокуратури Вінниці Олег Стопінчук.

— Шість тисяч доларів вимагав працівник міліції від двох чоловіків, які насправді не були причетні до скоєння правопорушення, — каже Олег Стопінчук.

За словами співрозмовника, міліціонера затримали, коли він узяв першу суму — чотири тисячі гривень. Щоправда, після цього намагався втекти і ви-

кинув гроші. Але правоохоронці належним чином зафіксували факт злочину.

Його передісторія бере початок з минулого року. В один із останніх днів грудня, коли всі готувалися до свята, раніше засуджений чоловік напав на працівника торговельної мережі й намагався вирвати в нього з рук сумку, в якій було 17,5 тисячі гривень. Скоїти пограбування завадили перехожі, які допомогли затримати зловмисника і передали його в руки міліції.

Оперуповноважений карного розшуку, хоч і не був причетний до розслідування у цій справі, але мав доступ до інформації. У такий спосіб дізнався, що співниками нападниками могли бути двоє чоло-

віків. Майор запросив їх на зустріч, натякнув, чим для них може обернутися розслідування факту розбійного нападу. Такі побачення влаштовував ще декілька разів, щоразу залякуючи співрозмовників. Зрештою почав вимагати грошей за можливість вийти сухими з води. Назвав суму «відкупних» — шість тисяч доларів...

За грати колишнього оперативника не відправили. Йому призначено випробний термін на три роки. Суд взяв до уваги факт визнання засудженим вини, а також погіршення стану здоров'я, сімейні обставини і змінив прийняте рішення про покарання.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Викрадали чорнозем

На Луганщині співробітники СБУ припинили діяльність групи осіб, які крали чорнозем. Для свого нелегального бізнесу зловмисники вибрали ділянку сільськогосподарських угідь, розташовану між селами Тернове та Хрящувате Краснодонського району.

Маючи у своєму розпорядженні екскаватор і два «КАМАЗи», правопорушники викопували ґрунтовий покрив землі й продавали замовникам по 900 гривень за машину. За два місяці своєї «роботи» вони перетворили мальовничий луговий ландшафт на суцільні ями й канави глибиною до 1,5 метра.

За підрахунками експертів, збитки, завдані державі в результаті такого «бізнесу», сягають півмільйона гривень. А що стосується шкоди, заподіяної екосистемі, то на поновлення зіпсованого родючого ґрунту знадобиться не менш як 40—50 років.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

Навіть за сміття вже хабарі беруть

У місті Гола Пристань на Херсонщині до комунального підприємства, що відає прибиранням райцентру, звернувся юридичний представник приватного підприємця. Від імені свого партнера він запропонував КП послуги з сортування та переробки твердих побутових відходів на полігоні ТПВ.

Перспектива розчистити полігон бодай від частини цих смердючих нагромаджень,

комунальників. І справді: директор та інженер з виробництва цього КП вдавали,

Та коли ділова угода вже була готова, висунули несподівану умову: або приватний підприємець сплатує чотири тисячі гривень готівкою «на непередбачувані витрати», або на полігон ТПВ для роботи його ніхто не пропустить.

на під виглядом поїздки за необхідною сумою грошей залишив офіс і рушив простісінько до міліції. Оперативники Державної служби по боротьбі з економічною злочинністю вручили йому п'ять «мічених» купюр по сотні доларів кожна, які він у офісі на вулиці Лермонтова і передав службовцям комунального підприємства (зустріч записувалася на відео). Після передачі хабара з'явилися співробітники ДСБЕЗ, гроші вилучили і склали протокол.

Пояснити мотиви свого вчинку директор та інженер комунального підприємства категорично відмовилися, посилаючись на Конституцію, але свою провину визнали. Тому й Голопристанський суд поставився до них м'яко, засудивши кожного зі співучасників злочину на п'ять років позбавлення волі, але з трирічним відтермінуванням виконання вироку.

Вл. інф.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

та ще й на дуже вигідних умовах мала, здавалося б, надихнути

що зраділи актуальній пропозиції, і швидко уклали договір.

Зрозумівши, що потрапив у пастку, представник бізнесме-

За групу інвалідності лікар вимагала тисячу доларів

Лікар-терапевт однієї з міжрайонних медико-соціальних експертиз (МСЕК) на Тернопільщині вимагала у хворого гроші за сприяння у прийнятті рішення щодо призначення йому групи інвалідності. Причому чоловік мав на це законне право, оскільки кілька років тому внаслідок отриманої травми втратив нирку. Лікаря факт був відомий, але це її не зупинило. При одержанні тисячі доларів її затримали правоохоронці.

Прокуратура області здійснює процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за фактом отримання неправомірної вигоди. Санкцією відповідної статті передбачено до восьми років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Водія зупинили тільки постріли

Пізно вночі таксист повідомив міліції: на околиці міста водій посадив в автомобіль без номерних знаків молоду жінку, яка щосили пручалася. Машину швидко помітив один із екіпажів ДАІ й почав переслідування. Водій іномарки на пробісковий маячок, звуки сирени та вимогу працівників міліції зупинитися реагував лише збільшенням швидкості та порушенням усіх правил дорожнього руху.

Зупинити його за допомогою зброї правоохоронці вирішили тоді, коли зрозуміли, що зловмисник з порожніх вулиць на околиці намагався виїхати у центр міста. Після попереджувального пострілу вгору порушник тільки сильніше натиснув на педаль газу. Тож правоохоронцям довелося стріляти по колесах.

Зловмисником виявився молодий чоловік, котрого лише торік суд кілька разів притягував до відповідальності за водіння у нетверезому стані та вчинення дорожньо-транспортних пригод. А загалом за останні п'ять років стосовно нього складено 32 адміністративні протоколи за різного роду порушення правил дорожнього руху. І цього разу проведена експертиза засвідчила, що чоловік сів за кермо, перебуваючи під впливом наркотиків.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Злодій— «рекордсмен»

Співробітники кримінального розшуку Львова затримали 35-річного квартирного злодія, на рахунку якого понад 30 обкрадених квартир. Взяли зловмисника на гарячу після того, як він «обчистив» житло на вулиці Чупринки у Франківському районі Львова.

Затриманий торік повернувся з місць позбавлення волі, де відбував покарання за 185-ю статтею Кримінальною кодексу України.

Жертвами професійного крадія стали жителі Львова та Яворівського району. Як повідомив прес-центр львівської міліції, правоохоронці перевіряють зловмисника на причетність до скоєння злочинів в інших містах області — у Стрию, Дрогобичі, Трускавці.

З квартир, окрім грошей, злодій забирав ювелірні вироби, мобільні телефони та ноутбуки, які здавав у ломбард, а отримані кошти витрачав на наркотики. Затриманий виявився рекордсменом за кількістю обкрадених протягом останніх років квартир.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Як нам устати з колін

Тривають великі дискусії навколо майбутнього України. Кожна партія чи претендент на президентську булаву перед виборами проголошує своє бачення суспільного розвою нашої держави. На короткий час країну покриває хвиля активності, а потім буденні справи, періодичні економічні кризи, шторми дрібнопартійних чвар примушують політиків забувати про велике, про стратегію, і все закінчується роботою сьогодні на сьогодні. Завжди поступу вперед і не затихаюче світоглядне, релігійне протистояння в суспільстві, штучний поділ країни на Схід—Захід. Еліти цих двох частин одного цілого ніяк не можуть зімкнути свої лави. У державі не сформовано мети національної ідеї, патріотичного виховання. Орієнтація молоді тільки на часто примарний швидкий успіх, багатство, споживання дає відчутні негативи. Як наслідок — Україна вже два десятиліття тупіє на місці, соціально-економічний потенціал вичерпується, радянський запас економічної міцності бездарно розтрачено.

Не тільки школа, а й саме життя

Надії багатьох реформаторів на початку незалежності на те, що всі процеси у країні, навіть і в гуманітарній сфері, в душах людей, відрегулює ринок, не виправдались. Сподівання на повернення релігії у життя, яка, здається, знайшла спільну мову із сильними світу цього, але не з тими, хто нині страждає і потребує підтримки, на її помітну виховну роль, залишилися не реалізованими. Замість того переживаємо постійні кризи, розквіт бездуховності, споживацької настрої, зрощуємо армію наркоманів і безпритульних, мільйони безробітних.

Погляньмо — маємо щорічно майже 150 тисяч вакансій і водночас — понад 1,4 мільйона безробітних! Проте не багато хто з них рветься йти працювати будівельником, муляром чи зварником. У селах фермери не допросяться робітників на збирання овочів чи фруктів. Для багатьох вигідніше спокійно отримувати мінімальну допомогу з безробіття, ніж працювати на полі. За часів незалежності з'явилася велика кількість людей, особливо серед молоді, яка просто не хоче і не вміє працювати. Новітні сільські пролетарії Лушня, Матня і Пацюк із сторінок роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» нині стали реальністю. Безпросвіток і безперспективність руйнують наші національні риси — працелюбність, взаємовиручку, колективізм. До цього підштовхують також і всілякі телешоу — виграй мільйон чи сто тисяч. **Вигравай — не працюй! Це є неприпустимим, бо праця для українців у всі віки була не тільки засобом виживання, а й моральною категорією.** Ледачого, злoding і брехуна в народі не любили і висміювали. Такий стан прирікає країну на бідність і відставання.

Окрім цих негараздів існує ще багато причин нашої відсталості, зокрема культурної та технологічної. Це неприємна звичка багатьох жити в бруді, як наслідок — занехаєність наших міст, сіл, помешкань. Як не прикро казати, але навіть деякі школи і дитячі садки, будинки культури, університети не завжди є взірцями культури. Бур'яни на вулицях у селах, подвір'я, бруд, гори побутового сміття, розбиті дороги — все це виховує в людини апатію, породжує безкультура, впливає на професійні якості робітників. Колись графа Льва Толстого цар відправив до Європи вивчити, як працює їхня школа, у чому таємниця її успіху. Майже півроку молодий Толстой вивчав діяльність іноземної школи і дійшов до висновку, що освіта в Європі така само недосконала, як і в Росії. Але звідки ж тоді береться славнозвісна німецька ви-

робнича дисципліна і швейцарська точність? Граф Толстой побачив секрет у тому, що скрізь працює традиція, після школи діти йдуть до батьків у мануфактури, лавки, музеї і вчатьс я вже там технологій, дисципліни, акуратності. І майбутній письменник робить висновок — **навчас не так школа, як саме життя.** Чого навчать брудні під'їзди, побиті дороги і ліхтарі, темні вулиці, обдерті стіни і розтроснені ліфти? Чого лише варті засмічені галявини всіх лісів і лісосмуг, куди скидаються тони побутового сміття, біля яких щодня ходять діти, батьки і, до речі, самі лісники.

Боротися із занепадом і брудом

У країні вся енергія суспільства, на жаль, спрямовується на світоглядні протистояння, боротьбу влади й опозиції, переділ власності, змагання за доступ до ресурсів, на протистояння релігійних конфесій, гризню навколо історичного минулого і т. і. На вирішення гострих сучасних проблем громади, сім'ї, облаштування країни, свого краю, проблем моральності і духовності, формування ясних світоглядних речей — бажання, часу і сил не вистачає. Руки до цього в державі не доходять.

Думаю, що **головна проблема України в її морально-духовному занепаді**, споживацьких настроях, терпимості до політиків-брехунів, злodingів, у небажанні багатьох бути господарем на своїй землі, невиробленні у молоді звички трудитись, відсутності справедливої винагороди за чесну працю.

Перекоаний — жодних позитивних змін в Україні не буде без формування ясних цілей розвитку країни, зміни виховних устоїв, особистого прикладу лідерів країни. Згадаймо, як ми в свій час працювали вдома, в шкільних майстернях, на дослідних ділянках, колгоспних полях, в учкомбінатах. Як пишалися успіхами країни в космосі, подвигами поляників, досягненнями вчених, рекордними врожаєми. У моєму селі на Кіровоградщині колись скрізь були квіти, прокладені тротуари, клумби, сьогодні — бур'яни і занепад. І занепад, насамперед, у душах і головах людей, особливо тих, хто претендує на звання поведирів нації. Ми не повинні залишатися чужаїнцями за Остапом Вишнею, а маємо формувати образ справжнього українця, достойного жити на нашій чудовій землі.

Напевно, справжню революцію, відродження України слід розпочинати зі **зміни ставлення до дітей у сім'ї**, до організації сімейного обійстя, до системної роботи з наведення ладу на всій території України, зокрема і в під'їздах, кожній квартирі чи будинку, прибудинкових територі-

ях, на вулицях, у парках і скверах, а також на виробничстві. Видатний український педагог Олександр Захаренко писав, як ми звикли жити в бруді. Він боровся із цією звичкою, показував приклад, як її подолати.

Я — господар своєї землі

Невідкладно мусять бути розроблені кілька національних проєктів, серед них — **головний національний проєкт в Україні — «Я — господар своєї землі»**. Він повинен розпочинатись із розробки нової системи, зміни підходів до виховання дитини в сім'ї. Педагоги і психологи мають з урахуванням вікових особливостей, національних традицій підготувати перелік завдань, вправ, занять, підручників і посібників для дітей і батьків. Вчені академії педнаук, педуніверситетів і училищ покликані, врешті-решт, опуститись на ґрунну землю і, засукавши рукави, разом із учительством на практиці організовувати цю справу. При цьому дитяча посильна праця, фізична культура і спорт повинні стати обов'язковими в сім'ї, гарною і доброю звичкою, яка позитивно впливатиме на здоров'я дітей. Звичка трудитись, виховання акуратності, етичних норм поведіння у суспільстві, здатності осмислити значення того, що робиш, гордості за зроблене — ось головні завдання на цьому етапі для дитини.

Аналогічні завдання мають бути вирішені і в дитячих садочках. Набір ігор, зокрема комп'ютерних, розробка дитячих розвивальних конструкторів, участь у прибиранні територій, приміщення, прищеплення звички трудитись, пошук кращих моделей діяльності, розробка розвивальних навчальних соціально-економічних ігор і т. і. — ось неповний перелік завдань перед дошкільцями. На це держави повинна не жаліти грошей.

На мою думку, національний проєкт покликаний змінити систему навчання в школі, повернути її на новий, якісний рівень розвитку. Врешті-решт, мусить на ділі бути зреалізованим компетенційний підхід, діти мають зрозуміти, навіщо їм знання, які дає школа. У пошані повинні бути уроки праці, а точніше — **уроки господарювання**. Все це потребує нових наукових ідей, розробки програм, обладнання. Без цього не буде нового українця — патріота, господаря своєї землі. Дивіться: продуктивність праці одного українця, якість його роботи в рази нижча, ніж у поляка, не кажу вже про німця чи японця. Хіба ж наша країна при таких показниках виїде колись з кризи? Поки влада і опозиція роками чубляться, цим вільно чи невільно користуються ті, хто відповідає за навчання і виховання. Діти часто-густо нікому не

потрібні. А відповідальні дядьки і тьоті роблять те, що хочуть, а не те, що треба. Заробітчанство, комерціалізація витісняють із навчальних закладів дух пізнання, освіченості, працелюбності і моральності. Погляньте лише на столичні школи, і все стане зрозумілим. Це велика біда!

Перекоаний, що при оновленні справи навчання і виховання, її зв'язку із практикою, бізнесом, особливо великий, вкладе у цей проєкт гроші. Вигода очевидна. Формування працелюбності, поваги до старших, доброти, культури, шани до праці, національних традицій, виховання національної гордості, дисципліни, звички трудитись, розумного обмеження споживання — ось це і буде нашою частинкою національної ідеї. При цьому слід бачити душу кожної дитини, не стригти всіх під один гребінець.

Новій Україні — новий Вчитель

Істотною оновлення потребують навчальні плани і програми закладів педагогічної освіти. Треба подолати снобізм окремих вчених, педагогів, які за останні роки продавили вивчення багатьох тем і предметів, потрібних їм, але не потрібних дітям і суспільству. Така ситуація, а також сумнівна данина ринку, постійна удавана гуманітаризація призвели до того, що продуктивна праця, виробниче навчання пішли з багатьох шкіл. А в тій же Німеччині понад 80% дітей обов'язково проходять через професійну робітничу підготовку. Йдеться не про повернення до старого, а про сучасні методи освоєння нових технологій, про те, щоб вчити дітей давати собі раду. Дивіться, до чого ми довели процес виховання сиріт, прикриваючись псевдогуманністю. Окремі діти не вміють себе обслуговувати, готувати їжу, прати, прибирати свою оселю. Це неприпустимо. Це трагедія в майбутньому для них.

Вченими доказано, що людина, яка має добру координацію рухів, може складати, вирізати, випілювати, — краще сприймає абстрактні речі, математику, фізику. Про це в своїх працях писав і Василь Сухомлинський, який з допомогою спеціальних уроків і вправ істотно підвищував здатність до навчання навіть розумово відсталих дітей. Активно сприяє розумовому розвитку і гра на музичних інструментах, малювання, ліплення і т. і. Це вимагає нової якості як школи, так і позашкільного виховання. Звідси — потребує якісних змін **підготовка вчителя**. Особливо її практична складова. А як це зробити при абсолютно відсталій матеріально-технічній базі педвузів? Хто ж допоможе нашій державі, дітям, як не вчитель. Без поєднання навчального процесу із продуктивною працею, оволодінням майбутніми педагогами новими технологіями, озброєння їх сучасними засобами навчання якісних змін в освіті ніколи не буде. Прийшов час запровадити психолого-педагогічний відбір майбутніх педагогів. Звичайно, треба змінити, врешті-решт, ставлення суспільства до вчителя. Без поваги до учительської професії, державної турботи нічого не буде.

Пригадаймо — у чому була таємниця виховної

системи Антона Макаренка? Не у примусі та дисципліні, як хтось нині намагається стверджувати. А насамперед у педагогічній творчості, мудрому поєднанні освітнього і виробничого процесів, використанні виховної ролі колективу. Педагогічні вузи мають бути найкраще матеріально оснащені, найбільш охайними і перспективними. А нині — прогуляйтеся біля навчальних корпусів, гуртожитків майбутніх філологів чи фізиків, хіміків, психологів деяких вузів. Багато там ви знайдете квітів, казкових клумб чи гарних дерев? Чи тягнеться малеча до студентів цих вузів? Як правило — ні. Спроби вирішення цих проблем були свого часу і в Полтавському, Уманському та інших педінститутах, але цього виявилось замало. Час вимагає рішучих змін.

Доцільним було б доручити колективам будівельних університетів спроектувати території всіх типів навчальних закладів — від дитячого садка, школи, ПТУ до вузу. Нехай студенти, випускники шкіл створять конкретні проєкти озеленення, організації території, реконструкції чи ремонту своєї рідної школи. Це варто зробити з урахуванням природно-кліматичних умов. Нині маємо багато фахівців із садово-паркового мистецтва, а українського Версаля як не було, так і немає. Натомість у більшості шкіл відсутні дослідницькі ділянки, гарні квіти, клумби, дерева, немає казкових мініпарків. А приклади є де брати — відвідайте хоча б колишню школу Олександра Захаренка у селі Сахнівка на Черкащині, де є 20 гектарів відмінно впорядкованої території. Є багато й інших чудових прикладів.

Дуже добре було б урядові програми «Школа майбутнього», де можна було б відпрацювати найсучасніші підходи до навчання і виховання дітей, збереження їхнього здоров'я, стимулів діяльності педагогів.

На холоді критики дерево державності не виросте

Перед країною, її елітою лежить невідв'язний пласт формування у молоді, всієї громади патріотизму, поваги до країни, до її культури й історії. Слід змінити орієнтири на непомірне збагачення, раз і назавжди засудити демонстративне багатство, рішуче долати соціальну нерівність. Без цього якісних змін не буде.

Не можна безкінечно педалювати теми, які ятрають душі людей. Хай ламають списи навколо дражливого науковці. Законодавчо слід заборонити використовувати історичні теми для розколу суспільства. Правильно писала Ліна Костенко: кожній нації є за що поспати голову попелом, тільки не треба тим попелом заповорошувати очі наступних поколінь. Не потрібно чорнити все минуле. Бо на холоді критики ніколи не виросте українське дерево державності. Тож матимемо лише мертвого стовпа псевдodemократії і олігархії. Свого часу колектив інституту українознавства Міносвіти розпочав розробку національної програми виховання дітей. Адже ми великий народ і нам є що сказати про себе молоді. Була затверджена концепція, почалась розробка методик, підбір виховного інструментарію для кожної вікової групи, класу, курсу. Хай нині спробує випускник педвузу організувати якийсь вечір чи свято в своєму краї,

провести бесіду із вихованцями. Де брати матеріали? Ніде! А така робота потрібна, вона величезна і складна. До неї треба долучити вчених-істориків Національної академії наук, викладачів університетів, кращих учителів-новаторів. Гуманітарна галузь України сильно заборгувала своєму народу, часто працює на свисток, стала такою річчю в собі. І, врешті-решт, колись ця армія гуманітарії повинна ж попрацювати на інтереси громади, сконструювати за порадою Ліни Костенко головне дзеркало, гуманітарну ауру нації, комплекс гуманітарних наук з літературою, освітою, мистецтвом, який давно застарів.

Величезну відповідальність, невикористаний ресурс мають українські журналісти, електронні ЗМІ, Інтернет. Вони на віки заборгували своєму народу, всуціль комерціалізувались, завдали великої шкоди моралі людей. Пропаганда споживчих настроїв, обожнювання культури багатства, насилья, сексуальної всюдозвеленості вже дали свої негативні результати. Журналістам не можна лишатись осторонь виховання молоді, патріотизму і почуття господаря, морально-духовного обличчя народу. Період становлення минає, є вже добрі заробітки, тож настав час братись і за справи виховні, де кожен мусить молотити свою копу. Спеціальні пізнавальні і виховні програми, дискусії, поширення світового досвіду мусять стати правилом на кожному каналі. Це слід законодавчо закріпити. Погляньмо — уряд президента США Обама лише на цей рік виділив чотири мільярди доларів на підготовку спеціальних електронних ігор для розвитку дітей, природничо-математичних здібностей. А ми що? Хочемо дозволити продаж зброї: 270 тисяч американських дітей ходять в школу зі зброєю. Ми цього хочемо? Не з того беремо приклад.

Хтось почне критикувати написане, комусь це здається неважливим, дехто просто злякається майбутньої роботи і відповідальності. Але без цих кроків сучасного, справедливого, єдиного і благополучного суспільства не буде.

Україна відбулася як держава, набула зовнішніх атрибутів, але всередині в нас не відбулося облаштування і розбудови внутрішнього життя, ми не є однорідним народом, однією нацією. Це дуже небезпечно. Протистояти жорсткому глобальному світу, конкурувати з розвиненими країнами занадто важко.

Роз'єднаний народ, ворогуючі еліти, люмпенізоване суспільство, молодь без ідеалів і переконань, без уміння трудитись забезпечувати і примножувати гарне заможне життя не зможе. Пригадую, як під час акції «Україна без Кучми» президент Польщі Олександр Квасьневський показав у Варшаві нам — делегачії опозиції з України — круглий стіл, за яким за часів Пілсудського, Ярузельського політики Польщі знаходили компроміс. Вважаю, що таким умовним столом українського примирення і розквіту стануть теми, про які сьогодні згадано. Над цим мусимо разом задуматись, а відтак братися до цієї важкої, але вкрай необхідної праці.

Станіслав НІКОЛАЄНКО,
голова Громадської ради освітян і науковців України.

Мікроелементний голод угамують бурі водорості з Чорного моря

Сучаснику потрібно мати міцне здоров'я, щоб протистояти викликам реального життя. Його скаженим темп, стреси, хронічна втома, незбалансоване харчування, погана екологія для жителів України посилюються ще й Чорнобильською катастрофою, наслідки якої дають про себе знати сласком масових неінфекційних недуг, таких як різні патології щитовидної залози, захворювань крові й кровотворних органів, зростанням онкологічних і серцево-судинних хвороб тощо.

Задовго до аварії на Чорнобильській АЕС, в Ленінградському НДІ радіаційної гігієни кандидатську дисертацію на тему «Профілактика накопичення в організмі цезію-137 і стронцію-90» захищав молодий лікар Віталій Корзун. Він теоретично й експериментально довів що альгінова кислота та її солі, виділені з бурих морських водоростей, мають не лише протизапальні й гемостатичні властивості, але також ефективно виводять з організму радіоактивні елементи, важкі метали й токсини.

Це була передісторія створення українських препаратів. Початково «BARBA-йод». Потім йому на зміну прийшов «Зіравіт» — його поліпшена форма. Сьогодні доктор медичних наук, завідувач лабораторії спеціальних харчових продуктів Інституту гігієни та медичної екології АМН України Віталій Корзун (на знімку) пояснює актуальність цих препаратів так:

— Світова медична статистика класифікує названі захворювання, як «хвороби недостатності». Вони виникають, коли людина хронічно недоотримує макро- і мікроелементи, вітаміни та інші біологічно активні речовини. Це недуги мікроелементного голоду та авітамінозів.

У 1991 році на здобуття Нобелівської премії було висунуто доктора Воллока з США. Клінічними дослідженнями він довів пряму залежність ракових захворювань, гіпертоній, ожиріння, зобу, діабету від нестачі в меню людини необхідних мікроелементів і вітамінів.

Важливо розуміти, що будь-яка хвороба пов'язана з порушенням клітинного обміну речовин. З точки зору біології, обмін речовин — це ланцюг складних хімічних процесів, що

тих мікроелементів, які повинні бути в них. Наш інститут вивчав добовий раціон у деяких областях України. Вміст нікелю в ньому нижче норми в 2,6 разу, кобальту — в 3,4 разу, селену — в 2,9, міді — в 2,2, марганцю

— в 1,3, йоду — в 2,5, хрому — в 15,6 разу. Уже незначний дефіцит хрому спричиняє підвищення рівня холестерину в крові й знижує активність інсуліну, провокує ранню чоловічу й жіночу безплідність та атеросклероз. А якщо його менше норми в 15 разів і до нього додається гострий дефіцит інших елементів (селену, кобальту, міді, йоду, марганцю), то чи варто дивуватися такому рівню смертності й захворювань наших співвітчизників, особливо у великих промислових центрах.

Щоб розв'язати проблему, слід доповнювати свій щоденний раціон харчування необхідними макро- і мікроелементами, вітамінами природного й тільки природного походження. Кращий варіант — це споживання морепродуктів. Море — акумулятор біологічно активних речовин. Наші хвороби — це покарання за відрив від моря.

Перебуваючи в Японії, побачив своїми очима, що діти можуть бути здоровими, старики — енергійними саме завдяки морепродуктам. У їхньому щоденному раціоні до 35 грамів водоростей. Для японців — це елемент їхньої культури. Для нас — сувора необхідність, щоб вижити.

Україна має свою унікальну водорість цистозіру. Її добувають у Чорному морі. Рослина дивовижна за своїми характеристиками. На її основі виробляють спеціальний продукт харчування «Зіравіт». Із латині «цистозіра» перекладається як кліткоподібна. За своїм хімічним складом вона схожа на здорову людську кров.

дуктах. Вони стабілізують роботу шлунково-кишкового тракту, загоюють запалення в шлунку й кишечнику, відновлюють кишкову мікрофлору, нормалізують рівень холестерину в крові, перешкоджають утворенню тромбів, лікують дисбактеріози. Якби препарат не мав більше жодних інших переваг, то тільки за ці властивості його варто було б визнати українським оберегом.

Діапазон застосування «Зіравіту» широкий. Але найбільше він потрібен дітям, підліткам, вагітним жінкам, тим, хто живе або працює в зонах техногенного забруднення.

Препарати «BARBA-йод» і «Зіравіт», розроблені в нашій лабораторії спеціальних харчових продуктів, застосовувалися в програмі оздоровлення школярів, вагітних жінок і матерів, що годують, які мешкають у Чернігівській, Житомирській, Рівненській, Одеській, Київській областях і столиці. У результаті за чотири місяці (курс лікування) у жодної дитини, що бере участь у програмі не було виявлено нових захворювань щитовидної залози і крові. Число цих недуг серед дітей знизилось в 2,4—2,7 разу, дорослих — в 1,8. А кількість випадків залізодефіцитних анемії зменшилося в 4—7 разів.

На основі отриманих даних ми пропонуємо Кабінету Міністрів України внести цей препарат до Національної програми з профілактики та лікування йододefіцитних захворювань, насамперед у вагітних, матерів, що годують та дітей.

Ольга ВІТЕР.

Під час виїздів до пацієнтів лікар, а за сумісництвом чиновник, вряди-годи зустрічається із земляками, котрі знають його саме як заступника начальника міськвиконкомівського управління. Проте його суботне перевтілення хворих та їхні сім'ї не дивує, і до розпитувань не спонукає. До «янголів-охоронців» у білих халатах із кардіологічної бригади у них лише одне запитання: чи зможуть вони врятувати близьку людину та порадити, як її найкраще лікувати. Але Станіслав Миколайович зауважує, що керівний статус інколи стає у пригоді йому і як медикупрактику. Якщо хворий не перебуває у критичному стані, під час його евакуації до лікарні бригаді служби «103» в окремих випадках ще й доводиться переконувати колег у тому, що ця госпіталізація справді потрібна й амбулаторним лікуванням тут відбутися не можна. Тепер кареті «швидкої допомоги» з номером два в цьому плані трохи легше: в черговому лікаріві впізнають заступника начальника міського управління охорони здоров'я й дискусій з ним уже не влаштовують — посадовий авторитет спрацьовує на користь пацієнтів.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.
На знімку: чиновник і практикуючий лікар Станіслав Сінченко.

Фото автора.

Ведуча рубрики
«Медицина»
Ольга
ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

Учора в Києві відбувся врочистий випуск лікарів і провізорів 2013 року Національного медичного університету імені О. Богомольця.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На «первинній» можна заробити до 6 тисяч на місяць

Кожен четвертий житель Дніпропетровська сьогодні обслуговується сімейними лікарями. За минулий рік було зафіксовано близько шести мільйонів звернень городян в амбулаторії центрів первинної медико-санітарної допомоги.

У 12 центрах ПМСД Дніпропетровська у складі 72 амбулаторій працюють понад 4 000 медпрацівників, у тому числі 194 сімейні лікарі, 276 терапевтів, 211 педіатрів і майже 1,5 тисячі молодших медичних фахівців. Ще 146 лікарів проходять перепідготовку на сімейного лікаря.

А що стосується зарплати медпрацівників, то, за словами директора департаменту охорони здоров'я міськкади Олександра Рудяка, в рамках програми впровадження «місцевих стимулів» щомісяця сімейні лікарі до своїх посадових окладів із міського бюджету отримують по 500 гривень. А з держбюджету їм надається щомісячна надбавка за обсяг і якість виконаної роботи. Сімейний лікар має можливість заробити з усіма видами доплат від 4 до 6 тисяч гривень на місяць.

Вл. інф.

Мікроелементний голод угамують бурі водорості з Чорного моря

Сучаснику потрібно мати міцне здоров'я, щоб протистояти викликам реального життя. Його скажений темп, стреси, хронічна втома, незбалансоване харчування, погана екологія для жителів України посилюються ще й Чорнобильською катастрофою, наслідки якої дають про себе знати сласком масових неінфекційних недуг, таких як різні патології щитовидної залози, захворювань крові й кровотворних органів, зростанням онкологічних і серцево-судинних хвороб тощо.

Задовго до аварії на Чорнобильській АЕС, в Ленінградському НДІ радіаційної гігієни кандидатську дисертацію на тему «Профілактика накопичення в організмі цезію-137 і стронцію-90» захищав молодий лікар Віталій Корзун. Він теоретично й експериментально довів що альгінова кислота та її солі, виділені з бурих морських водоростей, мають не лише протизапальні й гемостатичні властивості, але також ефективно виводять з організму радіоактивні елементи, важкі метали й токсини.

Це була передісторія створення українських препаратів. Початково «BARBA-йод». Потім йому на зміну прийшов «Зіравіт» — його поліпшена форма. Сьогодні доктор медичних наук, завідувач лабораторії спеціальних харчових продуктів Інституту гігієни та медичної екології АМН України Віталій Корзун (на знімку) пояснює актуальність цих препаратів так:

— Світова медична статистика класифікує названі захворювання, як «хвороби недостатності». Вони виникають, коли людина хронічно недоотримує макро- і мікроелементи, вітаміни та інші біологічно активні речовини. Це недуги мікроелементного голоду та авітамінозів.

У 1991 році на здобуття Нобелівської премії було висунуто доктора Воллока з США. Клінічними дослідженнями він довів пряму залежність ракових захворювань, гіпертоній, ожиріння, зобу, діабету від нестачі в меню людини необхідних мікроелементів і вітамінів.

Важливо розуміти, що будь-яка хвороба пов'язана з порушенням клітинного обміну речовин. З точки зору біології, обмін речовин — це ланцюг складних хімічних процесів, що

тих мікроелементів, які повинні бути в них. Наш інститут вивчав добовий раціон у деяких областях України. Вміст нікелю в ньому нижче норми в 2,6 разу, кобальту — в 3,4 разу, селену — в 2,9, міді — в 2,2, марганцю

— в 1,3, йоду — в 2,5, хрому — в 15,6 разу. Уже незначний дефіцит хрому спричиняє підвищення рівня холестерину в крові й знижує активність інсуліну, провокує ранню чоловічу й жіночу безплідність та атеросклероз. А якщо його менше норми в 15 разів і до нього додається гострий дефіцит інших елементів (селену, кобальту, міді, йоду, марганцю), то чи варто дивуватися такому рівню смертності й захворювань наших співвітчизників, особливо у великих промислових центрах.

Щоб розв'язати проблему, слід доповнювати свій щоденний раціон харчування необхідними макро- і мікроелементами, вітамінами природного й тільки природного походження. Кращий варіант — це споживання морепродуктів. Море — акумулятор біологічно активних речовин. Наші хвороби — це покарання за відрив від моря.

Перебуваючи в Японії, побачив своїми очима, що діти можуть бути здоровими, старики — енергійними саме завдяки морепродуктам. У їхньому щоденному раціоні до 35 грамів водоростей. Для японців — це елемент їхньої культури. Для нас — суворона необхідність, щоб вижити.

Україна має свою унікальну водорість цистозіру. Її добувають у Чорному морі. Рослина дивовижна за своїми характеристиками. На її основі виробляють спеціальний продукт харчування «Зіравіт». Із латині «цистозіра» перекладається як кліткоподібна. За своїм хімічним складом вона схожа на здорову людську кров.

дуктах. Вони стабілізують роботу шлунково-кишкового тракту, загоюють запалення в шлунку й кишечнику, відновлюють кишкову мікрофлору, нормалізують рівень холестерину в крові, перешкоджають утворенню тромбів, лікують дисбактеріози. Якби препарат не мав більше жодних інших переваг, то тільки за ці властивості його варто було б визнати українським оберегом.

Діапазон застосування «Зіравіту» широкий. Але найбільше він потрібен дітям, підліткам, вагітним жінкам, тим, хто живе або працює в зонах техногенного забруднення.

Препарати «BARBA-йод» і «Зіравіт», розроблені в нашій лабораторії спеціальних харчових продуктів, застосовувалися в програмі оздоровлення школярів, вагітних жінок і матерів, що годують, які мешкають у Чернігівській, Житомирській, Рівненській, Одеській, Київській областях і столиці. У результаті за чотири місяці (курс лікування) у жодної дитини, що бере участь у програмі не було виявлено нових захворювань щитовидної залози і крові. Число цих недуг серед дітей знизилось в 2,4—2,7 разу, дорослих — в 1,8. А кількість випадків залізодефіцитних анемії зменшилося в 4—7 разів.

На основі отриманих даних ми пропонуємо Кабінету Міністрів України внести цей препарат до Національної програми з профілактики та лікування йододefіцитних захворювань, насамперед у вагітних, матерів, що годують та дітей.

Ольга ВІТЕР.

Під час виїздів до пацієнтів лікар, а за сумісництвом чиновник, вряди-годи зустрічається із земляками, котрі знають його саме як заступника начальника міськвиконкомівського управління. Проте його суботне перевтілення хворих та їхні сім'ї не дивує, і до розпитувань не спонукає. До «янголів-охоронців» у білих халатах із кардіологічної бригади у них лише одне запитання: чи зможуть вони врятувати близьку людину та порадити, як її найкраще лікувати. Але Станіслав Миколайович зауважує, що керівний статус інколи стає у пригоді йому і як медичної практики. Якщо хворий не перебуває у критичному стані, під час його евакуації до лікарні бригади служби «103» в окремих випадках ще й доводиться переконувати колег у тому, що ця госпіталізація справді потрібна й амбулаторним лікуванням тут відбутися не можна. Тепер кареті «швидкої допомоги» з номером два в цьому плані трохи легше: в черговому лікаріві впізнають заступника начальника міського управління охорони здоров'я й дискусій з ним уже не влаштовують — посадовий авторитет спрацьовує на користь пацієнтів.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

На знімку: чиновник і практикуючий лікар Станіслав Сінченко.

Фото автора.

Ведуча рубрики
«Медицина»
Ольга
ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

Учора в Києві відбувся врочистий випуск лікарів і провізорів 2013 року Національного медичного університету імені О. Богомольця.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На «первичці»: можна заробити до 6 тисяч на місяць

Кожен четвертий житель Дніпропетровська сьогодні обслуговується сімейними лікарями. За минулий рік було зафіксовано близько шести мільйонів звернень городян в амбулаторії центрів первинної медико-санітарної допомоги.

У 12 центрах ПМСД Дніпропетровська у складі 72 амбулаторій працюють понад 4 000 медпрацівників, у тому числі 194 сімейні лікарі, 276 терапевтів, 211 педіатрів і майже 1,5 тисячі молодших медичних фахівців. Ще 146 лікарів проходять перепідготовку на сімейного лікаря.

А що стосується зарплати медпрацівників, то, за словами директора департаменту охорони здоров'я міськкади Олександра Рудяка, в рамках програми впровадження «місцевих стимулів» щомісяця сімейні лікарі до своїх посадових окладів із міського бюджету отримують по 500 гривень. А з держбюджету їм надається щомісячна надбавка за обсяг і якість виконаної роботи. Сімейний лікар має можливість заробити з усіма видами доплат від 4 до 6 тисяч гривень на місяць.

Вл. інф.

Автор «Тихого Дону» знову заговорив материнською мовою

Щоб не насторожувати запеклих прихильників «мовних війн», одразу зауважимо, що йдеться про помітну подію в нашому культурному житті останнім часом: вихід у світ україномовного видання видатного роману російської літератури «Тихого Дону» лауреата Нобелівської премії 1965 року Михайла Шолохова (1905—1984). Гадаю, що це доречний привід говорити і про літературу, і про відповідні суспільні явища, тенденції, перспективи.

І ось чому.

Кожен шедевр світової літератури (а «Тихий Дон», безумовно, належить до такого визначення), хоч би як це сприймали нігілістично, навіть заперечували прихильники псевдополітичних поглядів на культуру, не може жити винятково в царині мистецтва. Високохудожні твори завжди виходять на безкрайні простори бурхливого суспільного життя, у більшості випадків переломлюючи його плин і в такий спосіб змінюючи історії народів і держав.

Переконалих прикладів шукати, зрозуміло, не треба: Тарас Шевченко своїм СЛОВОМ не лише утвердив незнищенні культуротворчі традиції української мови, а й як ніхто зміцнив державотворчі устремління свого народу («Возвеличу малих отих рабів німих! Я на сторожі коло їх поставлю слово», «Подражаніє 11 псалму», 1859).

Роман «Тихий Дон» — це не лише відтворення сторінок російської історії, це літопис життя донського козацтва в жорстокий період громадянської війни 1917—1920 років.

Шолоховським «Тихим Доном» захоплювалися (й захоплюються!) і демократи, ліберали, і прихильники авторитарних режимів, а також відверті диктатори. Активним пропагандистом роману, зокрема, був іспанський каудильо Ф. Франко (1892—1975). Звинувачений своїми співвітчизниками у тому, що саме він був мало не головним серед ініціаторів громадянської війни в Іспанії 1936—1939 років, в якій загинули з обох боків близько півмільйона людей, Ф. Франко сприяв перекладу іспанською й виданню «Тихого Дону». У такий спосіб каудильо наголошував: «Подивіться! Трагічні події, схожі на іспанські, відбувалися в багатьох країнах. Це історична закономірність у літописах держав, роздертих ідеологічним протистоянням, соціальною нерівністю, міжетнічними конфліктами тощо».

Диктатор став натхненником спорудження поблизу Мадрида, в «Доліні загиблих», монумента, в центрі якого височіє 150-метровий хрест із написом «Всім іспанцям, полеглим під час громадянської війни» (до речі, тут поховано, згідно з його заповітом, і самого Ф. Франко разом із 40 тисячами республіканців та монархістів).

На жаль, незважаючи на значну за обсягом і глибиною дослідження російської й міжнародної шолоховіани, і творчість романіста, й історія написання ним свого головного твору ще мають достатньо таємниць. А роман-шедевр — теж своєрідний пам'ятник, створений М. Шолоховим, на честь своєї батьківщини — Дону і козацтва.

І це добре, бо «велике бачиться з відстані» (С. Єсенін).

Знову приклад? До нашого часу не згасли дискусії щодо авторства (а то й узагалі реальності постатей) Гомера, Шекспіра... хоча більшість чудово розуміють, що визначальне тут — реальна наявність «Іліади» та «Одіссеї», драм і трагедій В. Шекспіра. Гамлетівське «Бути чи не бути?» хіба не гасло нашого часу з його глобалізмом, проникненням землян у Всесвіт, новим мисленням III тисячоліття?

Тож обмінюватися думками на тему «Шолохов і його роман «Тихий Дон» — це вияв здорового культурного життя суспільства, високого інтелектуального рівня його літературної (філософської, політичної, бізнесової) еліти.

Спробуємо в наших нотатках доторкнутися до хоча б кількох епізодів біографії російського класика та ситуацій, що виникали в період (і після!) написання ним його роману.

Шкода, що ми, очевидно, ніколи не прочитаємо шолоховський роман у перекладі Євгена Плужника

Названий вітчизняний письменник (1898—1936) — жертва сталінського терору, й уже тому важко сподіватися, що з п'ятьми невідомості колись випірнуть сторінки його прочитання українською мовою «Тихого Дону» (а втім, хтозна, адже «рукописи не горять»).

Чому згадаємо тут лише Є. Плужника, адже офіційно твір перекладав українською не раз? На мій погляд, тому, що спроба зберегти своєрідність художніх особливостей і передусім мови М. Шолохова в перекладі — це аж ніяк не винятково філологічна проблема. Той, хто наслідатиметься дати іншомовному читачеві відомий роман, той повинен бути близький М. Шолохову за талантом. Рано згаслий Є. Плужник на сьогодні — єдиний із вітчизняних митців, хто гідний стояти поруч із російським класиком. Адже перекладачі — найперше означає зближувати народи, культури, врешті, сприяти інтелектуальному освоєнню світу, збагачувати духовну пам'ять людства.

До речі, тема мови «Тихого Дону» хвилює не лише наших дослідників. Нею переймаються і співвітчизники М. Шолохова.

Почнемо з того, що автор «Тихого Дону» виріс у полікультурному середовищі. Розмовна українська матері письменника — чернігівської селянки Насті Черняк, а також поширений на Доні місцевий діалект стали визначальними джерелами, що істотно вплинули на текст «Тихого Дону». Понад те: названі обста-

вини уможливили створення М. Шолоховим неповторної (єдиної у світі!) мови його героїв.

До речі, свою першу публікацію — фейлетон «Випробування» — майбутній романіст підписав «М. Шолох» (у цьому чувся голос крові матері-українки молодого письменника).

Повторюся, що, пишучи ці нотатки, не забуваю про знервованих опонентів, прихильників «мовних війн» в Україні. Емоції тут зайві. Тому наші аргументи — передусім конкретні факти.

Михайло ШОЛОХОВ.

У подарунковому виданні «Тихого Дону» з вишуканими ілюстраціями художника О. Верейського в серії «Бібліотека великих письменників» (Москва, «Ексмо», 2007) видавці помістили в кінці роману «Примітки й коментарі. Словник місцевих слів».

Що ж це за такі «місцеві слова»?

Усі назвати можливості немає, але частину спробуємо: встромить — «воткнуть», гаманець — «кошель», грубка — «печка», загоїться — «заживет», крига — «льдина», маю — «имею», сакви — «передник сумки седла», сірники — «спички», сполюх — «тревога», стегно — «бедро», стодола — «сарай», толока — «место под выпас», хвиля — «волна», худоба — «скот», циберка — «ведро», чепіги — «поручни плуга», чупринистий — «чубатый», шлях — «дорога»...

Один з героїв роману Митько Коршунов, освідуючись Єлизаветі Моховій у своїх почуттях, каже: «Жаліти буду, кохати буду...».

Кохати, а не любити! У слові «кохати» — інтимність, ніжність, таємниця...

Відкриймо географічні карти чи списки прізвищ, поширених на Доні, й прочитаємо (перегорнемо й сторінки творів М. Шолохова «Тихий Дон» та «Піднята цілина»): Білогірка, Дубовий, Василівка, Дубрівка, Бунчук, Баник, Бешняк, Данько, Кошовий, Трохименко, Сидоренко, Гайдямаченко, Савченко, Філенко...

Згідно з переписом населення Обласної Війська Донського у 1897 році частка українців у краї становила 28 відсотків (в Таганрозькій окрузі, яка до 1926 року входила до складу УРСР, — 62 відсотки; у Донецькій (не плутати із сучасним До-

нецьком) окрузі — 39, Сальській — 29, Черкаській — 19).

Закономірно, що в період громадянської війни 1917—1920 років саме Українська Держава гетьмана П. Скоропадського та Всевелике Військо Донське на чолі з генералом П. Красновим (обидва політико-адміністративні утворення були незалежні й визнані значною частиною європейських країн) мали міждержавні угоди щодо економічного й військового співробітництва, що характерно для ліміт-рофних (що існують на

Головний герой «Тихого Дону» Григорій Мелухов (актор П. Глебов).

межі, кордоні) територій. Взаємовигідною є й нинішня регіональна співпраця між Ростовською областю та Донбасом.

Отже, твердження, що М. Шолохов написав «Тихий Дон» літературною російською мовою, скажемо так, не зовсім точне. Мова роману — це говірка верхньодонців.

Але яким могутнім художнім талантом треба володіти, щоб мова роману і його героїв (мова Донського краю) увійшла до духовної спадщини російської культури! Уявімо собі, що актори Е. Бистрицька і П. Глебов у відомому фільмі «Тихий Дон» розмовляють між собою сучасною російською мовою...

Цікаво, що головний герой роману — вихідці з Донщини — спілкуються між собою звичною для них місцевою говіркою, а от прийшли віддають перевагу літературній російській.

Є над чим задуматися й пересічному читачеві, й дипломатованому літературознавцеві, а тим паче авторитетному науковцеві.

Не випадково на презентації україномовного «Тихого Дону» в Парламентській бібліотеці України голова Міжнародного Шолоховського комітету А. Чорномірдин (син колишнього посла РФ в Україні В. Чорномірдина) наголосив на тому, що «з висоти нашого часу стає зрозумілим, який подвиг здійснив письменник, створивши роман «Тихий Дон» — величезний епос XX століття. Не менше зв'язати й мужності виявив М. Шолохов, щоб надрукувати, донести до читача свою несподівану, як грим серед ясного ідеологічного неба, книжку».

Тут обов'язково приходить на пам'ять Іван Франко з його поетичним рядками:

*Діалект чи самостійна мова?
Найпущіше в світі
се питанне.
Міліонам треба
сього слова,
І гріхом усяке тут
хитанне.
...Діалект — а ми його
надишем
Міццю Духа і огнем
любви,
І нестертий слід його
запишем
Самостійно
між культурні мови.*

(Цикл «На старі теми». 1902)

М. Шолохов зумів своїм талантом і безкомпромісною громадянською

позицією надихнути «міццю Духа і огнем любови» рідну йому і його співвітчизникам мову-говірку. Проблему ж наукової оцінки цьому явищу залишив літературознавцям.

Перекладача В. Середіна насамперед турбували духовні запити сучасного читача «Тихого Дону»

Запропонований варіант українського прочитання шолоховського роману, який прийшов нині до читачської аудиторії України, зумовлений, гадається, прагненням перекладача В. Середіна наблизити твір до нинішнього часу, його проблем і викликів.

«Каждый из нас пишет для того, чтобы его слово дошло до возможно большего числа людей, которые захотят его прочитать. И счастье приходит к нам тогда, когда мы выражаем не маленький мирок своего «я», а когда нам удается выразить то, что волнует миллионы», — ці слова М. Шолохова, вірність, стояли перед очима В. Середіна, й він обрав прагматичний шлях — дати найбільшому числу сучасних українських читачів можливість відкрити для себе зміст епопеї про пошук смислу буття, про жахання донських козаків у вирі громадянської війни, розв'язаної більшовиками, врешті, про радості й біди не чужого нам краю, старші покоління якого жили в добросусідстві й шукали спільний рух у майбутнє.

У центрі уваги В. Середіна як перекладача стала турбота про точне відтворення тексту роману. І вже тому ясно, що про спроби передати атмосферу життя Донсько-

го краю першої половини XX століття (вірна служба імператору в Першій світовій війні, проголошення після 1917 року незалежності від Москви Всевеликого Війська Донського, поразка у протистоянні з більшовиками, розкозачування й колективізація, помста «переможців» учасникам повстання верхньодонців...), адекватне відтворення особливостей донських говірок тощо вести мову підстав немає.

Для своєї роботи В. Середін, як з'ясується, взяв варіант «Тихого Дону», текст якого відрізняється від текстів поширених видань роману: він розширений, доповнений сторінками, котрі свого часу було вилучено із твору ідеологічними цензорами тоталітарного режиму — підлеглими непримиренних опонентів М. Шолохова.

Загалом перекладач В. Середін, очевидно, пішов правильним шляхом: роботу зроблено, читацька аудиторія отримала солідний том роману російського класика. Але прискіпливий читач, мабуть, згодиться, що в перекладі шолоховського тексту зустрічається чимало русизмів («Туманіючи від скуки...», стор. 605. «Скука» все-таки по-українськи — «нудьга»). Ім'я головної героїні роману — «Аксинья», перекладено як Аксенія... А може, треба було залишити варіант поширеного на Доні поетичного жіночого імені?

Критикувати, зрозуміло, легше, а перекласти майже 700-сторінковий твір — виснажлива праця.

Шкода також, що, крім портрета М. Шолохова, у книжці відсутні ілюстрації (над мистецьким прочитанням «Тихого Дону» працювали видатні художники: перший був С. Корольков (1905—1967), багато років віддав роману-шедевр О. Верейський (1915—1999). Є ілюстрації молодих митців.

«Родимая степь под низким донским небом! Вилужины балок суходолов, красноглинистых яров, ковыльный простор с затравевшим гнездоватым следом конского копыта, курганы, в мудром молчаньи берегущие закрытую казачью славу... Низко кланяюсь и по-сыновью целую твою пресную землю, донская, казачьей не ржавеющей кровью политая степь».

Відтворити в україномовному прочитанні ці рядки М. Шолохова здатен лише рівний йому за талантом й любов'ю до батьківщини.

Логічно, що у визначенні, за що 1965 року удостоївся М. Шолохов Нобелівської премії з літератури, наголошується на патріотизмі автора — «За художню силу і цілісність епосу про донське козацтво в переломний для Росії час».

У своїй традиційній нобелівській лекції М. Шолохов, зокрема, сказав: «Людство не розділене на сонм самітників, індивідумів, плаваючих ніби у стані невагомості, подібно космонавтам, які вийшли за межі земного тяжіння. Ми живемо на землі, підкоряємося земним законам... Мистецтво володіє могутньою силою впливу на розум і серце людини. Переконалий, що митцем має право називатися той, хто направляє цю силу на плекання прекрасного у душах людей, на благо людства».

Україномовний «Тихий Дон» — ще один місток між мільйонними читацькими аудиторіями.

Віталій АБЛІЦОВ.

Згідно рішення засновника №1 від 17.06.2013 року ліквідується ПП "Пума 2000" (код ЄДРПОУ 34411777, розташоване за адресою: 36007, м. Полтава, вул. Ст. Кондратенка, 6). Кінцевий термін прийняття претензій кредиторів ПП "Пума 2000" - 27.08.13р. Адреса ліквідаційної комісії: 36007, м. Полтава, вул. Ст. Кондратенка, 6. Голова ліквідаційної комісії -Карабінський В.В.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

14 червня 2013 року внесено зміни до реестру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб: учасник Фонду Публічне акціонерне товариство "Ерсте Банк" змінив назву на ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ФІДОКОМБАНК". У зв'язку з цим йому видано свідоцтво учасника Фонду №177 від 14 червня 2013 року. 0-800 308108; www.fg.gov.ua

Постановою господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 13.06.2013р. у справі № 5024/454/2012 визнано банкрутом приватне підприємство "Техмаркет" (ЄДРПОУ 33014848, м. Херсон, вул. К. Маркса, 20/30, офіс. 14) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Галку Леоніда Борисовича, (свідоцтво № 685 видане 22.03.2013 року). Заяви з кредиторськими вимогами приймаються за адресою: 73000, м. Херсон, головпоштамт, а/с 158.

Ухвалою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) від 11 червня 2013 року у справі №910/9741/13 було порушено провадження у справі про банкрутство щодо Державного підприємства "Українська авіаційна транспортна компанія" (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 24, корп. 3, п/р №260043285501 в ПАТ "Енергобанк" м. Києва, МФО 300272, Код ЄДРПОУ - 24964464), введено процедуру розпорядження майном, розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Швачку Сергія Васильовича (свідоцтво №23, видане Міністерством юстиції України 08.02.2013 р., адреса для листування: 02002, м. Київ, а/с 296).

Строк подання заяв кредиторів з вимогами до боржника становить тридцять днів з дня офіційного оприлюднення оголошення.

Ухвалою господарського суду Дніпропетровської області по справі № 24/5005/11046/2012 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Тандем 2009" (м.Дніпропетровськ, вул.Гребінки, буд.35, код ЄДРПОУ 36573664, оголошення в газеті "Голос України" №18 (5518) від 29.01.2013року) припинено повноваження арбітражного керуючого Дубовик Сергія Миколайовича та призначено ліквідатором ініціюючого кредитора Приватне підприємство "КОТЕДЖ" (49010, м.Дніпропетровськ, вул.Погребняка, буд.25А, кімн. ІУ-13 , ЄДРПОУ 32965070). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати опублікування даного оголошення за адресою: м.Дніпропетровськ, вул.Погребняка, буд.25А, кімн. ІУ-13.

14.06.2013р. Господарським судом Дніпропетровської області (місцезнаходження: 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушено провадження у справі №904/4219/13 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "ДК"ТЕХЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ" (код ЄДРПОУ 34824741, місцезнаходження: 49100, м. Дніпропетровськ, Жовтневий район, вул. Набережна Перемоги, буд. 120, Банківські реквізити: р/р 26007050005125 в ПАТ КБ "Приватбанк", МФО 305299).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Князеву Євгенію Григорівну, свідоцтво №68 від 08.02.2013 року, 49018, м. Дніпропетровськ, вул. Гідропаркова, буд. 17, кв. 50, ідентифікаційний номер 3031000720.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ліквідатор ТОВ "Український промисловий банк" оголошує про проведення аукціону з продажу майна (активів) Банку, а саме:

Лот № 1. Нежитлове приміщення заг.пл.149,8 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на цокольному поверсі 2-поверхов. будівлі.
Місцезнаходження: Вінницька обл., м.Жмеринка, вул.Київська, буд.2.
Початкова ціна продажу - 171 988,00 грн. (з врахуванням ПДВ).
Сума застави - 17 198,80 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).

Лот № 2. Нежитлове приміщення заг.пл.180,0 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі 3-поверхов. будівлі.
Місцезнаходження: Вінницька обл., м.Калинівка, вул.Дзержинського, буд.25.
Початкова ціна продажу - 228 300,00 грн. (з врахуванням ПДВ).
Сума застави - 22 830,00 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).

Лот № 3. Окремо розташована 5-поверхова будівля заг.пл.2099,9 кв.м разом з рухомим майном.
Місцезнаходження: м.Івано-Франківськ, вул.Сахарова Академіка, буд.34.
Початкова ціна продажу - 5 163 702,00 грн. (з врахуванням ПДВ).
Сума застави - 516 370,20 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).

Лот № 4. Окремо розташована 2-поверхова будівля заг.пл.1151,9 кв.м разом з рухомим майном.
Місцезнаходження: Кіровоградська обл., м.Мала Виска, вул.Шевченка, буд.1 в.
Початкова ціна продажу - 928 740,00 грн. (з врахуванням ПДВ).
Сума застави - 92 874,00 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).

Лот № 5. Офісні приміщення заг.пл.152,8 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі 5-поверхов. будинку.
Місцезнаходження: Миколаївська обл., м.Первомайськ, вул.Толстого, буд.5, кв.44, кв.46.
Початкова ціна продажу - 212 037,00 грн. (з врахуванням ПДВ).
Сума застави - 21 203,70 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).

Лот № 6. Нежитлове приміщення заг.пл.45,1 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі 5-поверхов. будинку.
Місцезнаходження: м.Суми, вул.Охтирська, буд.15.
Початкова ціна продажу - 125 325,00 грн. (з врахуванням ПДВ).
Сума застави - 12 532,50 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ).

Засоби платежу - грошові кошти.

Аукціон відбудеться не раніше ніж через 10 робочих днів з дати публікації оголошення о 10.30 на Українській універсальній товарній біржі (УУТБ) за адресою: м.Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України", пав.№6. Організатор аукціону - Українська універсальна товарна біржа. Заяви на участь приймаються на УУТБ в робочі дні з 10.00 до 14.00. Тел. (044) 596-96-24, факс (044) 596-95-40. Кінцевий термін прийняття заяв для участі - за 3 (три) дні до дати проведення аукціону.

Гарантійний та реєстраційний внески вносяться по кожному лоту окремо на р/рахунок 26007799973595 в ПАТКБ "Правекс Банк", МФО 380838, код ЄДРПОУ 16470831. Отримувач - Українська універсальна товарна біржа. За більш детальною інформацією та з приводу огляду майна звертатись за адресою: 01133 м.Київ, бул.Л.Українки 26, тел./ф. (044)537-47-06, 285-05-27.

Постановою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) від 17 квітня 2013р. у справі № Б11/117-12 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Агропромислова компанія "Агрохімінвест" (08509, Київська область, Фастівський район, село Королівка, провулок Польовий, будинок 16), р/р № 260050368001 в ПАТ КБ "Євробанк" м. Київ, МФО 380355, код ЄДРПОУ 33148575) та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Максимова Андрія Анатолійовича (01030, м. Київ, а/с № 85) свідоцтво № 394 від 26.02.2013 р. Міністерства юстиції України.

На виконання вимог 7 частини статті 69 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" Криворізька універсальна товарна біржа повідомляє про ціну, запропоновану переможцем аукціону з продажу майна підприємства-банкрута ТОВ КП "ТЕРМОІЗОЛЯЦІЯ" (код 01414962): Лот № 1 ціна 1503619,40 грн.

Ухвалою господарського суду Чернігівської області (пр. Миру, 20, м. Чернігів, 14000) від 11.06.2013 у справі №5028/9/1656/98/6/2011 щодо банкрута Товариства з обмеженою відповідальністю "Забудовник-2006" (вул. Одинцова, 17, м. Чернігів, 14030, код 34259129, р/р 26004001693001 у ЧФ АТ "Укрінбанк", МФО 353564) припинено ліквідпроцедуру, що здійснювалася за ст. 52 Закону України №2343-ХІІ від 14.05.1992, в редакції до 22.12.2011, та введено у справі процедуру розпорядження майном. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Буяльського А.В. (вул. Ріпкинська, 4, к.1-53, м. Чернігів, 14021, тел./факс (462)644-788; св. №329). Вимоги (претензії) кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації. Особи, які бажають взяти участь у санації, можуть подати розпоряднику заяву в цей же строк.

Постановою Господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) від 13.06.2013 р. по справі №922/238/13-г визнано банкрутом ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АВАНТАЖ-ЛТД" (юридична адреса: 61075, м. Харків, вул. Сімнадцятого партз'їзду, 6. 21, код ЄДРПОУ 24123730, поточний рахунок №26009700048101 у Філії "Харківське регіональне управління" ПАТ "ЕКСПОБАНК", МФО 351964) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута ТОВ "АВАНТАЖ-ЛТД" призначено арбітражного керуючого Камінську Анну Анатоліївну (61195, м. Харків, вул. Гвардійців Широнінців, 6.112, кв. 67, ІПН 3164515762, ліцензія серії АД №077738 від 11.01.2013р.).

ОГОЛОШЕННЯ ПРО НАМІР ПЕРЕДАТИ МАЙНО В ОРЕНДУ				
Інститут мікробіології і вірусології ім. Д. К. Заболотного НАН України оголошує про намір передати в оренду державне майно НАН України, що знаходяться на балансі Інституту та розташоване за адресою: м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 154.				
Приміщення	Площа приміщення, кв. м	Вартість майна за незалежною оцінкою від 31.03.2013р. за 1м.кв., грн.	Реєстровий номер майна	Мета використання
ДОК - склад № 1	171,6	3131,70	№ 0541787,1 ААА ДЖЖ 445	Під склад
РАЗОМ:	171,6			
Максимально можливий строк оренди: 3 роки. Інші умови: відшкодування витрат Балансоутримувачу, а саме: відшкодування комунальних послуг на утримання орендованого приміщення; відшкодування податку на землю; відшкодування витрат на розміщення оголошення, відшкодування вартості незалежної оцінки майна. Укладення договору оренди за типовим зразком, затвердженим постановою Бюро Президії НАН України. Обов'язкове здійснення страхування орендованого майна на користь Балансоутримувача на термін дії договору оренди. При надходженні двох і більше заяв, буде оголошено конкурс на право оренди даного об'єкта. Кінцевий строк прийняття заяв про оренду: десятий робочий день з дати виходу оголошення. Місце прийняття заяв про оренду: м. Київ, вул. Заболотного, 154, кім. № 159 Контактна особа: Очимовська Галина Миколаївна тел.: (044) 526-32-98, т./факс: (044) 526-90-06, Е-mail: bg@imv.kiev.ua Інша інформація: додатково інформацію розміщено на сайтах www.uspan.org.ua , www.imv.kiev.ua				
Заступник директора з економічних та адміністративно-господарських питань О.О. Калінчик.				

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) №905/3887/13-г від 17.06.2013р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "ДОНСТРОЙ-ПЛЮС", ЄДРПОУ 37718849, юридична адреса: 83071, м. Донецьк, вул. Вахрушева, 50 та введена ліквідаційна процедура.

Ліквідатором по справі призначено голову ліквідаційної комісії підприємства "ДОНСТРОЙ-ПЛЮС" Устименко Лілію Володимирівну (паспорт серії ВК №684586, виданий Будьонівським РВ ДМУ ГУМВС України в Донецькій області 07.02.2010р., ІПН 2793309145, адреса: м. Донецьк, вул. Пролетарська, 16, кв.1).

Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тютеніна/Шаумяна, 21/4) від 03.06.2013 року у справі №29/5009/5854/11 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ПП "Фабрика делікатесних сирів" (69068, м. Запоріжжя, вул. Димитрова, 50; код ЄДРПОУ 32875438).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Зінченко Юрія Олексійовича (Свідоцтво Міністерства юстиції України про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) № 118 від 12.02.2013 р.). Адреса для кореспонденції: 70200, Запорізька обл., м. Гуляйполе, вул. Спартаківська, 8.

Заяви кредиторів, за вимогами що виникли під час проведення процедур банкрутства, приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Сьогодні в Україні очікуються дощі та грози. Лише на півдні та сході сонячно і спекотно. Вітер північно-західний, 5—10 м/с. Температура вдень — плюс 29—32 градуси, в горах — 23—25 вище нуля, на узбережжі морів — плюс 30—32 градуси. Уночі — 17—19 вище нуля, на високогір'ях Карпат і в Криму — 13—15 тепла. Температура в Чорному та Азовському морях становитиме плюс 24—25 градусів

Що це означає?

Тут деякі невідомі громадяни якось неадекватно відреагували на «тортурний» знімок. Мовляв, камера — це дурня! Усе наше життя — це тортури. Взяти довідку в ЖЕК — мука, отримати паспорт — морока, оформити право власності — ліпше повіситися! Курінний сподівався на дотепників, які б змогли перевернути цю «камеру» догори дригом, щоб порекомендувати над нашими режимними фобіями. Що з цього вийшло — оцінюйте.

Отже:
М. Капуста:
1. «Яке неподобство! На півтори години скоротили камерний концерт!...»
І. Пата:
2. А податкова працює без перерви — постійно...
С. Заворозко:
3. Час роботи камери відкореговано у зв'язку зі зменшенням корупції на третину.
Ю. Заєць:
4. І тут пакування!
В. Пузанов:
5. Не здивували! У кожному управлінні МВС є

кабінет із такою табличкою.
6. Кати — теж люди, даєш 8-годинний робочий день та 5-денний робочий тиждень.
7. Грубі порушення конституційного права громадян на каткування: на цілих півтори години скоротили робочий день, куди дивиться омбудсмен?
Г. Макаренко:
8. Тепер співробітники ввечері мають більше часу для пошуків клієнтів камери.

І. Заречняк:
9. Після 20.30 (без перерви і вихідних) камеру відвідує «харківська бранка»
Ю. Тимошенко.
10. Такий режим роботи відповідає нормам нового Трудового кодексу.
В. Бреньчак:
11. Новий Трудовий кодекс України: випробування при прийнятті на роботу до олігарха.
В. Стручков:
12. На прохання трудящих працівники міліції скоротили час тортур на півтори години.
13. Міністерство доходів і зборів для збільшення кількості сплачених податків створило новий кабінет — «Камеру тортур». Завдяки цьому істотно зросли надходження грошей до бюджету.
14. Після нашої «Камери тортур» у вас назавжди пропаде страх відвідування кабінету стоматолога.
Й. Білоскурський:
15. О, накінець, ми знову працюємо в одному часовому поясі із Луб'янкою!

А тепер найкращі (на скромну думку курінного та його помічників) версії, за які гумористи отримують по балу:
Р. Тимошейко:
16. Рекомендації Ради Європи щодо помилування Юлії Тимошенко виконано, тепер черга за Європейським Союзом стосовно підписання документа про асоціацію України в ЄС.
В. Стручков:
17. «Камера тортур» — це 100-відсотковий успіх вашого бізнесу: розв'яжемо язик, виб'ємо зізнання, поповнимо ваш бюджет.

Можлива робота на дому.
С. Заворозко:
18. — Тато, що це за камера?
— Це, синку, місце, де свідків злочину тренують говорити на суді «правду» і тільки «правду».

Після цього «тортурного етапу» саме час нагадати дотепникам, хто на якому світі перебуває.

Нове завдання (див. знімок) правильне за змістом, неправильне за формою (для чого ж стіни обписувати!) йтиме під кодом: «Досить!». Утім, це лише, як завше, наляк курінного, бо, що це означає, вирішувати вам.

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишуть «Курінь» — «Що це?».

Гумореску Івана КИДРУКА «По крупу» читайте в «Курені»: www.golos.com.ua.

Фотограф Юлія ПЕРЕБАСА

Фото Віталія СКОБЕЛЬСЬКОГО

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Проста арифметика

Скільки олігархів, стільки у людей думок.

Зізнання

Я вас кохаю, навіть усяпереч політичній доцільності!

Із спостережень

Злодії закони не обходять, вони їх об'їжджають на своїх лімузинах.

Здогадайся сам

Якщо світові фінансові кризи трапляються, значить, вони комусь потрібні.

Мистецтвознавство

Серед усіх видів ес-

традно-циркового мистецтва найважливішим для нас є демократія.

У всій красі

Не місце прикрашає людину, а ті мільйони, що вона, сидючи на цьому місці загрибає.

Олександр ПЕРЛЮК.

Невезуха

Багатьох відвідують розумні думки саме тоді, коли в них не всі вдома.

Немає у світі досконалості

Горе — від розуму, але без розуму — ще більше горе.

Перманент

Від перманентного «пакування» можуть ще більше й надовго звитися звинини головного мозку.

Немає лиха без добра

Зате безмозким не страшна промивка мізків!

Вірю!

Ніхто так часто, природно й широко не використовує полемічний прийом «Сам дурень!», як сам дурень.

Вустами блазня глаголить істина

До дупи мені ваш трон!

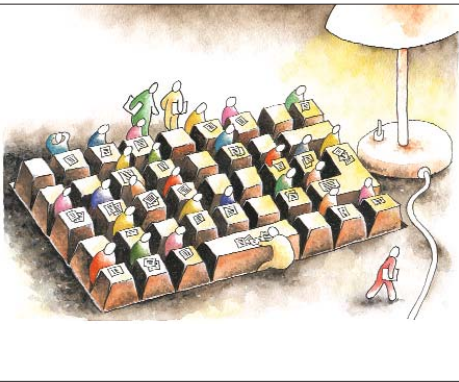
Борис РЕВЧУН.

ДОШКА ПОШАНИ

Термінатор на пенсії?

Юрій Луценко, экс-міністр МВС:
— Жодних надій, що прилетить «волебенник в голубом вертолєте», не повинно бути. Чарівник не прилетить звільняти Юлю. Вертолїт давно вкрадено, чарівників немає...
Від чергового:
— Так, «голубой вертолет» — вкрадено, вашого БТР — немає, одна надія на прихїд Термінатора... Чи він уже на пенсії?

Кради дали

Олександр Ольшевський, президент холдингу Internet Invest Group (про причини закриття WebMoney, яка займалася перерахунком електронних грошей):
— Я гадаю, що основна проблема полягає в тому, що WebMoney намагається грати за правилами в країні, де правил не існує...

Від чергового:
— Образжаєте: одне правило все-таки є. Вкрав, поділився — вільний!

3 історії шоколаду

Олександр Палій, політолог:
— У поляків, чехів тощо все це було двадцять років тому, а в нас у цей час була демагогія про те, що «шокова терапія» — це страшно. Підсумок: де ми й де Польща? А ті, хто лякав нас «шоковою терапією», — самі в шоколаді, зате країна в шоці без терапії...

Від чергового:
— Історія шоколаду свідчить: зазвичай після того, як шок минає і всі вже достатньо нализалися, країна призначає терапію й тим, хто в шоколаді.

Киселеві береги

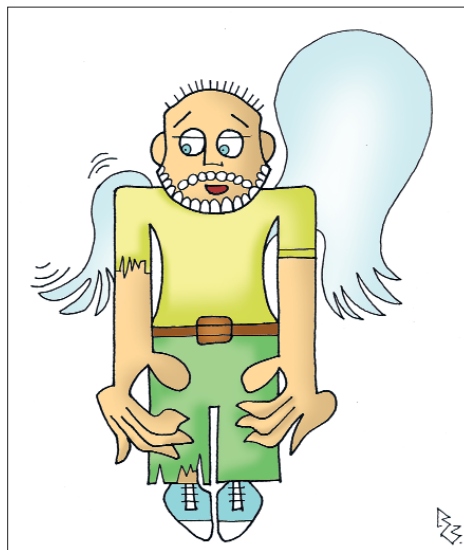
Леонід Кучма, экс-президент України (про вибір України між ЄС і МС):
— Сьогодні між молотом і ковалдом

не можна далі жити, кудись потрібно притулитися, до якогось берега.

Від чергового.
— Так ми вже біля одного берега були! Ледве відірвалися.

Ціна цінностям

Гідо Вестервелле, міністр закордонних справ Німеччини:
— Важливо, щоб виборче правосуддя не застосовувалося в європейській системі цінностей. Цього не повинно бути ні в Україні, ні в Європі. Припинення такого виборчого правосуддя має символічний характер.

Від чергового:
— Розумієте, якщо відмовитися від виборчого правосуддя, то доведеться садити всіх підрад. А це накладно й не відповідає нашим цінностям «Бий чужих, щоб свої боялися».

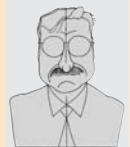
Розподіл праці

Ян Якоб Стам, голландський експерт (про бізнес в Україні):
— На кожному кроці я чув, що в цій країні безглуздо займатися бізнесом — все одно держава все відбере.
Від чергового:
— Вас неправильно інформували: держава делегує тільки суди й міліцію, а всю чорну роботу роблять рейдери.

Мал. Василя ФЛЬОРКА, Вадима СИМИНОГИ, Володимира ВАСЬКОЦЕВА, Володимира КАЗАНЧЕВА.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДА.

Газета «Голос України» вийде 26 червня 2013 року.

Над номером працювали: Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Тетяна УВЕРОВА, Наталя ЯРЕМЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.
Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 30195
Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

